

Egy baptista kapcsolatú
szociális szervezet
bemutatása:

**Menedék
Alapítvány**

Témavezető tanár: Kovács Géza
Készítette: Huszár Orsolya
Baptista Teológiai Akadémia
missziói szak, levelező tagozat
1999. április 15.

Bevezető

Szakdolgozatom célja, hogy bemutatást nyerjen, és ismertté váljon egy olyan hívő keresztyének által létrehozott kezdeményezés, amelynek a célja a halmozottan hátrányos helyzetű, körülményeiből adódóan, vagy önhibájából az élet periferiájára sodródott emberek megsegítése.

A dolgozat témájaként választott szervezet 15 éve működik, a kezdeti első lépéseket pár ember Isten iránti engedelmessége indította el, akik abból, amit az Úr rájuk bízott - időt és anyagiakat - áldoztak a szükségben lévő emberek szolgálatára. Meglátták azoknak a nehéz helyzetű fiataloknak a problémáit, akik nemcsak lelki, hanem szociális segítségre is szorulnak, sőt ahhoz, hogy lelki segítséget lehessen adni, először az égető szociális problémáikra kell megoldást találni. Elindultak Jézus tanácsára: "Nem az egészségeseknek van szüksége orvosra, hanem a betegnek. Elmentvén pedig tanuljátok meg mi az: irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Mert nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket megtérésre." (Mt 9:12-13)

15 év alatt a kezdeti motivációra épülve a szervezet munkája minden tekintetben jelentősen kibővült. Megmaradt az indíttatás a rászorulókat hatékony segítségére, ugyanakkor igen nagy hangsúlyt nyert a prevenciós munka.

15 év már szinte történelmi értékű időszak, én gyermekkoromtól ismerem az alapítvány működését, a kezdeti lépésektől a mai napig sok eseménynek személyes tanúja voltam, illetve közvetlen forrásokból hallottam, láttam az eseményeket. Az az indíttatás alakult ki bennem, hogy jórészt az Alapítványnál, másrészt magánszemélyeknél fellelhető dokumentumok alapján bemutatom a Menedék Alapítványt, mint egy baptista kapcsolattal szociális szervezetet.

Az Alapítvány létrehozói közösségünk tagjai, jelenlegi munkatársak is mind hívő keresztyén emberek, akiknek 90-95 %-a közösségünk tagja. A gyülekezeti támaszt, imahátteret, egy-egy probléma megoldásában a tanácsolást, eseti segítséget a közösségünk helyi gyülekezetei adják. Az Alapítvány munkatársai pedig aktívan részt vesznek a helyi gyülekezetek életében, missziós szolgálatában, gyülekezet plántálásban.

A bemutatáson kívül szeretném, ha a dolgozatom Isten dicsőségét szolgálná azáltal, hogy megláthatjuk belőle a szabadító és hatalommal teljes Isten munkáját. Mózes által Isten azt a parancsot adta az Ő választott népének, hogy "vigyázz magadra, hogy el ne felejtkezzél az Úrról, aki kihozott téged Egyiptom földjéről, a szolgásnak házából!" (5Móz 6:12). Ennek megvalósulására pedig azt tanácsolja az Ige: "Gyakoroljad ezekben a te fiaidat, és szólj

ezeokról, amikor a te házában ülsz, vagy mikor úton jársz, és amikor lefekszel, és amikor felkelsz." (5Móz 6:7).

Ha a ma még élő alapító munkatársak, s mindazok akik valamilyen formában részesei voltak ennek a munkának elmennek közülünk, s nem lesznek hiteles tanúi annak, hogy "mily nagy dolgokat tett közöttünk az Úr", akkor maradandó írás hiányában elvesz egy lehetőség arra nézve, hogy az életünk mindennapjai számára programot, jó cselekedetek megvalósítására alkalmas lássunk és ezáltal Isten neve dicsőíttessék.

I. Egy misszió elindulása

1. Társadalmi háttér (a szükség motivációja)

Magyarországon az 1980-as években kialakult egy mozgalom, amely a fiatalok jelentős részét magával vonta. Őket nevezi, illetve nevezte a társadalom - a hétköznapi életben - „csövesek”-nek. Ez a mozgalom nem Magyarországon alakult ki, hanem az Egyesült Államokból indult. Egész Európán átsöpört.

Az Egyesült Államokban a hippie mozgalom elődje volt a beat¹. A mozgalom születési helye San Francisco, születési ideje: 1957. Ebben az évben, ezen a helyen jelent meg Allen Ginsberg nagy költeménye, amely egyben a mozgalom programverse lett; az ÜVÖLTÉS. Ugyanebben az évben jelent meg a beat irodalom alapregénye, Jack Kerouac ÚTON-ja. „Az irányzat a hatvanas évek elején keltette a legnagyobb érdeklődést, a hatvanas évek második felére elenyészett, utódcsoportokra bomlott, magányos írókban folytatódott, vagy apadt el. Mint áramlat, a beat helyét a hippie foglalta el. Elődétől eltérően reprezentatív írók, sőt bármilyen írók nélkül.”²

A hippiek több dologban különböznek elődjüktől, a beatnikektől, de elsősorban abban, hogy nem teremtettek művészetet. Mozgalmuk szervezetlen volt, céljuk a gyakorlati önmegvalósítás. Maga a hippie elnevezés, akárcsak a beat nehezen fordítható magyar nyelvre. A hippie név keletkezését illetően többféle magyarázatot is találunk. A magyarázatok közül két hitelesebbnek bizonyuló változat a következő:

Lehet, hogy a hippie szó eredetileg a néger dzsessz műszava: „bölc”, „tapasztalt”. Az amerikai négerek szavát a fehérek kölcsön vették, azzal, hogy: „én vagyok az okosabb, többet tudó”.

Az is lehet, hogy a harmincas, negyvenes években „hep”-nek hívták a „menőket”, „vagányokat” akik ismerték az akkor népszerű swing és dzsessz-zenét. A „hep” szó valamikor az 50-es években hip-re változott. Ha valakire azt mondták: „hip”, akkor az „menőnek” számított, aki benne volt mindenben. Maga a hippie szó használata a televízión, a rádión, a sajtón keresztül terjedt el és vált mindennapi névvé.

„Az első hippie közösségek a hatvanas évek első felében jelentek meg Amerika területén szétszórva, leginkább New Yorkban és a nyugati tengerparton. San Francisco egyik kerülete, Haight-Ashbury lett a mozgalom középpontja, modellja, mintatelepe, az érvényesebb hippie

¹ beat - eredeti szótári értelmében körülbelül: megvert, elcsigázott, üdvözült, boldog.

beszámolók kikerülhetetlen tája. A fénykor a hatvanas évek második fele, 1966 és 1969 között virágzott Haight-Ashbury-ben; a mozgalom ekkor terjedt át Európára, szinte minden nyugati nagyvárosban megteremtve a bevándorolt, vagy bennszülött hippik közösségeket. A magányos, páros, kiscsoportos, falkányi hippisejtek ekkor indultak ázsiai zarándokútra, Afganisztánba, Nepálba, Indiába; váratlanul megérkeztek, bizonytalan időre megtelepedtek, hirtelen felkerekedtek, célirány nélkül továbbvándoroltak, hirdették és átérték az idő lassú múlását, tanultak és tanítottak, világlátásukat szelíd, de nyomatékos jelenlétükkel terjesztették.

A hatvanas - hetvenes évek fordulóján a hippiség mint egységes irányzat bomlásnak indult, ágakra szakadozott, a „földalatti” underground - ifjúság világmozgalmába olvadt bele. ... A hetvenes évek második felére a hippik mozgalma nincs, eltűnt”.³

Eközben a hetvenes évek közepén, illetve azt követően egyre nagyobb teret hódított Magyarországon a „csöves” életmód, amely a hetvenes - nyolcvanas évek egyik csoportos, illetve tömeges deviancia formájává lett. A „csöves” mozgalom a hippik mozgalom kelet-európai formája. A csövesek az alkohol, a kábítószer fogyasztásához, valamint a rockzenéhez menekültek, ezzel is kimutatva a társadalom egyéb részeitől való elkülönülés szándékát és ezek a függőségek számukra komoly belső összetartó erőt jelentenek. Nemcsak a fiatalok külseje lett szánalmasabb, koszosabb és igénytelenebb, hanem belső énjük is zilált, a társadalommal mindenáron szembeforduló lett. A csöves fiatalok öltözködését egyértelműen jellemezte a csövesre szűkített, elnyűtt konfekciónadrág. Hajuk pedig zsíros, szemöldököt takaró csimbókként lógott. „A jóllakottat az éhezésre, a rendőrt a rendetlenségre, a higgadtan fontolgatókat a bölcsesség tehetetlenségére emlékeztetik.”⁴

Aki csövessé vált, az nem véletlenül lett azzá. Nagyon sok esetben a családi körülmények, amelyek sokszor hátrányokat okoznak társaikkal szemben, viszik ebbe a környezetbe. Családi hátrány lehet: - a szülők rossz házassága, válása, csonka család;

- állami gondozottként nőtt fel;
- hajléktalan;
- munkanélküli;
- függőség: alkoholizmus, kábítószer,
- börtön
- öngyilkossági kísérlet.

² Sükösd Mihály: Hippivilág

³ Sükösd Mihály: Hippivilág

⁴ A viselkedéskultúráról – Bp. Kossuth kiadó (1984)

A szó szerint otthontalanokból álló igazi csövesek magját a „csövik” és a „hobók” széles gyűrűje veszi körül. Hozzájuk csatlakoznak - még tágabb körből - a viselkedési normáikhoz igazodó „csöves - szimpatizánsok”.

Mi különbség van az igazi „csövesek” a „csövik” és a jelképes csövesek között? Általánosságban az, hogy a "csövik" nem külső kényszer - értem itt az előbb felsorolt hátrányos körülményeket - nyomására, hanem belső indítékból hasonulnak az igazi csövesekhez. A csövik látszólag rendezett életű családokból, biztonságos otthonokból, megbecsülésnek örvendő szülők mellől kíváncsiak ki saját maguk a csöves közösségbe. A közérzet hasonlósága hozza őket össze. Míg az igazi csöves meg meri tenni, amit a csövi nem, hogy a külső kötöttségeket teljesen elutasítja és a kitalált közösségben a belső kötődést megtalálja. Könnyen felismerik egymást külsejükről (ruhájukról, hajviseletükről, nyakukon hordott bőrdarabokról), így könnyedén kötnek egymással ismeretséget, mivel tudják egymásról, hogy van valami, ami közös bennük. A gyors ismerkedést nem követi tartós, mély barátság. Egy csöves fiatal nem tud semmi lényegeset elmondani társairól, barátairól. Számukra az „én” sokkal fontosabb, mint a többi ember, a társadalom. Ezekből az érzésekből együttesen tevődik össze a csövesek és a csövik azonosságának egyetlen biztos alapja, a „mi nem vagyok én” tudata, egyfajta negatív azonosságtudat. Jól fejezi ezt ki a Hobo Blues Band együttes „Ki vagyok én” című dalának szövege:

"Nem vagyok bűdös - nem vagyok édes
Nem vagyok dühös - nem vagyok éhes
Nem vagyok puha és nem vagyok kemény
Nem vagyok gazdag és nem vagyok szegény
Nem vagyok rendőr - nem vagyok gyilkos
Nem vagyok őrült - nem vagyok orvos
Nem vagyok bíró és nem vagyok csibész
Nem vagyok író és nem vagyok zenész
Nem vagyok munkás - nem vagyok paraszt
Nem vagyok digó - nem vagyok szakadt
Nem vagyok sovány és nem vagyok dagadt
Nem vagyok szolga és nem vagyok szabad.
Ki vagyok én? Ki vagyok én? Ki vagyok én?
Amíg a világban folyik a vér,
mondd kit érdekel, hogy ki vagyok én?!

Nem vagyok virág - nem vagyok fegyver
Nem vagyok állat - nem vagyok ember
Nem vagyok isten és nem vagyok csillag
Gyűlölsz vagy szeretsz - hobónak hívnak.
Ki vagyok én? Ki vagyok én? Ki vagyok én?
Amíg van kenyér és a disznó kövér,
mondd kit érdekel, hogy ki vagyok én?!

A szövegben könnyen felismerhető a mindent elutasító, negatív azonosságtudat, amely a hetvenes - nyolcvanas évek és a mai társadalomnak lényegében minden normatív közössége szemében deviánssá minősíti őket. Ezekből a csövesekből, csövikből álló közösség hozza létre a deviáns réteget.

Közép-Európában - a szocialista országok tömbjében - a hangoztatott és tanított ideológiai elvekbe és gondolatokba nem fért bele ezeknek a fiataloknak a kezelése, felismerése, szembenézés az általuk kiváltott társadalmi problémával. A "szocialista erkölcs" a leszakadó társadalmi réteg fogalmát nem ismerte, illetve nem tudott szembenézni a problémával. Ezért ez a kérdés a többi agyonhallgatott probléma közé került, s egy olyan jelenség volt amiről nem "illett" beszélni. Elnyomott helyzetüknél fogva az egyházak is befelé forduló életet éltek, nem volt sem lelki, sem külső indíttatásuk segítő kezet nyújtani ennek a rétegnek. De ha akartak volna sem tudtak, mert az Állam Egyházügyi Hivatal rajta tartotta a szemét az egyházakon, s a missziós, karitatív tevékenységüket lehetőleg csirájában elfojtotta.

A kezdettől szőnyeg alá söpört probléma, olyan mértékűvé vált, hogy 1984-ben már a sajtó is foglalkozott több területen is vele. Írt az alkoholizmus iszonyú méreteiről, s a "Magyarország" 1984. jan. 15. száma írja a következőket: "Magyarországon évente körülbelül 8. 000 kiskorú (tehát tizennyolc éven aluli) válik bűncselekmény áldozatává. Az elmúlt három évben 14 százalékkal szaporodott az ilyen jellegű bűncselekmények száma A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma mintegy százezer, ezzel szemben a nyilván nem tartottakkal együtt körülbelül 200.000-en vannak."

Amerikában elindult egy keresztyén szervezet Teen Challenge néven, amely a problémás ifjúságról és a kallódó fiatalokról nem akar lemondani. "A Teen Challenge program megtervezett segítség fiatalemberek és nők számára, hogy értelmes választ találjanak problémáikra, szenvedélyeikre és azokra a konfliktusokra, melyekkel szemben találják

magukat."⁵ A Teen Challenge rehabilitációs programot a lelki, szellemi, nevelési, fizikai és szociális szempontok együttes figyelembevételével alakították ki. A program célja legelőször is az, hogy a fiatal gondozottat elvezessék a Krisztus Jézussal való személyes kapcsolatra, majd segítsék a lelki növekedésben. A másik cél, hogy a fiatalok megtalálják helyüket a társadalomban.

2. Budafoki mentőmisszió kezdete

Magyarországon a sajtó és egyéb hírforrások útján a közvélemény csak az 1984-85-ös években értesülhetett arról a problémáról, amely a fiatalok körében egyre szélesebb körben nyilvánvaló volt. Ugyanakkor az állami szervek a probléma súlyosságát érezve, valamint a kezelhetetlenségét átlátva már 1982-ben az egyházak felé fordultak, bevonva őket a megoldás megkeresésébe. Így került sor a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa részéről egy megbeszélés összehívására és nyitásra az egyházak felé arra nézve, hogy irgalmas samaritánusként felvállalják az elveszettek segítségét. - Idézet az 1983. szeptember 22-én kelt D.Dr. Bartha Tibor püspök által Kovács Géza baptista lekipásztor részére küldött levélből: "Az Ökumenikus Tanács elnöksége 1982. december 28-án tartott ülésén úgy határozott, hogy a kallódó ifjúság (csövesek, prostituáltak, alkoholisták) mentése érdekében felekezeti missziói munkát kíván szervezni. ... Szeretettel és bizodalommal kérlek, hogy október 17-én, hétfőn du. 3 órakor jöjj el a misszió alakuló ülésére ... Addig is kérlek, hogy ha vannak javaslataid munkatársakra vonatkozóan, vagy elvi és gyakorlati tanácsaid a misszió megszervezését illetően, légy szíves velem közölni."

Kovács Géza lekipásztor ezekben az években a Budafoki Baptista Gyülekezet pásztorja volt. A Budafoki Gyülekezetben már 1978 óta elindult egy kezdeményezés spontán módon a Szentlélek vezetése alatt azok felé a fiatalok felé akiket akkor csöveseknek hívtak. A Budafoki Gyülekezet ifjúságának akkori vezetője arról az időszakról 1984 januárjában írt egy feljegyzést. Ebből részleteiben láthatjuk a korai indulás körülményeit, amelyek jóval megelőzték a hivatalos szervek által engedélyezett, s a fentiekben említett indulást.

"Az egyik vallásos családból származó fiú elmaradt a gyülekezetből és utcai bandákhoz csapódott. Zolinak hívták. Akkor 17 éves volt. Evangélizáció közeledtével meglátogattam. "

⁵ Jan Barandse: A rehabilitáció alapelvei

"Zoli! Az Úrnak szüksége van rád, hogy rajtad keresztül megmentse a Kosztolányi téri csöveseket." azonnal látszott a hatás a fiún. Eljött. Találkozott a kegyelmes Isten hívásával, ami elől nem tudott kitérni és átadta az életét az Úr Jézus Krisztus uralma alá. Sokféle számunkra idegen bűnt rakott le a testvérek és az Úr megbocsátó szeretete elé. Ő addig kétszínű tiszttartó volt bandájában, a kb. 80 főből a második számú emberré verekedte fel magát. Most minden megváltozott.

De Zoli szerette ezeket a fiúkat és lányokat és azok is szerették őt. Mi sem akartuk elszakítani attól a társaságtól. Ekkorra már felismertük, hogy nagy tévedés a "Szakasszátok el magatokat a világtól ... " Igét úgy értelmezni, hogy az emberektől szakasszátok el magunkat, sőt mi gyülekezeti melegágyban felnőtt keresztények nem is tudunk hatékonyan missziózni, ha nincsenek olyan új barátaink, akiknek még vannak élő kapcsolataik a világban élő emberekkel. A szakadásnak a szívben kell végbemennie, éspedig a bűnös kívánságoktól kell szakadni, a régi természettől. Ez a nagy szakadás. Természetesen előállhatott volna az a helyzet, hogy a már megtért és megváltozott egyént továbbá nem fogadja be a csöves társaság. De ez nem így volt. ... Zoli megtérése után nem kezdtünk azonnal munkába. Zolinak lelkiileg növekednie kellett. Ő ezt nehezen értette meg. Ezért olykor tőlem is elmaradt, gyülekezetbe sem jött. De Jézus Krisztus őt megváltotta. Az Isten gyermekévé lett. Ő az ilyeneket nem engedi végleg el. Zoliban fel-fel támadt a régi dicsősége a csapatában. Ilyenkor is, ha felkerestem otthon, akkor percek alatt helyre állt. ... Magával vitt régi barátai közé a Kosztolányi térre, ahol ekkor három-négy különböző csapat tanyázott. Mindenkinek több beceneve volt. A legkülönbözőbb társadalmi osztályokból származtak. Életkoruk zömmel 14-18 év között volt. Ruhájukról lehetett megismerni őket. Többnyire szakadtak és szegények voltak azok is akiknek gazdag szüleik voltak. Azt tartották, hogy csak az ő ruházatuk őszinte. Képmutatónak, formálisnak tartottak mindenkit, aki "vasalt" volt. Hasonló ruhában az idősebbet is elég hamar bizalmukba vették. Így engem is. Persze legtöbbször Zoli ajánló szava jelentett ahhoz, hogy bizalmukba vegyenek: "Barátom!" - mutatott be. Természetesen azonnal tegeztek és úgy beszéltek velem, mintha édes testvérek lettünk volna. Elmesélték otthoni körülményeiket, munkahelyi dolgaikat - ha volt ilyen - sőt szívesen kértek ilyenekben segítséget. Utálták a hivatalos ügyeket. ... Úgy éltek, mint az édestestvérek. A szerelem területén nem volt külön mércéjük. Egy fiú egy lányhoz tartozott hosszabb ideig, úgy, mint más közösségekben is. A verekedésnek több oka volt. Egyrészt területi problémák a többi csapatokkal szemben. Gyakrabban azonban egyéni összekapásokból jött ki. Például egy bandából az egyik fiú egy lány miatt összekülönbözött egy másik bandabeli fiúval. Mint két

"geng" a magáénak tekintette az ügyet és egész csapatok verekedtek meg egymással. Ha egy másik térről származó fiú volt az ellenség, akkor ennek a térnek több csapata is elment a háborúba. A fegyverek között előkelő helyet foglalt el a kés és a lánccs.

Mit csináltunk? Zoli nagyon otthonos volt közöttük. Hamarosan én is. A rohanó életemet lefékeztem és ültem, álltam velük rongyosan. Igyekeztem egyikkel - másikkal kettesben maradni. Nem nagyon ment. Ők ahhoz nem szoktak, mindenük közös volt. Kérdeztem. Válaszoltak. Hamarosan észrevettem, hogy nem ismerik egymást. Többet kezdtem tudni róluk, mint ők egymásról. ... A kérdéseim nyomán bennük is mélyültek a kérdések, és az állandóan szajkózott társadalom becsmérő megjegyzéseiken kívül a lét nagy kérdéseire hajlandóak voltak velem együtt keresni a választ. Sajnos Jézus Krisztust nem ismerték és bár a papokat sem, de a szüleiktől már a papok ellen be voltak oltva. Ennek ellenére nyitottak voltak Isten felé. Szívesen beszélgettek velünk, most már ők kérdeztek. ...

A zene szerepe óriási volt az életükben. Rajongásig szerették, ha egy együttes őszintén írt róluk, ha kimondta gondolataikat. Az ilyen koncerteken örjöngeni tudtak. Meg verekedni azokkal, akik lementek szabotálni őket. A zene az a terület, ahol mi is először láttunk fiukat az Úrhoz jönni. Két lány énekelt nálunk a gyülekezetben: Lelle és Réka. Gitárral, nagyon szépen. Közben elmondták örömtől ragyogó arccal, hogy milyen boldogság a bűntől szabadon élni Jézus szabadító ereje által. Négyen azon az estén átadták életüket Krisztusnak. Pedig ez egyházi teremben történt, amitől azelőtt irtóztak. ... Ebben az esetben azonban nehezebb dolgunk volt. Ezeknek a fiúknak nem volt vallásos gyermekkoruk, volt viszont erős előítéletük a vallásos szokásokkal szemben. Úgy ítélték meg, hogy ez is egy olyan "szervezet-féle" amelytől menekülnek. Olyan, mint az állami nevelőotthon, amelyből elégük van, vagy olyan, mint az iskola, vagy olyan, mint a családjuk és ezekből az intézményekből már rég kiábrándultak. ... Hívtuk őket, de hamar lekoptak. Megmondták a tőlük megszokott egyenességgel, hogy nem akarnak valamiféle szervezethez, egyházhoz tartozni. Maradt a lakás és a tér. A térre mi jártunk hozzájuk, a lakásunkra ők kezdtek járni."

Az állami szervek által való kezdeményezés az Ökumenikus Tanácson keresztül Budafokon az ifjúsági munkában már korábbiakban szerzett - sikeres és kudarcos - tapasztalatok birtokában, valamint a kész segítő szándék alapján jó talajra talált. Kialakult az együttműködés az Ökumenikus Tanács által szervezett misszióval, s a gyülekezetből körülbelül 12 -14 fő vett részt azon a 1983-84 telén rendezett tanfolyamon, amely olyan lelkimunkások részére tartottak, akik a veszélyeztetett helyzetű fiatalok mentésére és különösen a prevenció munkálására készek voltak.

1984. január 22-én a Budafoki Gyülekezet vezetősége tájékoztatva lett arról, hogy a kábítószeres és kallódó fiatalok megmentése érdekében országos összefogás történt. Az ökumenikus alkalmon a vezetőség tagjai közül Kovács Géza lelkipásztor és Huszár Géza diakónus vett részt a gyülekezetünkben.

A Budafoki Baptista Gyülekezet 1984 nagypéntekjén otthont adott az ilyen irányú munkások imaéjszakájának. A meglepően nagy érdeklődést támasztó alkalmat Adorján József, református esperes vezette. Az imaéjszakán 220-an vettek részt, 15 lelkipásztor (7 baptista, 5 református, 1 római katolikus, 1 pünkösti és 1 szabadkeresztyén.) A résztvevők a lelkipásztorokkal azonos közösségekből, valamint a nazarénus gyülekezetből jöttek, nagyrészt Budapestről, de vidékről is.

Az imaéjszakán elhangzott szolgálatok: - Adorján József (ref.): "Együtt a Megfeszítettel"; Németh Géza (ref.) "Szála alá pokolra"; Hajnal György (r.kat.): "Együtt a feltámadottal"; Révész Benjámin (bapt.) "Feltámadásának erejével"; Kovács Géza (bapt.) "Elmenvén ... hirdessétek"

1985 márciusában a Baptista Országos Közgyűlésen Viczián János országos elnök beszédének nagy részében a kallódó, nélkülöző fiatalok megsegítésének szükségességéről beszélt, felszólítva az ott lévöket aktivitásra, összefogásra. Elmondta, hogy a társadalmi és kormányzati szervek is óhajtják az egyházak részvállalását a terhek felvételére.

3. A Menedék Alapítvány missziójának kezdete

A kallódó fiatalok között végzett munkában a Budafoki Baptista Gyülekezetben új szakasz és jelentös állomás volt, amikor ebben a szolgálatban tevékenykedök előtt Isten kinyitott egy kaput, amely már a gyülekezet falain kívüli területre vitte a szolgálatot. Ez a lehetőség szervezetiileg is formálta a szolgálatban állók körét.

1985 év második felében adódott egy lehetőség Bodrogon, Somogy megyében: megvásároltak egy nagy méretű, romos épületet, amely alkalmas lehet terápiás célú otthon kialakítására. Azonnal voltak önkéntes adományozók a Budafoki Gyülekezetből. Kovács Zoltán előszerződést kötött az épületre. A vásárlás eredményeképpen a tulajdonjog bejegyzésére jogi személyre volt szükség. A Menedék Csoport megkereste a LARES Humánszolgáltató Kisszövetkezetet (telefonkönyvből bukkantak rá), ahol rendkívül örültek a budafokiak kezdeményezésének. Azok a pszichológusok, egyetemi oktatók, akik a LARES-t képviselték,

nem voltak keresztyének, de ahogy ők fogalmazták a motivációjuk valahol egybevágott a budafokiak gondolatával: "nem nyereségért segíteni". Néhány beszélgetés után dr. Gondos Anna elnök helyet biztosított a Menedéknek, külön ágazati szerveződésben. Mielőtt a Menedék belépett volna a LARES Kisszövetkezetbe, Kovács Zoltán megkereste Viczián János egyházelnököt, elmondta, hogy jogi személyiségre van szükség a bodrogi ház megvétele miatt. Kérte az egyház segítségét és kért egyházon belüli, elkülönült, önálló gazdálkodási lehetőséget. Viczián János meggyőzte Kovács Zoltánt példákkal, hogy ez jelenleg nem járható út. Ezután került szóba a LARES, mint alternatív megoldás. Az egyházelnök kifejezetten jó megoldásnak ismerte el ezt a lehetőséget és személyes támogatásáról biztosította Kovács Zoltánt, annál is inkább mivel dr. Gondos Annát a LARES elnökét személyesen ismerte, az Országos Családvédelmi Tanácsban együtt munkálkodtak.

Különböző együttműködési megállapodások születtek, úgy a LARES Kisszövetkezet felé, mint a Budafoki Baptista Gyülekezettel. Ezen a területen már elkötelezetten szolgáló emberek közössége ettől kezdve a Menedék Csoport nevet használta. Az adott körülmények nemcsak a név felvételét motiválták, hanem ki kellett alakítani a működésre vonatkozó jó rendet is.

A LARES Kisszövetkezettel való együttműködés, illetve azon belül az önállóság a megfogalmazott és írásba foglalt együttműködési és működési szabályzat alapján valósulhatott meg. Ebben a következők kerültek közös aláírásra:

A Csoport tevékenységének célja, hogy a tagok személyes és vagyoni közreműködésével a LARES Humánszolgáltató Kisszövetkezet önelszámoló egységeként működjön, mint egy önkéntesen létrehozott közösség.

Így a Csoport

- "lehetővé teszi és elősegíti szociális problémák társadalmilag hasznos megoldását,
- társadalmilag hasznos életvitelre vezeti és neveli a veszélyeztetett helyzetű, a társadalom peremére sodródott fiatalokat,
- otthont ad, utógondozást és foglalkoztatást nyújt a lelkiileg sérült, szenvedélybetegségekből - iszákoságból, kábítószerhasználásból - szabadulni akaró személyeknek, főként fiataloknak,
- veszélyeztetett fiatalokat szabad idejük társadalmilag és egyénileg hasznos tevékenységgel való kitöltésére ösztönzi,
- hozzájárul a társadalmi szükségletek jobb kielégítéséhez,
- munkálja a család védelmét, a családi életre való nevelést,
- munkahelyet létesít a szövetkezeti tulajdon és a demokratikus önkormányzat alapján,

- családi otthon környezetébe helyez állami gondozásból, vagy hányatott környezetből való fiatalokat, vagy kiskorú gyermekeket családi nevelés céljából."⁶

A Csoport tevékenységi köre a teaklub létrehozásából és fenntartásából állt az induláskor, ahol a kallódó fiatalok, vagy a rászoruló emberek hasznos időtöltést és közösséget találnak, beszélgethetnek, zenét hallgatnak, videofilmet nézhetnek meg, majd alkalom nyílik annak megbeszélése; kívánt kezdeményezésű témák, problémák megbeszélése, stb. Mindemellett lehetőséget és időt biztosítanak a klub munkatársai az egyes esetekben felmerülő gyakorlati segítség megbeszélésére, és megszervezésére, valamint életproblémák megoldásának kivitelezésére.

A csoport munkáját segítő háttérközösség szerepe is fontos, a felvázolt célok elérése érdekében a Csoport tevékenységében megfelelő motivációk és érzelmi erőforrások szükségesek. A Csoport tagjainak meggyőződése, hogy az Evangélium a leghatékonyabb eszköze az ember gyökeres és tartós pozitív megváltoztatására. Ez a felismerés motiválja a Menedék Csoportot és a gyakorlati módon támogató, szélesedő háttér-közösséget is.

A Csoport célja minden rászoruló - válogatás nélküli - megsegítése, aki saját maga is kifejezésre juttatja segítségkérését. A segítségnyújtással társadalmunk hasznos tagjává történő aktivizálása fontos feladata a Csoportnak. A reszocializálás módszere főleg kiscsoportos (vagy családi) szakszerű pszichiátriai módszereket is adaptáló munka.

A Menedék Szolgáltató Csoport gazdálkodásához szükséges vagyoni eszközeinek a beszerzését és az induláshoz szükséges összegek előteremtését a tagok és mások szigorúan önkéntes adományaiból fedezi. A Csoport nagy köszönettel fogadja a magánszemélyek adományát, amely nem csak pénz formájában történik sokszor, hanem a rászorulóknak élelmiszert, ruhaneműt is kapnak segítségként.

A Csoport tevékenységéhez kidolgozott rehabilitációs alapelveket, melyekből a következő lényeges gondolatokat emelném ki:

"Célunk:

Megtervezett segítséget nyújtani a társadalom peremére sodródott (szorult) fiatalok részére, akik konfliktusba kerültek a társadalommal, önmagukkal, akiket családjuk elvetett, vagy meghasonlottak vele. Értelmes választ adni konfliktus helyzetükre, gyógyuláshoz segíteni őket szenvedélybetegségekből és lelki sérüléseikből. Segítséget nyújtani abban, hogy megtalálják a helyüket a társadalomban és egészséges családot alapítsanak.

⁶ Menedék Szolgáltató Csoport Működési Szabályzatából

A rehabilitációs munkánk elmélete:

- Hiszünk abban, hogy ezek a fiatalok gyógyíthatók. Szeretjük őket, mint segítségre szoruló felebarátainkat. Hisszük, hogy e fiatalok gyógyítását elősegítő legeredményesebb eszköz a keresztyén szeretet és az ennek alapján élő, befogadásra nyitott emberek, családok és közösségek. Ugyanakkor teljes mértékig tiszteletben tartjuk a személyiség saját meggyőződésének vezérlő elemeit.
- Az egész személy gyógyítását vesszük célba. A gyógyító munkában a lelki, értelmi (gondolkodásbeli), fizikai és szociális szempontok együtt érvényesülnek.
 - Lelki sérülések gyógyításának legfőbb eszköze a szeretet, mely a gondozók és a háttérközösség részéről számukra naponként tapasztalható valóság.
 - Elsívárosodott, néha ferdült gondolkodásuk gyógyításának célja egy megbízható, becsületes, felelősen gondolkodó ember-ideál kialakítása.
 - Fizikai nevelés - mindennapi életükben rászoktatni őket a rendszeres és egészséges táplálkozásra, tisztálkodásra, rendezett öltözködésre, idejük, pénzük jó beosztására. Elvezetni őket arra, hogy a munka és saját kezük által teremtetett tiszta és rendezett lakás jó érzést és örömet jelent.
 - A társadalomba való beilleszkedésüket megfelelő munka és munkahely keresésével kezdjük. A munka helyes értékelésének és a munkaszeretetnek a kialakítását alapvető feladatnak tekintjük. Ugyanígy a munkatársakkal való jó kapcsolat kialakítását is. A szociális nevelés területére tartozik az egészséges családokkal való rendszeres kapcsolat kialakítása, - a háttérközösség segítségével - hogy megfelelő családmódel és a munkahelyeikhez való jó viszonyulás szemlélete gyakorlati példákön formálódjék bennük."

A Csoport más szervekkel is kialakított együttműködést azért, hogy valóban tudjon segíteni: Róbert Károly körúti Kórház Metálhigiénias Osztálya, Országos Pedagógiai Intézet, Gyermek- és Ifjúságvédelmi Intézet, Állami Ifjúsági Bizottság, Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem Közművelődési Tanszék Szociálpedagógiai Műhely, rendőrség, tanácsok vidéken és Budapesten. Ezekről a helyekről sok társadalmi munkás, orvos, pszichiáter, rendőr, hivatásos nevelő és felügyelő, jogász került a Csoporttal kapcsolatba segítő szándékkal.

II. A Menedék Alapítvány kezdeti lépéseitől napjainkig

1. Teaklub

1984. május 28-án a Budafoki Baptista Gyülekezet Vezetősége elhatározta, hogy ifjúsági teaklubot nyit az imaház épületében. A Klub 1984 szeptemberében nyílt meg.

A teaklub a Gyülekezet egy helységében tartott összejövetel, ahová az utcákról, terekről behívható a csöves, kábítószeres, hajléktalan fiatal, és játékos, zenés programokkal, egy kis "zsíros kenyérrel, teával", főként pedig asztalok körüli személyes és csoportos beszélgetéssel otthont és meleg emberi közelséget nyújt a látogatók számára.

Így csöves bandák tagjaival, munkásszállón lakó magányos, volt állami gondozottakkal került kapcsolatba a Budafoki Gyülekezet. A teaklubra betértek közül többen állandó tagjai lettek a péntek esti klub alkalomnak. A klub rendszeres időközönként filmvetítést, minikoncerteket rendez, melyek különösen vonzóak az érintett fiatalok számára. Volt, hogy képkiallítást is tartottak, ahol az alkotók a klub tagjai közül kerültek ki.

A klub munkában mintegy tizenöt erre odaszánt és kiképzett fiatal, önkéntes munkatárs vett részt Huszár Géza pedagógus vezetésével. A klub bázisát a háttérközösség képezi, amely nagyon fontos és eredményes szerepet tölt be a család melegét nem ismerő fiatalok felé. A nehézségek és problémák elkerülésére egy együttműködési megállapodás jött létre a Menedék Csoport és a Budafoki Baptista Gyülekezet között. A megállapodás szerint a gyülekezet helységében működő ifjúsági teaklubot a Csoport üzemelteti a gyülekezet tagjainak önkéntes közreműködésével. A csoport alkalmazkodik a gyülekezet mindenkorai alkalmaihoz és azt semmiképpen nem zavarja. A gyülekezet a klub használatára átengedi a konyhai helyiséget és annak felszereléseit, és adományként biztosítja az energiát (világítás, fűtés, főzés, stb.) a klub alkalmakra.

A klubvezető a klub saját anyagi forrásából gondoskodik egész egyszerű megvendégelésről (pl. tea, zsíros kenyér vagy kalács) a klub programján résztvevők számára. Így asztaloknál ülve könnyebben feloldódik az a vendég, aki egyébként rászorulóként érkezett. A még egymást nem ismerők között kellemes és hasznos beszélgetés alakulhat ki. A klub a gyülekezet helységét és egyéb vagyontárgyait a gyülekezet rendje szerint használja, azoknak épségéről és tisztántartásáról gondoskodik. A klubba eljárók és rászorulóak sokszor igénylik a Csoport segítségét ügyeik intézésében (munkahely, lakás, elhelyezés, stb.) amelyben a

Csoport tagjai, különösképpen a klubvezető ad segítséget, a Kiszövetkezet jogi kötelezettségei és hatásköre szerint.

A klub pénzforgalmáról a Csoport a kiszövetkezeti rendnek megfelelő könyvelést vezet, melynek ellenőrzéséről a minisztériumi szervek gondoskodnak, de pénzügyi hozzájárulásának mértéke szerint a Gyülekezet megbízottja is jogosult az ellenőrzésre.

A teaklubnak a hangulatát és magát az alkalmakat közelebbről megismerhetjük egy 1986. június 26-ai Békehírnökben megjelent "Jövevény voltam és befogadtatok" című cikk részleteiből:

"Két éve nyitottuk meg az ifjúsági teaklubot a Budafoki Gyülekezet lelki és anyagi támogatásával. Hetenként egy alkalom ez, az imaház egy helységében. Kötetlen együttlét: beszélgetés asztalok körül, játékok (ping-pong, sakk, különböző társasjátékok), sok zene, éneklés, közben szendvics és tea, esetleg sütemény az asztalokon. Mindig van legalább félórás közös együttlét valamilyen előre elkészített téma körül, leginkább a klubot látogatók kérése szerint. A szolgálattevők - egy-egy alkalommal legalább 6-8 testvér a gyülekezetből - a lelki háttért képviseli, és igyekeznek céltudatosan vezetni a beszélgetéseket az asztaloknál, majd a közös foglalkozáson. Egyébként az alkalmakat a klub megbízott vezetője irányítja. A klub látogatottsága nagyon változó. Egy-egy meghirdetett videózásra, vagy un. "minikoncertre" hatvan - száz fő között is eljönnek, máskor jóval kevesebben. Jönnek az utcáról, terekről - a klubmunkások hívására. Magányosak, szenvedélyektől szabadulni vágyók, legtöbbször volt állami gondozottak, munkásszállón lakók.

A klub célja, hogy közösséget, lelki otthont kínáljon olyanoknak, akiknek ez nincs és hiányzik. Olyanok felé szolgálunk itt, akiknek a gyülekezet, az istentiszteletek kötött rendje még kemény eledel, de emberi közösségre, a szeretet melegére vágyanak. Tudjuk, hogy életük teljes megoldása Jézus Krisztusban van. Célunk, hogy mindenki találja meg és fogadja el ezt a teljes megoldást. De amint a Mózesi törvényről írja Pál apostol, hogy a "Krisztushoz vezérlő mester", úgy a klub is azt a szolgálatot szeretné betölteni; anélkül, hogy erőltetné bárkire ezt a megoldást és számolva azzal is, hogy egyesek számára "csak" humánus segítséget jelent a szolgálatunk. Mert munkánk nem merül ki a heti egy alkalommal. A klubot látogatóknak a legkülönbözőbb segítségre van szükségük: munkahelyet keresni és figyelemmel kísérni, hogy beilleszkedjen a munkahelyén; másnak a lakáskérdését kell megoldani, mert eddig csövezett, vagy éppen börtönből, kórházból szabadult. Van kiskorú akit családnál kell elhelyezni, mert a családi háttere a romlás veszélyét jelenti számára; más esetben a meglevő lakást kell lakhatóvá tenni. Ezek a sűrűsödő feladatok már túlhaladják azt a mértéket, hogy valaki, vagy

akár többen is polgári foglalkozásuk mellett lássa el. Ezért ez év (1986) február 1-je óta egy függetlenített szolgálattelvő testvér látja el a klub vezetésének a munkakörét. (Akinak ezenkívül más munkaköri feladatai is vannak és természetesen ő is csak munkatársakkal együtt képes eredményesen dolgozni.)"

A klub ma is működik, jelenleg (1999) a szolgálatot a Fiú- és a Leányotthonban szolgáló tanácsadó testvérek vezetésével a Budafoki Gyülekezet ifjúságából azok a fiatalok látják el, akik ebben a munkában éreznek küldetést. Ők szívesen besegítenek az Otthonok munkájába is, amikor egy-egy nyitott közösségi alkalmat szerveznek a tanácsadók. A klubot változatlanul egy olyan lehetőségnek tekintik az Alapítvány vezetői és munkatársai, ahol először találkozhatnak azokkal az emberekkel, akik közösségre vágnak, szükségükben megoldást keresnek. Itt a beszélgetések, megismerkedés kapcsán a problémák mélysége és milyensége ismertté válik. Meg lehet beszélni a segítségnyújtás lehetőségeit, illetve nyilvánvalóvá válik, hogy milyen szinten igényli az oda betérő a segítséget.

2. Átmeneti Otthon (Fiú Otthon)

A klubba járók szükségével megismerkedve látták meg a Menedék Csoport munkatársai, hogy az eredményes munkához egyes segítségre szorulóknak számára legalább átmenetileg szállást is kell nyújtani. Így került sor a Gyülekezet szomszédságában levő házban - Budapest XXII. ker. Péter Pál u. 21 - egy Átmeneti Otthon megnyitására. Ez a ház amelyben az Otthon kialakult egy igen romos állapotban lévő épület volt, amelyben egy 2 szobás és két darab egy szobás lakás volt. A Péter Pál u. 21 sz. alatti romos házingatlant a Menedék Csoport 1984 januárja óta a veszélyeztetett helyzetű fiatalok mentésére hasznosítja. A Word of Life missziós társaság megismerve a Menedék Csoport munkáját és látva az anyagi szükségét, ezt a házat 1986-ban - támogatásként - megvásárolta a Budafoki Baptista Gyülekezet részére - Átmeneti Otthon működtetésére. A Gyülekezet nem volt önálló jogi személy, így a telekkönyvi bejegyzésben a Magyarországi Baptista Egyház szerepel tulajdonosként.

A Budapest XXII. kerületi Tanács 1987-ben felszólította a Magyarországi Baptista Egyházat, - mint tulajdonost - hogy a romos Péter Pál u. 21 sz. házat bontsa le, vagy újítsa fel. 1988 májusában elkezdődött a ház felújítása. A felújításra vonatkozóan a Budafoki Gyülekezet vezetősége és a Menedék Alapítvány között megállapodás született, mely szerint az építkezéshez szükséges összes anyagot a gyülekezet biztosítja, az anyagbeszerzés és az összes

munka díja, annak szervezése és elvégzése pedig a Menedék Alapítványt terheli. A korábbi három (összkomfort nélküli) lakást egy, mintegy száz négyzetméteres, négy hálósobás, nagy közösségi helyiségű nappali szobás, konyha, WC és fürdőszobával rendelkező épületté alakították át. Amelyet később kibővítettek tetőtér beépítéssel egy önálló - a közösségi helyiségből megközelíthető - lakással.

Az Otthon lakóinak gondozását a csoport munkatársaként Huszár Géza látta el.

Az Átmeneti Otthon első lakója 1985. január 3-ától, egy alkoholista fiatalember, akinek rövidesen lakótársai lettek. Az Otthon lakói személyes ellátásukról (étkezés, fűtés, villany) maguk gondoskodnak (szükség szerinti segítséggel). Cél, hogy az Otthon lakó - koruktól függően - rendezett életvitel szerint leköttöttek legyenek. Iskolába járnak, illetve lehetőleg munkahelyet találva számukra, dolgozzanak. Az Otthon vezetője hatékony segítséget ad a gondozottak számára a munkahely megtalálásában, a munkahelyen való életvitelüket pedig figyelemmel kíséri a különféle állami és társadalmi szervekkel való együttműködésben. (Rendőrség, Gyámhatóság, az adott munkahely vezetője.) Az Otthonvezető feladata a munkahelyek szervezése mellett a gondozottak hivatalos ügyeinek intézése is, az anyagi problémáik kezelése.

Az Átmeneti Otthonban kialakított gondozási program három szakaszból áll:

Az első a bevezető fázis. Akik az Átmeneti Otthonba kívánnak bejutni, azoknak alapvető feltétel, hogy saját maguk kérjék felvételüket azzal a határozott döntéssel, hogy egész személyiségükben meg akarnak változni. Ezt követően két munkatárs elbeszélget a felvételt kérővel. Ennek lényege egyrészt az ismerkedés a felvételt kérővel, másrészt a jövőbeli gondozottat megismertetni a Menedék Csoport munkájának céljával, az Átmeneti Otthon házirendjével és programjával.

Az ismerkedési beszélgetést a felvételi beszélgetés követi, ha a rászoruló a felvétel mellett dönt. Ezen a beszélgetésen a felvételt intéző gondozók átadják:

- Menedék Csoport munkájának ismertetőjét
- egy felvételi kérdőívet
- a házirend egy példányát.

A felvételi kérdőív a személyi adatokon kívül kitér a leendő gondozott jelenlegi életkörülményeire, bűnügyi, családi múltjára, fizikai állapotára, alkohollal, kábítószerekkel kapcsolatos függőségeire és egy részletes önéletrajzot kér.

Majd megkezdődik a tényleges felvétel, amikor a kérelmező a felvételi kérés után néhány nappal választ kap a beadott kérésére. A következő lépés felvételt nyerő gondozott személyes

ügyeinek elrendezése, hivatalos igazolványainak és iratainak, korábbi lakásának és munkahelyének, valamint esetleges adósságainak számbavétele, lehetséges rendezése, majd a beköltözés lebonyolítása. Kölcsönös bemutatkozással és jó légkörű beszélgetésekben kell segíteni a feloldódást az Otthonban már ott lakókkal. Személyes dolgok elrendezéséhez tartozik, hogy a gondozott lead mindenféle kábítószer, gyógyszert, cigarettát, a nem megfelelő lelkületű hanglemezt, kazettát, könyvet, füzeteket, fényképeket és újságokat.

A próbaidő 14 napos. Az Otthonba érkezők egyéniségükben, lelki sérülésük, intelligenciájuk és esetleges szenvedélybetegségük területén egyaránt különböző szinten vannak. Két hét alkalmas és szükséges ahhoz, hogy az újonnan érkező mind a gondozókkal, mind a gondozottakkal közösségre jusson és megtalálja a helyét egy új életforma felé vezető úton. Ez idő alatt meg kell tapasztalnia, hogy egyrészt az Otthonban határozott és fegyelmezett rend uralkodik, másrészt segítőkész megértés és szeretet veszi őt körül. Akik a próbaidő alatt visszalépnek és eltávoznak az Otthonból, lehetőséget kapnak arra, hogy hat hónapon belül még egyszer kérjék felvételüket az Otthonba.

A próbaidő "Egyezmény " aláírásával ér véget, amelyet a gondozott és gondozó közösen fogalmaz meg és ír alá. Az "egyezmény" a gondozott személyiségéhez igazodva fogalmazza meg, hogy mi az, amit a gondozott vállal. A hangsúly a konkrét vállalásokban azon van, hogy a szükséges változások nem előírások, vagy szabályok, hanem az életváltozáshoz szükséges önkéntes vállalások. Ezzel kifejezve azt, hogy ő saját maga meg akar változni, amelyre ez az "egyezmény" ösztönzi.

A második fázis az átalakulás fázisa. Az átalakulás időtartama rendkívül változó. Van, akinél néhány nap alatt gyökeres változás áll elő, másoknál hosszú ráhatás is csak mérsékeltbb alakulást eredményez. Tapasztalataink szerint ez a hit által igénybevehető erőforrásokhoz való viszonyulástól függ.

Az átalakulás általában az elvonás szakaszával kezdődik, amely a korábbi szenvedélyektől (kábitószer, alkohol, dohányzás, stb.) határozott elszakadást jelenti. (Azért általában és nem mindig, mert van amikor olyan fiatalok kerül az Otthonba, akit ki kellett emeljenek a szülői otthonból. Ezek a fiatalok nem mindig vannak függőség alatt.) Ebben a szakaszban a gondozott intenzív személyes lelkigondozást igényel. Sokat segítenek a már megszabadultak bizonyágtételei, a háttérközösségben való részvételek (például ők is szokták látogatni a klub alkalmait), a magányos és csoportos áhítatok rendszeres tartása. Az átalakulás kemény lelki harcában a segítőkész szeretet mellett a fegyelmezett rend megőrzésére van szükség.

Visszaesések esetén különböző fokú intésre, értékelő beszélgetésekre kerül sor. Végző intézkedés a végleges kizárás és eltávolítás.

Sokszor szükséges a hiányzó iskolai vagy szakmai tanulás megszervezése és segítése. Zeneoktatás a klub keretében, vagy iskolában. Könyvek olvasása és beszámolók tartása stb.

A gondozók segítségével igyekeznek ezeknek a rászoruló fiataloknak kulturális értékeket is átadni, ilyen a múzeum látogatás, kirándulások szervezése. Vitaalkalmak fontos témákról. Versírásra, egyéb irodalmi, zenei vagy művészi tevékenységre való ösztönzés, bemutatók, rendezvények tartása.

A harmadik fázis a beépülés fázisa.

Az értelmi, lelki, érzelmi és fizikai stabilitásra jutott fiatalokat hozzásegítjük ahhoz, hogy megtalálják helyüket az emberi közösségekben, a társadalomban és kialakítsák saját fegyelmezett, önálló - lehetőleg családi - életüket.

Erre való felkészítési már az Otthonban elkezdődik:

- munkához, munkahelyhez való stabil és jó viszonyulás szervezése és elősegítése,
- segítség és tanácsolás az emberekkel való helyes kapcsolatteremtés és annak ápolása terén,
- házimunkában a lakás, a ruházat és a környezet helyes karbantartásában való jártasság kialakítása,
- önálló, józan, mértékletes és jó beosztású idő és pénzgazdálkodásra való nevelés.

A beépülésnek ill. önálló életkezdésnek több (a gondozottak helyzetéhez szükségszerűen alkalmazkodó) lehetősége van. Legideálisabb, amikor önálló családalapításban és lakásszerzésben segít a Csoport. Egyeseket családoknál - családtagként - el tudnak helyezni, ahol a család vállalja az önálló életkezdéshez szükséges segítséget. Fontos szolgálata van itt is a háttérközösségnek. Másoknak albérletet keresnek, lehetőleg megfelelő környezetben. Van, akit munkásszállóra kell javasolniuk, ami a Csoport munkájában kényszermegoldásnak számít.

Az Otthonból való kibocsátás ünnepélyes búcsúztatással történik. Ez különösen a további kapcsolat fenntartása miatt fontos.

Az utógondozás is lényeges, hogy az Otthonból kikerülők mindig szívesen menjenek vissza gondozóikhoz. Konfliktushelyzetben legyen menedékük a Menedék Csoport. Célja a Menedék Csoportnak, és már örömmel tapasztalt eredménye is, hogy a volt gondozottak a Menedék Csoport munkatársaivá válhattak.

Az Otthonnak használati rendje van, annak érdekében, hogy a rend és a fegyelem teljes lehessen a Csoporton, illetve az Alapítványon belül. Az Átmeneti Otthon használati rendje a következőképpen olvasható:

- "Az Átmeneti otthon célja ideiglenesen - legfeljebb hat hónapig - otthont nyújtani olyan fiataloknak, akik erre rászorulnak. Kívánatos, hogy hat hónap alatt az itt lakók valamilyen formában kialakítsák a továbbköltözés lehetőségét. Ha ez nem valósul meg kérniük kell záros határidőig az itt tartózkodás meghosszabbítását.
- Az Átmeneti Otthonba ideiglenes bejelentővel - ágyrajáró minőségben - azok költözhetnek, akik ezt kérik, az Otthon használati rendjének betartására kötelezik magukat és az otthon vezetője felvételüket javasolja. A felvételen - valamint az itt tartózkodás esetleges meghosszabbításában - az Átmeneti Otthon vezetője, a Menedék Csoport vezetője és Budafoki Baptista Gyülekezet lekipásztora egyhangúan dönt.
- Az Átmeneti Otthon lakója az otthon bútorait használja, személyes, munkahelyi és bármi más problémájával az otthon vezetőjéhez fordulhat, aki - a lehetőségekhez mérten - mindenben segítségül van. Kívánságra megőrzi értékeit, segít pénzének megőrzésében, illetve beosztásában.
- Az otthon lakói számára lehetőleg naponta házi áhítatot tartunk, amikor minden felmerülő problémát meg lehet beszélni. Ezeken az alkalmakon - munkahelyi kötelezettség kivételével - a lakók részvétele kötelező.
- Az otthon lakói étkezésükről maguk gondoskodnak. Főzési lehetőséggel élhetnek. A fürdőszobát - melyben a WC is van - közösen használják tisztálkodásra és mosásra.
- Az otthon lakói a beköltözéstől számított 2 hónapig igénybe vehetik az otthon ágyneműjét - 2 hónap után maguknak kell gondoskodniuk ágyneműről.
- Vendéget csak az Átmeneti Otthon vezetőjének engedélyével fogadhatnak.
- Ha az otthon lakója 24 óránál hosszabb időre eltávozik jelezze az otthon vezetőjének. Hosszabb időre történő eltávozáshoz engedély szükséges. Amennyiben három napon belül - elfogadható indoklás nélkül - nem tér vissza, azonnali hatállyal végleg el kell távoznia.
- Az otthon lakói havonta 800 forint Otthonhasználati díjat fizetnek minden hó 15-ig az otthon vezetőjének kezeihez. Ezen kívül gondoskodnak a maguk számára téli tüzelőről és fizetik az elektromos áram díját.
- Az Otthonban alkoholt, vagy más kábító szert használni tilos. Ha ezen a téren kétszeri figyelmeztetés eredménytelen lenne, azonnali hatállyal el kell költözni. Az otthonban

dohányozni tilos. Az Otthon lakóitól elvárjuk, hogy ideköltözéstől számított 3 hónapon belül a dohányzást teljes mértékben hagyja el.

- Az Otthon lakói szobájukat, közös helyiségeiket és az udvart maguk tartják tisztán és gondoskodnak annak jórendjéről.
- Az Otthon lakóinak emberi sorsuk alakításában, erkölcsi - lelki életük formálásában főként a háttérközösség a gyülekezet támogatásával szeretnénk segíteni. Ezért ajánljuk, hogy az Otthon lakói rendszeresen vegyenek részt az ifjúsági teaklub alkalmain és a Gyülekezet istentiszteleti alkalmain. Vegyék örömmel emberek, családok segítőkész közeledését."

A Menedék Csoport által 1986-ban megnyitott Otthon fenntartására és működtetésére azért került sor, mert megnövekedett a társadalom peremére szorult, otthontalan, szenvedélyekkel küszködők, család nélküliek száma a társadalomban. A vezetők és munkatársak késztetések nem csupán emberi, hanem az istenhitükből adódó felelősségérzet bajbajutott, segítséget kérő embertársaik iránt.

Az Otthon működése formálódott, alakult az évek során, tapasztalatot szereztek a munkatársak a szükségéről és a lehetőségekről. Ennek alapján és a munka egyre szélesebb körű területen történő végzése miatt a jórend megtartását elősegíti az 1991. áprilisában létrehozott Menedék Alapítvány Működési Szabályzata az Átmeneti Otthon részére, amely alapján megtudhatjuk, hogy a Menedék Alapítvány Fiú Otthonának célja a rászoruló fiatalok, egész embert érintő segítése, az Otthonba való befogadással bibliai alapokon. Fontos a tanácsadóval való kapcsolat kiépítése, a közösségbe való beilleszkedés, tanácsadás a jellemformáláshoz és a szenvedélyektől való szabadulás segítése.

A cél elérése érdekében a Menedék Csoport megtesz mindent, így előtérbe helyezi a munkahely teremtését, a munkahelyen való viselkedés "megtanítását", a munkavégzésre, és a munkahelyi kapcsolatok kiépítésére való ösztönzést. Ezzel egy időben pedig a társadalmi beilleszkedést. A Menedék Fiú Otthon jellege, olyan keresztyén Otthon, amely a család légkörével (tanácsadóival, vezetőivel, a rászorulók bevonásával) szeretné elérni a fenti célokat.

A befogadottak rétegének összetétele igen sokféle lehet, a társadalom peremére szorult mindenféle ember. A rászoruló befogadott lehet:

- családból kiszorult,
- volt állami gondozott,
- börtönből szabaduló,
- hajléktalan,
- káros szenvedélyekkel küszködő....

Alkalmazott módszerének vallja a Menedék, hogy az Evangélium (örömhír az Isten és az ember között megvalósított kapcsolatról) lehetőségeivel szeretne hatni és megismertetni a rászorulókat. Kényszer nélkül megtanítani arra, hogy ennek erejével hogyan élhet és változhat meg az élete.

Ennek eszközei lehetnek személyes és csoportos beszélgetések, pozitív életpéldák akár a gondozók közül, akár a háttérközösségből, tanácsadókkal közösen végzett munkák. A életforma megváltozásában eszköz az is, amikor a gondozók a szenvedélyek elhagyásában társaik gondozottaiknak, az ehhez tartozó küzdelemben, nehézségekben részt vesznek közvetlen tanácsadóikon keresztül is. Módszereik között igen jelentősnek tartják a keresztyén együttélést és közösségvállalást.

Az Otthon közvetlenül a Menedék Alapítvány vezetése alá tartozik a vezetőjén keresztül, aki irányítja, segíti, felügyeli az ott lakókat, és közvetlen tanácsadói tevékenységet folytat. A rászoruló tanácsadóikkal együtt fordulhatnak az Otthon vezetőjéhez.

A gondozottak részéről az Otthon elhagyása az alábbi négyféleképpen történhet:

- a program befejeztével ünnepélyes családi alkalomként,
- engedélyezett eltávozással,
- önkényes eltávozással,
- kizárást eredményező magatartás után.

Az Otthonba felvételüket kérő, rászoruló fiatalok Nyilatkozatot írnak alá, amelyben saját elhatározásukat nyilvánítják ki arra nézve, hogy amíg az Otthonban élnek, annak házirendjét elfogadják, betartják, valamint, hogy a segítségnyújtást is elfogadják. A NYILATKOZAT szövege a következő:

"Alulírott kérem és elfogadom, hogy a Menedék Alapítvány Fiú Otthonának lakója legyek. A Fiú Otthonban szeretnék élni, annak rendjét elfogadom, és ahhoz igazodom. A segítséget elfogadva, a tanácsadók - vezetők tanácsa szerint fogok élni.

Tudomásul veszem, hogy ha az Otthon szabályait nem tartom be, én zárom ki magamat az Otthonból.

Az Otthonból való végleges távozásom után ott étkezésre illetve az Otthon bármilyen használatára nem tarthatok igényt.

Aktívan közreműködöm abban, hogy - a Menedék gondozóinak segítségét kérve és elfogadva - életem minden vonatkozásban meggyógyuljon és helyreálljon.

Budapest,

.....

aláírás

Az eredményes munkához tehát szükség van tanácsadókra, gondozókra, akik vállalják, hogy együtt élnek a gondozottakkal. Erre a szolgálatra többféle lehetőséget kínál az Alapítvány:

- Van, aki egy évet felajánl életéből, és tanácsadóként segíti az Otthon munkáját.
- Van, aki az egy éves felajánlás után, (vagy éppen anélkül) főállású munkatársként szegődik a Menedék Alapítványhoz, és vállalja azt, hogy nem napi nyolc órában, hanem napi 24 órában próbál segíteni a kallódó fiataloknak.
- Van, aki a sorkatonai idejét polgári katonai szolgálatra váltja fel, és ebben minőségben segíti a gondozottak életét.

A tanácsadók feladatai:

- lakjon együtt a gondozottakkal,
- élete legyen személyes példa,
- minden programot közösen végezzen a gondozottal,
- társként legyen támasza a tanácsoltjának.

Az első lakó beköltözésétől, az épület átalakításain keresztül sokféleképpen formálódott az Otthon. Ma a Fővárosi Közigazgatási Hivatal által kiadott működési engedéllyel rendelkezve - ami azt jelenti, hogy megfelel az Állami és Népegészségügyi Szolgálat által támasztott követelményeknek, a tűzvédelmi előírásoknak, a szociális intézmények működésére vonatkozó szakmai programnak - 12 fő hajléktalan elhelyezésére, gondozására alkalmas otthonná lett. A 12 fős létszám folyamatosan telített, a szükség és igény ennél nagyobb lenne. Az otthonban lakók életvitelét 2-3 fő tanácsadó segíti. Jelenleg ebből egy fő főállású munkatárs és 2 fő egyéves felajánlott idejű tanácsadó. Az otthon megnyitásától napjainkig közel 320 fő részére adott hosszabb- rövidebb időre teljes körű segítséget, s ebből mintegy 25-30 főre tehető azoknak a száma, akik Jézus Krisztus hívását is elfogadták: "Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek" (Mt 11:28) Ők teljes gyógyulásra, új életre jutottak. Rajtuk kívül még sokan vannak, akiknek az életében igen hatékony segítséget jelentett az az idő, amit az otthonban töltöttek. A reménység pedig a munkatársak szívében - és az én szívemben is - él, hogy az elvetett jó mag valamikor még életre kelhet.

3. Szervezeti alakulás

A Menedék Alapítvány mai szervezeti formájának kialakulása többszöri rendeződéssel jött létre. Hazánkban az utóbbi tíz - tizenöt évben nagyarányú törvényi változásokkal segítettek, és lehetővé tették a civil szféra életképessé válását a karitatív tevékenységek területén (és több más területen is).

1984-ben a Budafoki Baptista Gyülekezeten belül létrejött a Menedék Csoport. Egy évvel később, az egyre inkább kiterjedt tevékenység, (ingatlan vásárlás, alkalmazott foglalkoztatása, stb.) felvetették az önálló anyagi gazdálkodási és elszámolási rendszer kialakításának fontosságát, valamint azt a problémát, hogy ingatlan vásárlás esetén a telekkönyvi bejegyzés csak jogi személy nevén lehetséges. A korábbiakban már leírtak szerint a LARES Humánszolgáltató Kiszövetkezet önálló csoportja lett a Menedék.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1987 évi 11. számú törvényerejű rendelete módosította a Polgári Törvénykönyvet, mely szerint ismét visszaállították (az 1945 előtt már ismert és gyakorlatban élő) az Alapítványok létesítésének lehetőségét, 1987. szeptember 1-jét követően, a Ptk. 74/A §-ával. A Menedék Csoport ezzel a lehetőséggel élve 1987. október 19-én létrehozta a korábbival azonos célt, és azonos működési elveket valló Menedék Alapítványt. Az alapítók a Menedék Csoport létrehozói voltak. Az Alapítvány létrejöttét tevékenyen támogatta a LARES Humánszolgáltató Szövetkezet. Az Alapító Okirat záradékolásával hozzájárult a Szövetkezetbe bevitt, és a Csoport tulajdonát képező ingatlan, valamint pénzeszköz átadásához.

Az Alapító Okiratban megfogalmazott cél:

"Veszélyeztetett helyzetű fiatalok reszocializálása:

- Átmeneti otthon, a Budapest XXII. ker. Péter Pál u. 21 sz. alatti bérleményben rászoruló ideiglenes elhelyezése, munkába állítása, fegyelmezett életvitel kialakítása, az önálló életvitelhez szükséges körülmények megteremtésének elősegítése;
- Védett Otthon: az Alapítvány tulajdonát képező Bodrog községben lévő kastélyban állami gondozott gyermekek kiválasztott családba helyezése, "családmodelles" gyermeknevelés céljából, több ilyen család azonos helyen történő elhelyezése, közös szellem, közös munka, kulturális programok biztosítása;
- Gyermekek családba történő visszafogadásának elősegítése, mely tevékenységet az Alapítvány kuratóriuma az állami szervekkel előzetesen egyeztetve, együttműködve végez;

- Reszocializáló ifjúsági táborok szervezése;
- Ifjúsági klubok szervezése, fenntartása a fenti célok érdekében."

Az Alapítvány alapító tagjai alfabetikus sorrendben: Huszár Géza, Jóföldi Gábor, Kovács Géza, dr. Kovács György, Kovács Zoltán.

Az Alapítvány létrehozásakor megalakított kuratórium tagjai: dr. Barbarics Ildikó, Kovács Géza, dr. Kovács György, Kovács Zoltán, Matos Kálmán. Elnöke Kovács Zoltán.

Az alapítók a kuratórium tevékenységével kapcsolatban a megalakuláskor azt a döntést hozták, hogy valamelyik tag helye megüresedése esetén a kuratórium új tagot választ, és a megüresedett elnöki tisztt betöltéséről ugyancsak a kuratórium gondoskodik. A kuratórium akkor szavazóképes, ha minden tag szóban vagy írásban véleményt nyilvánít, vagyis szavaz. A szavazásnál a leadott szavazatok többsége, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A kuratórium határozatait pedig jegyzőkönyvben rögzítik. A kuratóriumot szükség esetén, vagy bármelyik tag kívánságára az elnöknek össze kell hívni.

Az Alapítványból kifizetésre kerülő összegek, tiszteletdíjak felhasználásával kapcsolatos feladatok előkészítéséről a kuratórium elnöke gondoskodik.

Az Alapítvány tevékenységéről az elnök minden évben elszámolást készítet, és erről tájékoztatja a kuratórium tagjait.

A szervezeti átalakulással egyidőben megfogalmazásra került a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Menedék Alapítvány Alapelvei és a Menedék Alapítvány Hitvallása. A következőkben ezeket ismertetem, mert az Alapítvány gyakorlati működésében ezek meghatározó jelentőségűek.

"A Menedék Alapítvány Alapelvei:

- Célkitűzéseink

A Menedék Alapítvány a rászorulóknak minél teljesebb megsegítését munkálja.

1. Rászorulóknak tekintjük mindazokat, akik:

- mentálisan, szociálisan vagy lelkiileg az átlagostól eltérnek
- dohányzás, alkohol, drog, érzelmi problémákkal küzdenek
- nem élnek családban vagy alkalmas segítő közösségben és helyzetükben a fejlődés nem biztosított.

2. Munkánk során elsősorban a 35 évnél fiatalabbak mentését-segítését tekintjük feladatunknak. Közülük a megelőzésben a gyermekeket, a helyreállító munkában elsősorban a tízen- és huszoneveseket karoljuk fel.

3. Kiskorú gyermekek családba fogadásánál az elsődleges szempont a gyermek érdekében a leendő nevelőszülők hitbeli felkészültsége, elhívás tudata, alkalmassága és az, hogy kialakult-e empátia - szimpátia kapcsolat - a gyermek és a nevelőszülő között.

4. Tizenévesek segítségét minden esetben egyénileg bíráljuk el, figyelembe véve a segítséget kérő társadalmi és szociális háttérét és a lehetőségeinket.

5. Nagykorú rászorulóinkat segítjük:

-1 éves bentlakásos nevelőprogramban akkor, ha kéri ezt és elismerik, hogy gyökeres életvitel-változásra van szükségük és ez saját erejükből nem megy, de akarnak változni. Helye elsősorban a Fiú- és Leány Otthon.

- Személyes beszélgetésekben bárkinek lehetőséget adunk a probléma felismerésére és megoldására. Ezek módja a klubok, a Tea Busz működtetése, és a tanácsadó szolgálatok.

Tudjuk, hogy minden ember számára az a legfontosabb, hogy megismerhesse Jézus Krisztus megváltó munkáját, bűnbocsánatot nyerjen és üdvbizonyosságra jusson. Ugyanakkor azzal is tisztában vagyunk, hogy erre a felismerésre minden ember, a legrászorultabb is csak saját elhatározással, külső kényszer nélkül juthat el. A hitre jutás Isten ajándéka, s egyben válasza is az ember keresésére. Mi ebben úgy tudunk segíteni, hogy minden lehetőséget igyekszünk biztosítani, (lakhatás, ruha, élelem, közösség) hogy az emberek közöttünk megismerjék az új élet lehetőségét.

• A nevelés módszere és indoka:

1. A rászoruló nevelésében a MENEDÉK legfontosabb munkamódszere a jelenlét, közösség megvalósításával tapasztalatokat ad át és közös élményeket szereztet. Ezek a tapasztalatok segítik gondozottjainkat igényesebbé és keresővé tenni, nemcsak szociális, higiéniai és morális téren, hanem szellemi, lelki vonatkozásban is.

2. Hisszük, hogy az Evangélium a leghatékonyabb eszköz az ember tartós megváltozásában, a reszocializálásában is. Szükségesnek látjuk, hogy az ember gondolkozásában gyökeresen megújuljon. Ez a megújulás a Jézus Krisztusba, mint Isten Egyszülött Fiába vetett hit által, a Krisztus tanításának teljes elfogadásával lehetséges. A megváltozott gondolkodásmód hozza az ember számára a helyes értékítéletet, a helyes magatartást, viselkedést és érzelmi egyensúlyt.

3. A Menedék a tanítás-nevelésben felelősséget érez a szolgálati területein elhívottak és érdeklődők részére, és törekszik saját képzési rendszere létrehozására.

- A munkatársakra vonatkozó alapelvek:

1. Az lehet a Menedék munkatársa, aki arra jelentkezés lapon jelentkezik, a tanácsadóképzésen sikeresen részt vesz, s mindezek után a Menedék felvette ill. munkával megbízta. Minden időszakos, vagy tartós szerződéssel együttműködő munkatársnak kipróbált hívőnek kell lennie, aki az alapelvekkel teljes mértékben egyetért.
2. A munkatárs rendelkezzen Istentől nyert határozott küldetéstudattal, látással szolgálatára nézve. Munkájáért elsősorban Isten előtt felelős, vezetőjének engedelmességgel és beszámolási kötelezettséggel tartozik.
3. A munkatársak saját munkájukért felelősek elsősorban. Egymás megítélésére - különösen harmadik személy felé - nincsenek felhatalmazva, a kívülállók felé pedig tartózkodjanak minden egymásra, vagy a Menedékre nézve terhelő, vélt, vagy megállapított információkat továbbadni.
4. Munkamódszerünk a jelenlét, vagyis: példamutatás, közösségvállalás, együttlakás, megértés, elfogadás, tiszteletadás, együttes munkavégzés, fontos, hogy a munkamódszer gyakorlása egyeztetett és egységes legyen.
5. A jelenléttel való nevelésben szükséges a krisztusi életet szentül és tisztán élő nevelők egységes és következetes egyéni és közös életvitele. A nevelő a szükséges helyreállásokban is példa kell legyen.
6. Új munkát új területen csak a Menedéknél kipróbált, alkalmas házaspár vezetésével alapozhatunk meg.

- Támogatási alapelvek:

'Egy évet a Menedéknél' - szolgálatra pályázóknak legalább egy olyan támogatójuknak kell lennie, aki a Menedék aktív munkatársa. Felvételüket követően havonta zsebpénzt és teljes ellátást kapnak.

A tartós szolgálatot vállalók - próba után - pályázhatnak főállású munkatársnak. Két ismert ember támogatása szükséges, lehetőleg egyik a jelentkező lelkipásztora legyen. A felvételt követően a munkatársak - tanácsadók - havi fix fizetést kapnak a vezetők megítélése és az Alapítvány anyagi lehetőségei alapján.

A munkatársaknak igyekezniük kell gondoskodni az egyéni támogatásukról. Cél, hogy legyen egyéni támogatói rendszer. A munkatársaknak minden, munkájukat támogató adományt az alapítvány számlájára kell átutalniuk, bárhonnan érkezik is. Céladományok csak az elkülönített célokra használhatók fel, személyekre nézve is. Adományokat az Alapítvány nem

kér, de a széles körben feltárt szükségleteire az adományokat elfogadja. Megragadja a lehetőségeket arra, hogy munkájára különböző pályázatok elnyerése útján is anyagi fedezetet teremtsen. A támogatásokkal a Menedék Alapítvány rendszeresen és részletesen elszámol. Az adomány érkezését követő három napon belül írásban visszaigazolja és megköszöni a támogatást.

- Fegyelmezés:

Minden munkatársunk fegyelmi felelősséggel tartozik a Biblia szerint.

A beosztott munkatárs, vagy a nevelésben részvevő gondozó felé való eljárás:

- ha bűnt követ el,

- ha szabályainkat megszegi. Egyszer szóbeli figyelmeztetéssel közvetlen felettese megfeddi négy szemközt.

Másodszor a felettes egyetértésével vezető előtti megrovást kap.

Harmadszor: a tovább folytatott engedetlensége miatt a szolgálatból távoznia kell. Ha maradni szeretne, kérheti, hogy ő is gondozott legyen.

Fegyelmi döntést a Menedék főmunkatársi közösségének jóváhagyásával lehet meghozni. Főmunkatársak fegyelmi megítélésére az igazgató van meghatalmazva, aki a kuratóriummal köteles konzultálni.

- A vezetés:

Az egyszemélyes felelősségi és vezetési módszert fogadjuk el (piramis, ill. bibliai elv) A Menedék munka vezetőjét, az igazgatót a tagok öt évenként választják, szükséges az egyhangú szavazás.

A tagok a főállású munkatársak közül választhatók 2 év együttműködés után. Az igazgató és más vezető választásánál a Biblia szempontjainak érvényesülni kell. 1Tim. 3:1-7. Évenkénti megerősítés szükséges.

Az igazgató a kuratórium tagja, lehetőleg vezetője. Felelős a megfogalmazott célok és feladatok végrehajtásáért, minden operatív munkáért. Felelős a törvényes adminisztrációért, rendért, gyakorolja a munkaadói jogokat, pénztárban utalványoz, leveleket ír alá, a tagok egyetértése alapján a két további aláíró közül egy másik munkatársával együtt utal át pénzt a bankszámláról.

Az igazgató a belső ellenőrzést megszervezi, eredményéről a kuratóriumot tájékoztatja.

A munkaterületeket területi vezető (területi-igazgató) vezeti. Minden igazgató havonta egy munkaértekezletet köteles tartani a munkatársakkal. Cél a közös látás munkálása,

demokratikus döntés előkészítés, hitbeli egységre jutás és a végrehajtás egyszemélyi felelősség szerinti lebontása.

Az Igazgató tanács minden hónap első keddjén tanácskozik. A területek hetente munkaértekezleteken beszélnek meg a teendőket és a lényeges dolgokat emlékeztetőben foglalják össze.

Az összejöveteleken a munkatársak imaközösség és igei vezetés által törekszenek az együttműködés összhangjára. Isten akaratával megegyező döntésekre és egységre.

- Helyi szervezetek, kapcsolódás, viszonyok:

A Menedék helyi missziómunkájának gazdálkodásában törekedni kell az önfenntartásra, önfinanszírozásra. A könyvelés úgy segíti ezt, hogy minden költséget a ráfordítás helye szerint külön rovaton vezet.

A helyi gyülekezethez való viszony különösen építő legyen, a fejlődés irányába hasson, a helyi gyülekezet független az Alapítványtól, de együttműködésben éljenek.

A Menedék törekszik arra, hogy új területen (pl. Bodrog) önálló gyülekezet jöjjön létre, és önállóan funkcionáljon.

A Menedék a helyi gyülekezet fegyelmi határozatait elfogadja és törekszik ennek tudatában is az egység megőrzésére.

Szellemi áramlatokkal, irányzatokkal kapcsolatban a Menedék önálló állásfoglalást alakít ki, bibliai látása és meggyőződése szerint, amelyet az Igazgató Tanács ismertet."

A Menedék Alapítvány Szervezeti és Működési Szabályzatából összefoglalásként kiemelem a következőket:

- "A Menedék Alapítványt, az Alapító Okirat szerint, magyarországi természetes személyek alapították a segítségre szoruló fiatalok és gyerekek szociális, mentális és szellemi megsegítésére, nevelésére.
- A céljait az Alapító Okirat rögzíti, amelyek elérésére, megvalósítására az Alapítvány munkatársakat foglalkoztat.
- Az alapítók is, a munkatársak is evangéliumi keresztyén emberek, akik motivációjukat az Élő Istenbe vetett hitükből nyerik, elkötelezve magukat Isten speciális és személyes elhívásának. Az Alapítvány célkitűzéseiben összefogva munkálkodnak. A különféle munkaterületeken dolgozó munkatársak tevékenységének rendjéről szabályzat rendelkezik (SzMSz).
- Az Alapítvány nem nyereség orientált, elsősorban a céljaira nyert támogatásokból tartja fenn működését, megfelel a törvényben, a rendelkezésekben rá vonatkozó előírásoknak.

Vállalásait az alapítványi célok megvalósítására, vagy azok elősegítésére végzi, vállalkozásainak eredményét ugyanerre fordítja vissza.

- Tevékenységről évente egyszer rendszeresen tájékoztatja támogatóit, beszámolót készít és megfelel a számviteli beszámolási kötelezettségeinek is.
- Az Alapítvány erőforrásait csak céljaira, vagy azok elősegítésére fordíthatja.
- Az Alapítvány célmegvalósító tevékenységét a kuratórium ellenőrzi, felügyeli."

A továbbiakban a Szabályzat a kuratóriumra vonatkozó működési kötelezettségeket taglalja, majd az Alapítvány működési területeinek vezetését, a vezetők felelősségét írja le.

A Szervezeti és Működési Szabályzat az alábbiak szerint határozza meg a munkatársak felvételét:

"Minden munkatársnak felvétel előtt nyilatkoznia kell, hogy az Alapelvekkel és a Hitvallással egyetért. Az Alapítványnál munkatársként jelentkezőnek a jelentkezési laphoz támogatójának nyilatkozatát is csatolnia kell.

Az Alapítvány előnyben részesíti azokat a jelentkezőket, akiket háttérközösségük támogat."

A további 19 pontban pedig az egyes működési területek munkáját szabályozza az SzMSz.

Ebben a témában a harmadik lényeges alapvetés a Menedék Alapítvány Hitvallása:

- "Hisszük, hogy a Szentírás, a Biblia Isten által ihletett, tökéletes és hibátlan, számunkra a legfőbb tekintély.
- Hisszük, hogy Isten az egyetlen, örökké élő Szentháromság, aki az Atya, a Fiú és a Szentlélek.
- Hisszük Jézus Krisztus isteni mivoltában, aki szűztől született és bűn nélküli volt, életében csodákat tett, meghalt és bűntől megtisztító vére értünk ömlött.
- Hisszük, hogy Jézus Krisztus megdicsőült testben feltámadt, majd Mennybe ment, és most ott ül az Atya jobbján. Készül, hogy látható módon visszajöjjön hatalommal és dicsőséggel.
- Hisszük, hogy az elveszett, bűnös ember egyedül akkor menekül meg, ha újjászületik a Szentlélek által.
- Hisszük, hogy a Szentlélek ma is munkálkodik, bennünk, keresztyénekben él és betölt bennünket, így lehetővé válik az, hogy az ember megszentelt életet éljen.
- Hisszük, hogy minden egyes teremtetten ember testben fel fog támadni és megítéltetik; a hívők Istennel fognak élni örökké, a hitetlenek viszont Istentől örökre elválasztva maradnak, és örök gyötrelemre támadnak fel.

- Hisszük, hogy Krisztus egyetemes és láthatatlan Egyházának tagjai vagyunk azokkal együtt, akik szintén egyesültek Isten feltámadt és Mennybe ment Fiával. Hisszük, hogy Krisztus egyetemes testének meg kell jelennie a helyi gyülekezetek formájában, melyek nagyon fontos szerepet töltenek be Isten tervében.
- Hisszük, hogy minden hívő embernek feladata az, hogy a Nagy Parancsolatot betöltse, és tanítvánnyá tegyen minden népet. E parancs betöltésének minden világi és személyi ambíció fölött elsődleges helyet kell kapnia. Hisszük, hogy az Evangélium hatásaként helyreállítás következik be bekövetkezni az emberi kapcsolatokban és igazságosság a társadalomban.
- Hisszük, hogy Krisztus minden keresztyénnek megparancsolta, hogy segítsen szükségben lévő embertársainak, és Ő az, aki küld a rászoruló felé. Így ők is megismerhetik a megváltást."

4. Támadások pergőtűzében

A rendszerváltás előtt (1989) az Állam és a Párt egyházpolitikájának három alappillére volt:

- a Központi Bizottság agitációs és propaganda osztálya
- a Belügyminisztérium III/III/1-es jelzésű egyházügyi osztálya
- Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH)

Az ÁEH-t 1951. május 18-án állították fel. Közvetlenül a Minisztertanács alá tartozott. Az ÁEH szorosan együttműködött a Belügyminisztérium III/III/1-es osztályával. Ennek három alosztálya volt, az egyik a katolikus, református és evangélikus egyházakat ellenőrizte, a második az eltiltott papokat és szerzeteseket, a harmadik pedig a kisegyházakat "felügyelte". Ezen kívül az "egyházi elhárítás" kb. 150 fős főállású besúgóhálózatot tartott fenn, akik a legkülönfélébb módon (beépülés, telefonlehallgatás, levéllenőrzés, poloska-elhelyezés, stb.) igyekeztek információkat szerezni, és a gyülekezeteket bomlasztani. Egyedül Isten tudja, hogy a gyülekezetek tagjai és a lelkipásztorok közül is hányan lettek besúgókká.⁷

Az 1950-es évek elején, erőteljes egyházellenes kampánnyal kellett szembenézniük a nagy egyházaknak és az 1960-as évek elején az un. kisegyházaknak is kivétel nélkül. A baptista

⁷ Krisztusért járva követségben: Kovács Géza Az önkényuralom árnyékában

gyülekezetek lelkipásztorainak nagy harcaik voltak az ÁEH-val szemben amennyiben végezték a munkájukat.

Az ÁEH rossz szemmel nézte a Menedék Csoport, illetve később a Menedék Alapítvány munkáját. Az Állami Egyházügyi Hivatal a Baptista Egyház elnökségén keresztül szorongatta a Budafoki Baptista Gyülekezet akkori lelkipásztorát, Kovács Gézát. 1986-ban a Szabadegyházak Tanácsa elnökét megbízták a kivizsgálással, hogy milyen alapon működik a Menedék Csoport és, hogy mi a kapcsolat a Menedék és a Budafoki Baptista Gyülekezet között. Ezekre a kérdésekre Kovács Géza budafoki lelkipásztortól igazoló iratokat kértek. A gyülekezet egyes vezetőit igyekeztek befolyásolni a Menedék munkája ellen. "A régi vezetőség" nevében a Baptista Egyház Elnökségének címezve valaki névtelen levelet küld (a levél alján nincs se név, se aláírás, csak annyi, hogy "a gyülekezet régi vezetősége") 1987-ben. Íme a levél:

"Tisztelt Baptista Egyház Elnöksége,

Kedves Viczián János Testvér,

Szeretnénk tájékoztatni az Elnökséget és Viczián Testvért, hogy a budafoki gyülekezetben nagy bizalmatlanságot vált ki Kovács Zoltán és Gömbös Zsuzsanna vállalkozása, akik létrehozták a LÁRESZ szövetkezetet, amely a bodrogi kastélyban működne, un. menedék csoport minőségben. A kastély rendbehozatala állami és társadalmi, sőt külföldi segítséggel történik. (Pl.: 20% engedményt kaptak az építő anyag vásárlásánál, a tatarozást ingyen végzik, a Budafoki Gyülekezetben kazetta van elhelyezve erre a célra történő adakozásra, havonta ezen kívül 10.000.- Ft-ot ad a Gyülekezet.) A nagy társadalmi és állami segítséggel újjáépülő kastély azonban nem az állam tulajdonában van és ez nyugtalanítja a Gyülekezetet, mert félő - ismerve Kovács Géza gátlástalan anyagiasságát - hogy előbb-utóbb saját javukra használják fel a közpénzből és adományokból felújított épületet. Megnyugtatóbb volna, ha a kastély állami tulajdonba vagy az egyház tulajdonába kerülne, illetve ha ez nem oldható meg a közadakozást és az állami hozzájárulást megvonják ettől a szövetkezettől. Egyébként is a célnak - menedék a rászorulóknak - megfelelőbb volna Péter-Pál utcai imaház melletti romos épület helyén megfelelő épület emelése, mert az a Baptista Egyház tulajdona és nem a Kovácsék által létrehozott szövetkezeté.

El kell mondani, hogy nagy közömbösség van és lelki sérülés a gyülekezetben, mert Kovács Géza nem becsüli az Egyház vezetőségét, és nem veti alá magát a vezetőségnek. A budafoki gyülekezeten is átgázol, semmibe veszi a gyülekezetet és a vezetőséget. A gyülekezet összetétele ezt lehetővé is teszi, hisz a 12-16 éves korosztály 20%-ot tesz ki, akik nem látnak

át Kovács Géza mesterkedésein. Ehhez jön még Kovács Géza 15%-ot kitevő rokonsága, akik feltétlenül támogatják őt.

Az imaházban most rock zene van és tánc - "hogyan megtartsuk a fiatalokat" - mondja Kovács Géza. Az Úr Jézus azonban először megtérítette a bűnösöket, és azután küldte őket a templomokba, illetve azok hálaiból mentek oda.

Kovács Géza anyagi visszaéléseket követ el, pl. az SZTK-val, külföldi útjai alkalmával a gyülekezet vagy a baptista egyház részére adott pénzeket saját hasznára fordítja, legalábbis semmi nyoma nincs az ilyen pénzeknek. Erről a gyülekezet pénztárosa nyilván tud.

Szeretnénk az Isten gyermekei maradni és hitünk szerint baptistának. Ehhez azonban rendnek kell lenni a gyülekezetben. Ezért szeretnénk a fentiekben teljes kivizsgálást és a gyülekezet tájékoztatását a kivizsgálásról.

Testvéri köszöntéssel:

a gyülekezet régi vezetősége."

Ezt a levelet az Egyház vezetői Kovács Gézának a budafoki baptista lelkipásztornak is megmutatták, és "igazolójelentést" kértek tőle. Íme a válasz:

"Magyarországi Baptista Egyház Elnöksége

Kedves Testvérek!

Dr. Szakács Imre alelnök testvértől átvettem a személyemmel kapcsolatos névtelen levelet.

Szégyellem, hogy egy ilyen levél velem kapcsolatosan megszületett. Isten alázatra indító leckéjeként fogadom.

A vádakra vonatkozóan a következőket mondhatom:

1. A bodrogi kastély a LARES Humán Szolgáltató Kiszövetkezet nevére van telekkönyveztve. Haszonélvezeti jog a Menedék Csoport nevére van bejegyezve. Az adásvételi szerződéshez csatolt megállapodás - melyet a Vezetőséggel annak idején ismertettünk - többek között a következőket tartalmazza: "A Menedék Csoport az ingatlan vásárlásához szükséges összeget a Budafoki Baptista Gyülekezettől kapta ajándékként..." (Megjegyzés: A vételárát a gyülekezet egyes tagjai külön erre a célra adományozták.) "Ajándékozó Gyülekezet az adományt abból a célból és feltétellel adományozta, hogy a vásárolt épületben a rászoruló fiatalok módszeres preventív mentése és reszocializálása valósuljon meg a Menedék Csoport alapszabályaiban rögzítettek szerint. E cél megvalósulását ajándékozó közösség figyelemmel kíséri és az ajándék funkcióját az előbbieket szerint írja elő; céltévesztés, illetve a cél megghiúsulása esetén ajándékozó a LARES Kiszövetkezettől, ill. a Menedék Csoporttól visszavonja ajándékát. Ajándékozó a visszavonásra vonatkozó jogait a PTK szabályai szerint gyakorolhatja." Kovács

Zoltánt és a Kovács családot érintő gyanúsítás - Bodroggal kapcsolatosan - teljes képtelenség és rosszindulatú rágalom.

2. "Gátlástalan anyagiasságomról" - csak példaként - a következőket írhatom: Soha nem kértem fizetésemelést a Gyülekezettől, semmilyen formában sem. Gondviselésemet Istentől kértem és kaptam. A budafoki imaház építkezésének 4 évéből 3 éven át saját gépkocsimmal a saját költségemre intéztem az anyagbeszerzést és minden más szükséges ügyet. Többször előfordult, hogy a gépkocsira költött havi pénzösszeg meghaladta a havi fizetésemet. Jelenleg - mint nyugdíjas - 1986. január 1-je óta fizetésem nincs, csak havi háromezer forint benzinpénzt fogadok el.

3. "Nagy közömbösség van a gyülekezetben" - írja a névtelen levél. Hogyan lehet akkor, hogy - a levél szerint! - a gyülekezet tagjainak 20%-a 16 éven aluli? Ez volna jellemző egy közömbös gyülekezetre? A valóságban 27 tizenhat éven aluli tag van, és ez 11.7%. Megjegyzem, hogy a 27-ből kilenc a világból tért meg ilyen fiatalon. (Hárman az egyik szülővel, ketten önállóan és négy állami gondozott a nevelőszülő hatására.)

4. Kifogásolja a levél, hogy 15%-os rokonságom segítségével "átgázolok a gyülekezeten és semmibe veszem azt". Hála az Úrnak minden gyermekem, menyem, vejem, unokáim az Urat szolgálják. Hála az Úrnak azért is, hogy gyülekezetünkben ez nem kivétel - a hívő szülők gyermekei 1-2 kivétellel mind megtértek.

Ez a "Vezetőség", sőt a "gyülekezet nevében" írt levél egyébként jó példa arra, hogy ki és kin akar - eszközöket nem kímélve - átgázolni. A valóságban anyósommal, testvéremmel és beteg leányával együtt tizenhét tagot tesz ki a rokonságom, ami a gyülekezet taglétszámának 7.4%-a.

5. Imaházunkban soha nem volt tánc. Rock-szerű zenét - meghatóan komoly szöveggel - valóban adtak elő, de nem a gyülekezet részére, hanem a klub részére. Kijelentem, hogy a rockot olyan zenei irányzatnak tartom, amelyből ki kell hozni, és ki kell nevelni a fiatalokat.

6. Az "anyagi visszaélésekről" írt vádakra a következőket jelentem ki: Az imaház építkezés befejezése óta (1982) sem a gyülekezet, sem az egyházunk részére nem kértem és nem is kaptam semmiféle adományt, így nem is tudhatok semmi ilyesmivel elszámolni. 1986 márciusában Bermudán egy 5.000.- dolláros adományt adtak át a budafoki kallódó misszió javára. Én a csekket ott azonnal visszaadtam és azt kértem, hogy egyházunk központján át küldjék be az összeget. Ez meg is történt. 1986 decemberében Kovács Zoltán és társai Martin Homann meghívására Nürbergben jártak egy ifjúsági konferencián. Ott beszámoltak munkájukról. M. Homann indítványára a konferencia gyűjtést rendezett a budafoki kallódó

misszió javára. Mintegy 4.600.- DM jött össze. Ezt át akarták adni Kovács Zoltán részére, de ő visszautasította azzal, hogy személyesen M. Homann hozza be részünkre az adományt. Ő egyházunk központjában le is adta az összeget.

7. A levél SZTK visszaélést említ. Miről van szó? Központunkban még 1983-ban kaptam jóindulatú ösztönzést arra, hogy nyugdíj felé közeledve rendezni kellene fizetésemet. (Az építkezés gondjai miatt ez jó ideig elmaradt.) Én a fent említett oknál fogva nem kívántam ezt szóvá tenni. - Korábban járt nálunk a családban egy testvér, ő megkérdezte mennyi a fizetésem. Később ő küldött néhányszor ajándékként egy-egy pénzösszeget. Ezeket az összegeket használtam fel, hogy előbb hét hónapig 3.450.- majd tizenöt hónapig 2.850.- forintot havonként "N.N. adománya fizetés-kiegészítés céljára" megjelöléssel a pénztárosnak adtam át. A pénztáros pedig ezt az összeget hozzácsatolta havonként a Központba beküldött fizetésemhez. - 22 hónapra jutott ebből - a hitem szerint Isten gondviseléseként küldött - összegből. Úgy gondolom semmilyen törvénytelenység nem történt. Mint ismeretes gyülekezeteink bevétele önkéntes adományokból tevődik össze. Ez esetben az történt, hogy egy összeg havonta céladományként fizetés-kiegészítésre érkezett a gyülekezet pénztárába. (Könyvelése is ilyen formában történt.) Így 22 hónapon át fizetésem egy részét nem a vezetőség szavazta meg, hanem valaki kiegészítésként adományozta. Ma persze mulasztásként látom azt, hogy az egész ügyet diszkrétan akartam kezelni. Ha akkor feltártam volna a Vezetőség előtt, talán (?) elkerülhető lett volna egyesek rosszindulatú félreértése.

Kérem az előadottak jóindulatú tudomásulvételét. Ha a nevezett levél tartalmával kapcsolatosan bármilyen további felvilágosításra volna szükség mindenkor rendelkezésre állok.

Budapest, 1987. április 9.

Tisztelettel és szeretettel: Kovács Géza."

Kovács Géza budafoki lelkipásztor a névtelen levelet megmutatta a Budafoki Baptista Gyülekezet vezetőségének, akik szintén sértésnek tartották ezt a rágalmazó levelet és egy nyilatkozatot írtak, amelyet hozzákapcsoltak Kovács Géza lelkipásztor válaszleveléhez.

"Nyilatkozat

Alulírottak, a Budafoki Baptista Gyülekezet vezetőségének tagjai, vezetőségi összejövetelünkön meghallgattuk azt a levelet, melyet a "Gyülekezet régi vezetősége" nevében névtelenül írtak a Baptista Egyház Elnöksége részére.

A levelet a gyülekezetünk elleni támadásnak tekintjük. Feltehető, hogy nem a vezetőség tagjai írták, mivel súlyos tárgyi tévedéseket, rosszindulatú rágalmakat tartalmaz a gyülekezet vezetője és a közösen elhatározott missziós programja (Menedék) ellen.

Köszönjük, hogy az Egyház Elnöksége nem adott hitelt a névtelen levélnek.

Alulírottak a névtelen levél tartalmától teljesen elhatároljuk magunkat.

Budapest, 1987. április 11. "

Az alábbi vezetőségi tagok aláírása található a Nyilatkozat alján:

Nagy Ernő, Matos Kálmán, ifj. Barbarics Lajos, Balogh Zoltán, Hellinger Ferenc, dr. Kovács Géza, Hellinger Gábor, Sztasák József, Murányi Tibor, Horváth Sándor, H. Kovács Imre, dr. Kovács György, Kovács Zoltán, Kis Sándor, Huszár Géza, Komesz Mátyás, Kovács Péter.

Sajnos a Budafoki Baptista Gyülekezetben is meg voltak a beépített emberek, akik rendszeresen beszámoltak az ÁEH-nak a gyülekezet dolgairól, amelyek akár istentiszteleten, akár gyülekezeti tanácskozáson elhangzottak. Volt a gyülekezetben több férfi is, akikhez kijártak az ÁEH emberei és ők voltak azok, akik az információkat kiszolgáltatták. Természetesen egy ilyen névtelen levél megszületéséhez is szükség volt ezekre az férfiakra, akkor is ha tényleg a gyülekezet egyik volt vezetőségi tagja írta, és akkor is, ha netán maga az ÁEH találta ki annak érdekében, hogy bomlassza a gyülekezetet, akármilyen erős misszió indult el.

1988. februárjában Kovács Géza lelkipásztort órákig tartó "kihallgatáson" gyötörte Fűzfa Imre a Főváros Egyházügyi Hivatalának fővárosi titkára, a Menedék Alapítvány ügyében. Viczián János, akkori egyházelnök, - aki már 1985 márciusában a Baptista Országos Közgyűlésen beszédének egyharmad részében a kallódó, nélkülöző fiatalok megsegítésének szükségességéről beszélt, felszólítva a hívő testvéreket aktivitásra, összefogásra, majd a későbbiekben is támogatta a Menedék Alapítvány elnökét, Kovács Zoltánt, hogy a LARES Humán Szolgáltató Kiszervezetével lépjen kapcsolatba a Menedék Csoport, hogy így jogi személyiséggé válhasson - szintén jelen volt ezen az ÁEH-s tárgyaláson és kijelentette, hogy ő "semmit nem tud a Menedék Alapítvány működéséről". Pedig 1986-ban Viczián János egyházelnök ott járt Budafokon a Baptista Világszövetség elnökével megtekinteni a XXII. kerületi Péter-Pál utca 21. szám alatti Átmeneti Otthont, Huszár Gézát, a Csoport akkori munkatársát, illetve az Alapítvány jelenlegi budapesti területi igazgatóját és a munkát, amelyet a Menedék végez nagy elismeréssel mutatta be a vendégként érkező Baptista Világszövetség elnökének.

Fűzfa Imre a Fővárosi Egyházi Hivatalának titkára abban az időben igyekezett rávenni Kovács Géza budafoki lelkipásztort, hogy fogadja el az Alhambrai Gyülekezet (California) meghívását. Előtte 1966-ban pedig éppen az Állami Egyházi Hivatal akadályozta meg Kovács Gézát abban, hogy elfogadja a torontói lelkipásztori munkát.

A támadások nem ingatták meg azokat, akik a szolgálatot a Menedéknél Istentől vett küldetesként élték meg. Ugyanígy nem vonták meg a bizalmat az Alapítvány munkáját imában, adományokkal, munkával támogató hívő testvérek közössége sem. A támadások erősítették az a szükség érzetet, hogy még szorosabb közösségben az Úrral és egymással kell szemben állni az ördöggel.

A Menedék Alapítvány munkájának ezekben az években történő folytatása, egyre szélesebb körűvé terjedt és kivívta az illetékes Minisztérium elismerését és növekvő támogatását. Ez elcsendesítette a személyeskedő támadásokat. Reméljük, hogy véglegesen. - Az Ige, amely az Alapítókat a névválasztásnál vezette, s munkájuk egyik motivációja "Jó az Úr! Menedék a nyomorúság idején, gondja van a Hozzá folyamodókra." (Náh 1:7.) Ez az Ige megáll ma is, mint Isten minden szava. Támadások között, régen és napjainkban egyaránt Isten védelmében erősödik az a munka, amelyre Ő hívott el embereket, hogy szolgálatuk által rászorulókat szabaduljanak a Sátán igájából.

5. Bodrog

A. Védett Otthon

1985-ben néhány hazai testvér áldozatkészsége által megvásárolta a Menedék Alapítvány a Somogy megyei Bodrog községben lévő, romos állapotú Nádasdy kastélyt. A kétszintes kastély szintenként 500 négyzetméteres. A Menedék Csoport terve az volt, hogy kábítószeres fiatalokat fognak kezelni majd ezen a helyen. Közben a Népjóléti Minisztérium tett egy nagyon jónak tűnő javaslatot, hogy a Menedék Csoport itt inkább a prevencióra tegye a hangsúlyt, vagyis állami gondozottakat egészséges és teljes családokba fogadjanak be. Így ebben a kastélyban egy családi modellben megvalósuló prevenciós központot igyekeztek kialakítani. Terv szerint négy keresztyén család a saját gyermekei mellett, családonként öt fiatalok nevelését vállalja, Istentől való elhívás alapján. A Védett Otthonban a családi és a

közösségi nevelés előnyeit ideálisan egyeztetik. Ezt a pályatervet 1985-ben jóváhagyta az Állami Ifjúsági Bizottság.

A bodrogi kastély újjáépítésre szorult, melynek munkáit 1986 nyarán sátoztábor szervezésével kezdtek el. Júliustól augusztus végéig hetenkénti váltással 14-30 (összesen mintegy 140) hívő fiatal vett részt az építkezésen. A táborozás alatt a fiatalok fél napot (délelőtt) dolgoztak, fél napot (délután) tetszés szerinti szervezett programban strandolással, kirándulással, játékkal töltöttek. Bodrog község lakói is nagy érdeklődéssel és szimpátiával figyelték a munkát, a községbeli fiatalok sokszor bekapcsolódtak az esténkénti táboztú mellett programokba. 1986 nyarán a táborozók néhány munkatárs vezetésével lebontották a teljes - közel ötszáz négyzetméteres - tetőszerkezetet és a felső földémet, majd vasbetonból elkészült az új földem. (Az alsó földem boltíves és teljesen épp állapotban volt és van a kétszáz éves épületben.) A nyári táboroknak, szüksége volt egy olyan szabályzatra, amely szerint az ott táborozó, keresztyén fiatalok jórend szerint tudnak élni, és dolgozni. Így megszületett a Bodrogi Védett Otthont építők részére a Működési Szabályzat, amelyben meghatározza a Bodrogon élők közösségi rendjét, kinek-kinek a hatáskörét és feladatát.

Bodrogon a Védett Otthon építői hitbeli elhívás alapján önként álltak e szolgálatba. Szükség volt és van arra, hogy az ott dolgozó közösségnek mindenre kiterjedő felelős vezetője legyen. A vezető felelős azért, hogy a Bodrogon élők, vagy ott ideiglenesen dolgozók jó közösségben éljenek, fegyelmezett rendben, jó légkörben és jó eredménnyel végezzék a munkát.

A bodrogi építkezés és a Bodrogon folyó minden egyéb munkavégzés munkahelynek számít. A munkahelyi vezető joga és kötelessége a jórend betartása és betartatása. (Pl. a munkakezdés és befejezés idejének meghatározása, a munkák, feladatok elosztása, szabadnap, szabadság engedélyezése, stb.)

A vezető rendszeresen meg kell beszélje munkatársaival a feladatokat, a felmerülő szakmai, emberi és lelki problémákat. Döntéseit a munkatársak látásának figyelembevételével kell, hogy meghozza.

A vezető egyben felelős a Bodrogon dolgozók ellátásáért és az azzal kapcsolatos takarékos jó gazdálkodásért. Az ellátással kapcsolatos vásárlásokra a helyi vezető rendszeresen ellátmányt vesz fel a Menedék Alapítvány pénztárából. A vezető ezekkel pénzekkel - a megfelelő bizonylatok alapján - a könyvelés felé havonként elszámol. (Az építkezés kiadásaival kapcsolatos ellátmányt az anyagbeszerzéssel megbízott személy kapja kézhez, aki ugyancsak havonként köteles elszámolni.)

A Bodrogon dolgozók többféle minőségben vehetnek részt az itt folyó munkában:

- mint teljes időben dolgozó alkalmazottak,
- akik egy évet ajánlva az Úrnak itt szolgálják őt,
- akik átmeneti időre munkát vállalnak,

- akik önkéntes felajánlással szolgálatként ingyenesen végeznek munkát. Mint ahogy azt teszik azok, akik nyáron a sátoztáboron részt vesznek egy hétre, vagy akár hosszabban. A munkahelyi rend bármilyen minőségben dolgozó emberre egyformán vonatkozik. Az egység és az eredményes munkavégzés érdekében minden Bodrogon dolgozótól elvárják, hogy betartsa az előírt szabályokat és a jórendet.

A Bodrogon a Védett Otthon munkájában dolgozó személyek - fokozott mértékben a hosszabb ideig ott dolgozók - természetes joga és kötelessége is, hogy minden munkavégzéssel kapcsolatos ésszerű javaslatot és minden felmerülő személyi problémát a Vezetővel beszéljen meg.

1987-ben jelentkezett Heizer Kornél és családja, akik 1987 májusában Pécsről Bodrogra költöztek. Kényelmes lakásukat és korábbi állásukat adták fel, hogy először albérlőként egy helybeli családdal egy lakásba lakva minden erejükkel a Védett Otthon építésén munkálkodjanak, majd oda elsőként beköltözzenek. 1988-ban elkészült az első, közel 200 négyzetméteres, hét szobás lakás, amelyben 1988. november 18-án beköltözött a Heizer házaspár két gyermekkel, készen arra, hogy további öt kiskorú, rászoruló gyermeket fogadnak be nevelésre családjukba.

A sátoztábor 1987-ben és 1988-ban is tizenkét héten át tartott, ahol átlagosan hetente harmincan vettek részt, amelynek a fizikai munka mellett még fontosabb célja lett a jó és gyógyító lelki közösség.

1988 augusztusában én is részt vettem egy nyári sátoztáboros héten, bár csak tizenhárom éves voltam. Igyekeztem segíteni az építkezésen. Kellemes emlékként él bennem, hogy a délelőtti szorgos munka után délutánonként a pihenés és a szabadidő következett, ahol jó közösség formálódott. Esténként ismét olyan program volt, amit közösségben tölthettünk. Reggelente is és este is mindig volt áhítat, ami lelkileg sokat jelentett. Én azon a héten fogadtam el az Úr Jézust személyes Megváltómként egy táboztűz mellett. Akkor értettem meg, hogy senki számára, még az én számomra se elég az, hogy szinte minden rokonom hívő. Azelőtt gyermekként azt gondoltam, hogy mivel nagyszüleim, szüleim és testvéreim hívők, így majd én is a Mennysországba kerülök. Istenről azt tanultam, hogy Ő mindenkit szeret személyválogatás nélkül; így engem is szeret. Én ebből arra következtettem, hogy nem választhat el a szüleimtől és a testvéreimtől. Azt gondoltam, hogy mivel szeret, nem engedi

majd, hogy én a családom nélkül maradjak, hanem beenged majd engem is az Ő országába. De azon az estén, a tábortűz mellett rájöttem, hogy nekem is meg kell térnem, el kell fogadnom, amit Jézus kínál nekem: ez pedig az Ő kegyelme. Akkor behívtam a szívembe és kértem, hogy bocsássa meg a bűneimet. Számomra ezért is nagyon kedves hely Bodrog.

1988-ban Huszár Géza mellé, aki már 1986. február 1-je óta főállású munkatársa volt a Menedék Alapítványnak, még két hívő férfi lett főállású munkatárs. Dr. Kovács György, aki szintén a Budafoki Baptista Gyülekezet tagja. Legfőbb munkája a tanácsadók és a gondozottak tanítása és lelkipozítása volt. A másik Heizer Kornél, aki a Pécsi Baptista Gyülekezet tagjaként állt munkába Bodrogon a Védett Otthon vezetőjeként.

1989-ben a bodrogi Védett Otthon kastélyban elkészült a második és harmadik lakás is. Ebben az évben Heizer Kornél és felesége, Anna hét gyermekes család lett, az öt befogadott gyermekkel. Közben jelentkezett a második család is: Dan János és felesége a Békési Baptista Gyülekezetből, akik ugyanúgy öt gyermeket fogadtak magukhoz állami nevelésből. 1990 októberében érkezett Bodrogra Fodor István családjával, majd rá egy évre Madarász Dezső és családja, azt követően pedig 1993 augusztusában Erdei Istvánék. Mindegyik család fogadott öt-öt állami gondozott gyermeket nevelésre, legtöbbjüknek születtek még saját gyermekeik is. Vannak olyan családok, amelyek saját házat építve átadták helyüket egy-egy új családnak. Jelenleg is három család építkezik, s az építkezések készülségi foka alapján valószínű, hogy még ez évben (1999) újabb család illetve családok kezdhetik meg munkájukat, aminek eredményeképpen otthontalan, szülői gondoskodás nélküli gyerekek kerülhetnek családba. A Védett Otthonnak a jórend érdekében Házirendje alakult ki.

A Védett Otthonban nevelés folyik keresztyén szülők, keresztyén családi életvitelével. Igyekeznek a családok, hogy természetes, jó családi és közösségi légkörben éljenek együtt, egymás szükségére figyelemmel legyenek.

A Védett Otthon családok otthona, melyben állami gondozásból vagy veszélyeztetett környezetből befogadott gyermekek a nevelőszülők közvetlen felelősségében saját gyermekeikkel együtt növekednek, fejlődnek a nagykorúság eléréséig, vagy legalább addig, amíg esetlegesen a vérszerinti szülőknél nem rendeződik a továbbnevelkedés lehetősége.

A Menedék Alapítvány alapelve a Védett Otthon felé, hogy: "Bodrogon az alapítók általi célkitűzések szerint védett kell, hogy legyen rendezetlen családi, ezen belül rendezetlen házastársi viszonytól, vagy az ahhoz vezető rendezetlen és mértéktelen életviteltől. Védett az inzultusoktól, tartós szeretetlenségből adódó viszonyulásoktól a nevelő családok szülői között. A nevelés célja, hogy a bibliai értelemben vett normális keresztyén (krisztusi) életvitellel, tartós

és egészséges értékszemléletet adjanak a gyermekeknek. Segítsék őket önállóságra és felelősségtudatra a társadalomban, legyenek alkotó-cselekvőképesek."

A családok pályázhatnak és ha alkalmasnak találtnak elnyerhetik a Védett Otthonba költözésüket. A pályázó szülőknek technikai és az adminisztratív feltételeken kívül próbaidőt kell letölteniük alkalmasságukat bizonyítva, melyet a kuratórium vizsgál meg. A próbaidő esetenként más, attól függően, hogy a kuratórium mennyire ismeri a felvételét kérő családot, de legkevesebb 1 hónap és leg több hat hónap lehet. A kuratórium a már bentlakók véleményét is figyelembe veszi, amikor dönt a próbaidő letelte után.

Szinte a legfontosabb, hogy a jelentkező családnak legyen elhívatottság tudata, mutakozzon meg a házasságuk tűrőképessége. Legyen nyitott a befogadásra, barátkozásra, közösségre, legyen képes a fejlődésre, lelki növekedésre. Legyen fegyelmezt, munkaszerető, példás erkölcsű, alkalmas nevelőszülő. Négy alapvető kitétele van - technikai oldalát nézve - egy új házaspár felvételének:

- Fontos, hogy legalább két éves házasság legyenek,
- legalább két éve hívők legyenek,
- legalább egy saját gyermekük legyen,
- rendelkezzenek saját lakással.

Alkalmazkodjanak az Otthon rendjéhez, egymást megelőző módon álljanak a közös feladatok megoldásához. Minden családnak a házirend betartása kötelező, a vezető gondozónak beszámolási kötelezettséggel és elismeréssel tartoznak. A közös programokon való részvétel a gyermekek illetve a családok részére szükséges, attól csak indokolt esetben szabad távol maradni.

Az Alapítvány meghatározza, hogy: "Közös Otthonbeli vagy házkörűli (ipari, mezőgazdasági, tenyésztési, stb.) vállalkozás a Menedék Alapítvány keretében lehetséges illetve ajánlatos. A vállalkozásokban érdekeltséget kell megvalósítani a résztvevőknél. A vállalkozást a nevelési célok érdekében illetve azt elősegítve szabad megvalósítani, a jelenlévő családfők vétőja esetén az nem folytatható, vagy nem indítható be. Az elhatározásokat a kuratóriummal kell jóváhagyni."

1994. május 30-án elkészült a Menedék Védett Otthon Működési Szabályzata is.

"1., Alapvetések

Az alapítók akaratának és szándékának megfelelően a megvásárolt, és az arra a célra nyert támogatásokból felújított kastélyban egy olyan otthon létesítése és működtetése a cél, amelyben az önként jelentkező családok közül kiválasztott és alkalmasnak ítélt keresztyén

nevelőszülők állami gondozásból családjukba fogadnak legalább öt gyermeket, és a saját gyermekeikkel együtt nevelik fel őket. Ehhez a Menedék Védett Otthon nyújt egyre teljesebb lehetőséget, úgy, hogy a benne lakókkal együtt valósítja meg - velük közösen formált - programját.

Kezdetől fogva folyamatosan, az egymás után Bodrogra érkező családok a Menedék Alapítvány részeként - maguk végzik azt az úttörő munkát, amely az ide költöző hívők speciális elhívásának felelőssége: nevelik gyermekeiket, építik, fejlesztik, karbantartják az Otthont, és tehetségükhöz mérten igyekeznek biztosítani a nevelés feltételeit saját környezetükben., lehetővé teszik új családok szolgálatba állítását, az infrastrukturális ellátásnak az intézményes oktatás-nevelésnek a megvalósítását, színvonalának emelését. A Menedék Alapítvány minden reális fejlesztést támogat és elősegít, és gondoskodik a működés folyamatos biztosításáról. Ennek megőrzése céljából felelőséggel tartozik a családok egységének és együttműködésének megvalósításáért.

Isten Igéjéből vett családkép és életforma tudatos gyakorlásával töltik be a szülők felelősségüket: a munkában aktív szerepvállalásukkal is példát adnak gyermekeiknek, és a környezetükben élő polgároknak, bemutatva a szeretet-közösségben és egységben végzett munka áldásait.

Felelőségek vállalására a Menedék azokat a munkatársait bízta meg, akik a krisztusi elhíváson túl az adott felelőségekben kipróbáltak és tapasztalatokat szereztek, és megbízatásukra rászolgáltak.

A családok önálló gazdálkodást folytatnak...

2., Általános irányelvek:

- A Védett Otthonhoz tartozik az a személy és gyermeke, aki a Menedék Alapítvány szervezésében Bodrogon családmodelles gyermeknevelést vállalt, aki abban közreműködik és az Alapítvány alapszabályát magára kötelezőnek ismeri el.
- A Védett Otthon családjai Bodrogon a Kossuth Lajos utca 155. szám alatti Menedék Alapítvány tulajdonában álló kastély lakásaiban élő családok és a Bodrogon saját tulajdonú családi házakban élő nevelőszülő családok, akik rendszerint a kastélyban kezdték szolgálatukat.
- A családok a Menedék Alapítvány bodrogi területi irányításának megfelelően végzik munkájukat. A területi irányítást az Alapítvány területi igazgatója látja el, aki az Igazgató Tanács tagja. Az Igazgató Tanács az Alapítvány operatív vezető testülete, élén az

Alapítvány ügyvezető igazgatójával. A területi igazgatót az ügyvezető igazgató nevezi ki és hívja vissza....

3., Együttélési alapelvek:

A Védett Otthonhoz tartozók egy lelki közösségben, gyülekezetben valósítsák meg lelki növekedésüket. A létrejövő gyülekezet önálló szervezet, amely nem része a Menedék Alapítványnak, de azzal szorosan együttműködik, mivel közös céljaik megvalósításában egymást kiegészítik....

A Védett Otthonhoz tartozóknak törekednie kell, hogy esetleges sérelmek - krisztusi módon - minél előbb felszámolásra kerüljenek, ezért minden résztvevő családtag elsősorban személyesen felelős, azután a kastélyrend felelőse legyen segítségül, majd a területi igazgató.

4., Fegyelmi kérdések:

- Aki az általános irányelvektől és az együttélési alapelvektől eltér, vagy megszegi az fegyelmi vétséget követ el. Ügyében először a hetenkénti munkaértekezlet hoz állásfoglalást, amelyre válaszként a figyelmeztetett személy, család, nyilatkozzon cselekvési szándékairól. Amennyiben ez nem a rendezés irányában halad, úgy azt az Igazgató Tanács elé kell terjeszteni.
- A Menedék Alapítvány keretében együttműködésre és nevelésre alkalmatlanná válik az a család, melyben mindkét, vagy az egyik szülő tudatosan vagy ismétlődően eltér Alapelveinktől, vagy a rá aktuálisan vonatkozó Védett Otthon Működési Szabályzatában foglalt általános alapelvektől, vagy az együttélési alapelvektől.
- Amely család a nevelésre alkalmatlanná válik - akár önhibáján kívül is - úgy annak a kastélyban levő szolgálati lakást egy - hat hónapon belül az Igazgató Tanács döntése alapján el kell hagynia. A gyermekek továbbnevelésére elsősorban a Menedék Alapítványon belül kell - a lehetőségek szem előtt tartásával - a lehető legjobb döntést hozni. Kívánatos a szülőkkel / szülővel összhangban megjelölni a probléma megoldását.

5., Gazdálkodási kérdések:

- A rendszeres alapítványi feladatokra fedezetet az alapítványi bevételek nyújtanak. A felmerülő kiadásokat az Alapítvány finanszírozza. A lakások tisztasági és műszaki szinttartása a családok feladata, a felújítás, korszerűsítés kivételével. Lakbért nem fizetnek, hanem alapítványi hozzájárulásként évente meghatározott összeget fizetnek részarányos teherviseléssel. Ez az összeg fedezi az épület közműtartozásait, kivéve a villanyt, amelyet lakásonként fizetnek, a mérők alapján.

- A gazdálkodásért a területi igazgató felelős, a nem szokásos kiadásokat a munkaértekezlet határozza el, és az Igazgató Tanács hagyja jóvá. A kiadási bizonylatokon a területi igazgatón kívül egy érintett személy aláírása szükséges, amely a pénztári elszámolások feltétele.

A fejlesztési és létesítési feladatokra az Alapítvány központilag, de a területek önállóan is készíthetnek pályázatokat. Azok benyújtása, kötelezettségvállalása csak az Igazgató Tanács jóváhagyásával történhet. A terület által vállalt kötelezettségek teljesítése - beszámolók, stb. - a területi igazgató felelőssége. A céladományok csak a megjelölt célra használhatók fel."

1988 óta, tehát az elmúlt tíz év alatt Bodrogon négy család maradt meg és van jelenleg is az Alapítvány státuszában, mint nevelőszülő. Dan Jánosék saját ház építése és mezőgazdasági vállalkozásuk beindítása után a családba fogadott öt nevelt gyermeket örökbefogadták, és az évek során született további gyermekekkel együtt jelenleg 12 gyermeket nevelnek a Bodrog közeli Kürtőpusztán.

A nevelőcsaládok közötti együttműködés jó, teljes felelősséggel töltik be a szolgálatukat. Az elmúlt tíz évben fegyelmi, illetve olyan együttélési probléma nem volt, amely intézkedést igényelt volna.

B. Gyülekezet

Ahogy gyarapodott a Védett Otthon mind családokban, mind fogadott gyerekekben, úgy egyre jobban nőtt az igény egy gyülekezet megalapítására. A község lakói az első perctől fogva nagy érdeklődéssel voltak a "kastélyban élő újonnan jöttek" felé. Eleinte, hogy a község lakói és a Menedék Alapítvány emberei megismerhessék egymást minden pénteken egy olyan teaklubot tartottak a bodrogi művelődési házban, mint amilyen Budafokon is ismerté vált a gyülekezetben. Így a játszás és a zsíros kenyér mellett a beszélgetésre is jó alkalom volt, hogy a hívők bizonyoságot tegyenek az Úr Jézusról, a hitetlenek pedig megismerve az új embereket, barátságokat kötve gondjaikat, problémáikat megoszthatták. Többen voltak, akik befogadták az Urat és közösségbe kíváncsiak. 1989-ben alakult meg a bodrogi gyülekezet nyolc taggal. A gyülekezet az alkalmait a kastélyban tartja, ahol külön közösségi termük van. 1994-ben Paróczi Zsolt ötödéves teológusként került Bodrogra, ahol egyedül látta el a lelkipásztori munkát. A gyülekezet és az Alapítvány teljes egyetértésben az egy év letelte után Paróczi Zsoltot meghívta lelkipásztori szolgálatra, így 1995-ben Bodrog község gyülekezetében

avatták őt lelkipásztorrá. Azóta aktív vezetője ennek a gyülekezetnek feleségével együtt, ahol ma már a tagok száma eléri a 25-öt és a gyermekek száma több mint 40.

C. Bodrogi Oktatási Központ (BOK)

1985-ben, amikor a Menedék Alapítvány megvásárolta Bodrogon a Nádasdy kastélyt, a községben nem volt sem bölcsőde, sem óvoda, sem iskola. A gyerekek a szomszéd faluba jártak általános iskolába.

1989-ben, amikor az első család, Heizerék megkapták két saját gyermekük mellé az öt állami gondozott gyermeket, - akik óvodás korúak voltak - felmerült a szükség az óvodára. A Menedék Alapítvány még abban az évben (1989-ben) létrehozta Magyarországon az első keresztyén óvodát. A rendszer váltás óta több keresztyén óvoda is létesült az országban, de közösségünkben ma is ez az egy van. Évről évre egyre több gyermek jár az Alapítvány óvodájába, ami nem csak a családok növekedésével magyarázható, hanem azzal is, hogy a faluból egyre több szülő ide íratta be a gyermekét. Az 1998/99-es tanévet 24 fő beíratott óvodás kezdte el. Az óvodához olyan keresztyén óvókat keresett az Alapítvány, akiknek nem csak képesítésük van erre, hanem elhívatottságuk is. A Menedék Alapítvány Óvodájának szakmai programtervezete elárul néhány fontos tudnivalót a számunkra. Idézek ebből néhány mondatot:

"A gyermekek nevelésében és foglalkoztatásában a Bibliára alapozunk és ehhez kapcsolatos az Evangéliumi Magvető kiadásában megjelent gyermek evangelizációs oktatói könyvek útmutatása segédlet. Ezzel párhuzamosan a lehető legteljesebb mértékben igyekszünk megvalósítani az Óvodai Nevelési Programot, melyet a Művelődési Miniszter jóváhagyásával hazánk állami óvodáiban alkalmaznak a 3-6 éves gyermekek nevelésében.

Nevelésünkben a család léte a gyermek érzelmi biztonságának, valamint fejlődésének kulcsa, egyben biztosítéka is a Biblia alapján.

- Óvodánk értékeinek tartjuk:
 - a szeretettel történő nevelés megvalósítását,
 - a szülőkkel egyeztetett "közösén a gyermekért" elv gyakorlati kivitelezését,
 - bibliai erkölcs megélését és oktatását.

- Nevelési céljaink:
 - az óvodás korú gyermekek nevelése, egészséges fejlődésének elősegítése életük minden területén, (speciális feladatként jelentkezik az állami gondoskodásból kikerült gyermekek szeretethiányból eredő szélsőséges magatartásformáinak kiegyensúlyozottá alakítása),
 - vállaljanak engedelmes, felelősségteljes, önzetlen, közösséghez alkalmazkodó, családszerető gyerekekké, majd felnőttekké, akik szeretettel törődnek másokkal is,
 - legyenek felkészültek az iskolába lépésre, a beilleszkedésre.
- Nevelési feladataink:
 - a helyes, megkülönböztetés nélküli szeretetet a tőlünk telhető legteljesebb mértékben biztosítjuk,
 - korosztályuknak megfelelő szintű tevékenységgel foglalkoztatjuk őket, minden gyermeknél a lemaradásokat a szükséges mértékben pótoljuk, adottságaikat kibontakoztatjuk s fejlesztjük,
 - óvodai idő alatt törekszünk arra, hogy a lelki terheltségek alól (pl.: szorongás, félelem, magány) felszabadítsuk a gyermeket.
- Nevelési módszereink:
 - életközösség, védelem,
 - személyes példaadás, szoros együttműködés (szülők-nevelők, nevelők-nevelők)
 - élmények biztosítása, magyarázat, szemléltetés, gyakoroltatás, ellenőrzés, értékelés
 - éneklés."

Az óvodát természetesen az iskola igénye követte, ahogyan egyre több gyerek lett iskolaérett. Először 1994-ben egy 4 osztályos (alsó tagozatos) általános iskolát hozott létre az Alapítvány, ami ugyanúgy, mint az óvoda keresztyén szellemben működik, ez a négy osztályos később hat osztályosra nőtte ki magát. Ehhez a Védett Otthonban két tantermet és egy kis sporttermet alakítottak ki, ahol ideiglenesen folyt a tanítás, amíg az 1996-os tanévben az önkormányzat a faluban épült és anyagi okok miatt befejezetlen iskolát használatra átadta. Az iskolát az Alapítvány saját anyagi forrásai terhére befejezte, 6 osztályosra bővítette, felszerelte. Ennek ellenszolgáltatásaként az önkormányzat tíz éves használati jogot biztosított. Az első tanítási évben a tanulók létszáma 15 fő alsó tagozatos diákból állt két csoportban. Az első évben két tanító volt Ficsór Anita és Paróczy Zsolt személyében, akik ma is ugyanúgy pedagógusai az iskolának. Az iskola igazgatójának Paróczy Zsoltot nevezték ki, aki teológiai végzettsége

mellett a Szegedi József Attila Tudományegyetemen szerzett tanári diplomát. Így jött létre a Bölcsesség Kezdeté Általános Iskola Bodrogon.

1992-ben felvetődött hiányként a Menedék Alapítvány munkatársai között egy oktatási központ megépítése. A szakmai és műszaki előkészületek után 1993-ban megkezdődött a Bodrogi Oktatási Központ megépítése, amely iskolát, óvodát, konyhát és éttermet foglal magába. A cél az volt, hogy legyen Bodrog községnek olyan iskolája, amely mindenki számára elérhető a faluban. A másik cél, amely vezérelte az Alapítvány munkatársait az az volt, hogy az óvodában és az iskolában egyaránt keresztyén szellemiségű oktatás folyjon. Az oktatási épület tetőterében oktató termek, szolgálati lakások kerülnek kialakításra és egy jelentős méretű könyvtár is, amely olvasóteremként és konferenciateremként, ünnepélyek lebonyolítására is használható. Nyári időszakban is jól kihasználható, hiszen az Alapítvány rendszeresen szervez és rendez képzéseket és tanfolyamokat, amelyek lebonyolítására kifejezetten alkalmas teret biztosítana ez az épület.

Az oktatási épületet a Védett Otthon kastélyának bekötő útján lévő telken kezdték el megépíteni, így a kastélyhoz is és a falubeliekhez is közel lesz, könnyen megközelíthető. Úgy alakult - mert Isten is úgy akarta -, hogy az építkezés nem fejeződhetett még be pénzhiány miatt. Az iskolai épületre már szükség lett volna, hiszen egyre több diák járt a Védett Otthon tetőterébe kialakított iskolába tanulni. Ekkor adta Isten megoldásként az előzőekben leírt lehetőséget - nevezetesen, hogy a Bodrog községben már felépített, de működésre nem kész épületet Önkormányzati határozat alapján átadják a Menedék Alapítványnak üzemeltetésre. 1996. augusztus 24-én ünnepélyes keretek között átvette az Alapítvány az iskola épületét.

Az iskolai tantervi oktatás mellett még 1995-ben beindította az Alapítvány a zeneiskolát. 1996-ban az általános iskola négy osztályosról hat osztályosra bővült. 1998/99-es tanévben 42 általános iskolás, 3 magántanuló, 4 gyógypedagógiai foglalkozást is igénylő tanuló iratkozott be. A zeneiskolának 98 tanulója van. A tanárok, tanítók és óvópedagógusok mind keresztyének. Ma már kimondhatjuk, hogy Bodrog községnek a keresztyén óvodája mellett van egy keresztyén általános iskolája és zene iskolája is. A zeneiskolai oktatás a környező falvak: Osztopán, Hetes gyermekei részére is nyitott, ők élnek is a lehetőséggel.

"A Védett Otthon családjai vállalják, hogy az érdekükben kialakított szervezeteket - óvoda, iskola, stb.- támogatják munkájukkal, tanácsaikkal fejlesztésüket elősegítik és azt maguk vagy gyermekeik részére igénybe veszik. Ettől eltérni csak különleges esetben, a területi igazgatóval történt egyeztetés után, az Igazgató Tanács hozzájárulásával lehetséges.

Az oktatási színvonal szintentartása, fejlesztése céljából minden év januárjában tartandó Menedék Fórum idejére a szülők közösen javaslatot készítenek elő a következő évre vonatkozóan mind tárgyi, mind személyi kérdések megoldására.

A BOK beindítása után, a Védett Otthonban növekvő gyermekek képzése érdekében a szülők törekvése, hogy az Alapítvány olyan szakmai oktatásokat készítsen elő, amely elősegíti minél több gyermek folyamatos továbbtanulását is."⁸

A Bodrogi Oktatási Központ Szervezeti és Működési Szabályzata alapján megismerkedhetünk néhány alapvetéssel, az Alapítvány nevelési és oktatási programjával, a BOK szervezetével.

"1., Alapvetés:

- A BOK a Menedék Alapítvány által létrehozott keresztyén alapítványi intézmény, amelyet ugyanez az alapítvány működtet.
- A BOK élén az igazgató áll, aki egyszemélyes felelős a BOK működéséért.
- A BOK működésében a Menedék Alapítvány Alapelvei és célkitűzései az irány- és mértékadók.
- Ezen SzMSz összhangban áll az érvényben lévő hatályos jogszabályokkal.
- A tananyag, nevelési és tanítási módszereknek az emberek és nemzetek közötti egyetértését kell szolgálnia, amely a Biblia alapigazságaira épül.
- Az Oktatási Központban megengedhetetlen mindennemű hátrányos megkülönböztetés fajhoz, nemhez, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozás miatt.
- A gyermekek, tanulók érdekében a nevelőtestület és az iskolaszék mindent megtesz, hogy a BOK-ban egészséges környezet alakuljon ki, és a gyerekek óvodai életrendjét, iskolai munkarendjét életkoruknak megfelelően alakítsa ki pihenőidő, szabadidő és testmozgás beépítésével. A nevelőtestület mindent elkövet a gyermek, a tanuló érdekében, hogy megvédje az erőszaktól, fizikai és lelki támadástól.
- A BOK területén nem szabad dohányozni, és szeszestalt fogyasztani. Az erőszakos viselkedés, szitkozódás, csúnya beszéd senkinek nem engedhető meg (tanulók, pedagógusok, dolgozók, szülők, vendégek, stb.)

2., A nevelési, oktatási program:

Az Oktatási Törvényben megfogalmazott nevelési és oktatási tantervi szabályozás alapján a nevelőtestület az óvoda részére elkészíti az adottságainak, és a gyermekek szükségleteinek megfelelő foglalkozási programját. A foglalkozási programnak biztosítani kell a gondoskodás,

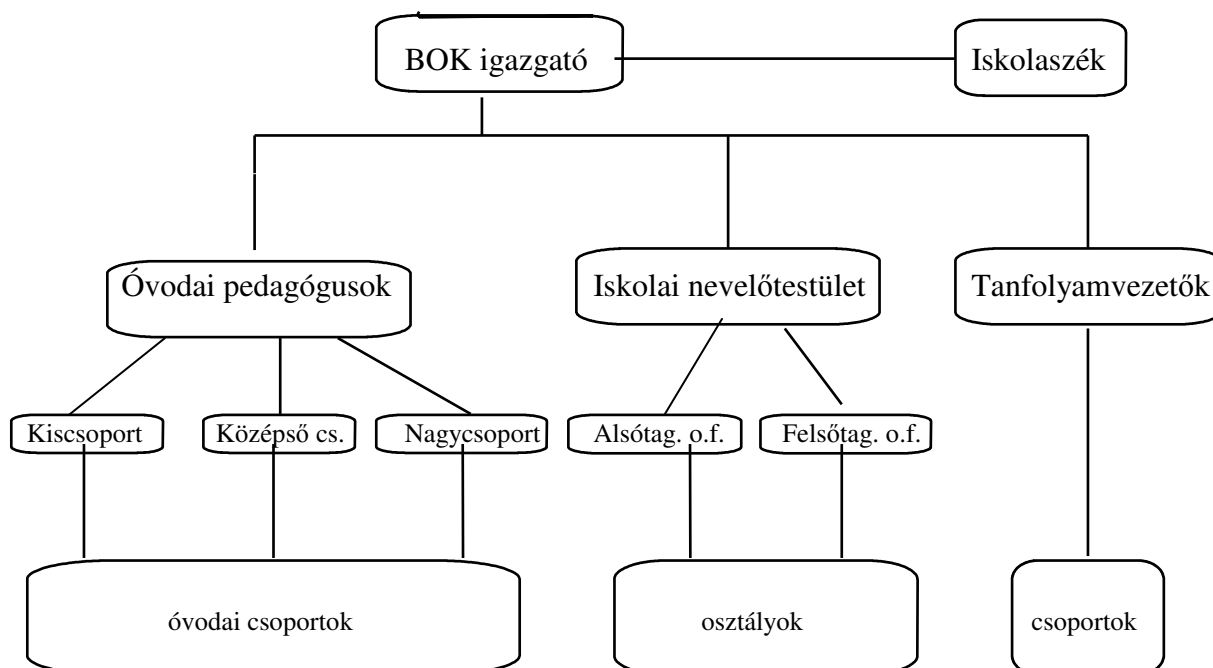
⁸ Menedék Alapítvány: Menedék Védett Otthon Működési Szabályzata

az önállóságra szoktatás, valamint a gyermek harmonikus fejlődését elősegítő nevelés szakmai feltételeit.

Az iskolai nevelés és oktatás tartalmi követelményeit a Nemzeti Alaptanterv határozza meg. A kerettanterv alapján helyi tantervet a nevelőtestület készít, a helyi igények, a tanulók szükségletei és érdeklődése figyelembevételével.

Az iskola helyi tantervének biztosítania kell az iskolák közötti átjárhatóságot.

3., BOK Szervezete:

- A BOK igazgatóját az Alapítvány ügyvezető igazgatótanácsa nevezi ki négy évre. A BOK alkalmazásában dolgozó munkatársak munkáltatója a Menedék Alapítvány elnök-igazgatója, aki a BOK igazgatójának hatáskörébe utalja azt, és őt ruházza fel a BOK munkáltatói képviseletével a személyén túli illetőségekben.
- A pedagógusok, nevelők pályázat útján, az igazgató általi munkába állítással kerülnek a BOK alkalmazásába.
- Az iskola és óvoda működését 6 tagú iskolaszék segíti és ellenőrzi.

Összetétele:

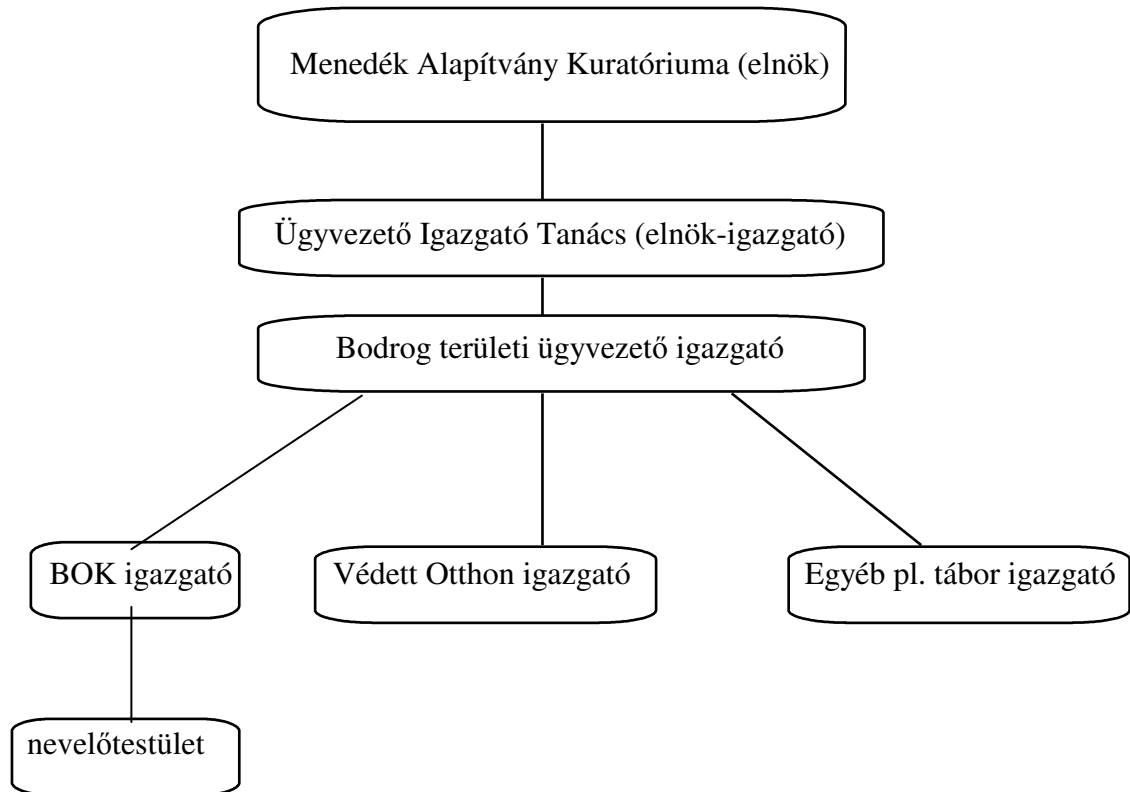
1. BOK igazgató
2. A Menedék Ügyvezető Igazgatótanácsának képviselője
3. Védett Otthon képviselője
4. Nevelőtestület képviselője
5. Szülők képviselője (iskola)

6. Nevelők képviselője (óvoda)

Az igazgató kivételével minden tagot a küldő képviselt szervezet választó közgyűlésének 2/3-os támogatása tesz hivatalossá az iskolaszékben. Az iskolaszék félévenként ülésezik, rendszeresen az igazgató hívja össze. Rendkívüli ülést a tagok legalább felének kell kezdeményeznie. Az ülésre 8 nappal korábban meghívóban kell intézkedni a napirend feltüntetésével. A határozatokat jegyzőkönyvébe kell foglalni. Az iskolaszék akkor határozatképes, ha legalább a kétharmados létszám (4 fő) jelen van. Szavazategyenlőség esetén az igazgató állásfoglalása a döntő.

- Az iskolaszék feladatai:
 - a működésben szükséges pénzeszközök megszerzésének elősegítése,
 - költségvetés készítése az igazgatóval,
 - fegyelmi és panaszos ügyek tárgyalása a Bodrog területi ügyvezető igazgató bevonásával,
 - igazgatóhelyettes kinevezése,
 - munkatervek, elemzések, értékelések, beszámolók, házi- és napirendek előterjesztése utáni elfogadás,
 - a gyermekek, tanulók jogainak érvényesítése,
 - az igazgató tanácsolása, segítése,
 - munkajogi és számviteli ellenőrzés,
 - éves beszámoló jelentés a Menedék Alapítvány ügyvezető elnök igazgatójának.

4., Szervezeti kapcsolódás, ügyrend:

- Az ügyrend a szervezeti sémának megfelelően alakul.
- A kuratórium évente kétszer ülésezik az elnök igazgató jelentése alapján.
- Az Ügyvezető Igazgató Tanács havonta ül össze általában Budapesten.
- A bodrogi ügyvezető igazgató a BOK igazgatójával hetente értekezik.
- A nevelőtestületek hetente értekeznek a BOK igazgatója vezetésével, az iskolaszékekkel minimum kétszer közös konferenciát tartanak.
- Fegyelmi felelősség megfelel a szervezeti séma szerinti kapcsolódásnak.

5., Felelősségi határok:

- Igazgató feladatai:
 - A nevelőtestület vezetése: hetente egy óra testületi ülést tart.
 - A meghatározott nevelési és oktatási program irányítása és ellenőrzése.
 - A nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, a végrehajtás megszervezése és ellenőrzése.
 - Költségvetés készítése az iskolaszék bevonásával.
 - Iskolaszékekkel való kapcsolattartás, együttműködés.

- A pedagógusok szakmai továbbképzésének elősegítése és szervezése.
- Az iskola dolgozóinak, a gyermekeknek és tanulóknak lelki vezetése.
- Szülőkkel való kapcsolattartás és annak szervezése.
- A Menedék Alapítvány alapelveit és célkitűzéseit és az Oktatási Központ működési rendjét elfogadja és betartja, illetve dolgozóival és tanulóival betartatja.
- Igazgatóhelyettes feladatai:
 - Az igazgató által ráhárított feladatok és hatáskörök ellátása.
 - Az igazgató akadályoztatása, vagy távolléte esetében a helyettesítése.
 - A Menedék Alapítvány alapelveit és célkitűzéseit valamint az Oktatási Központ Működési Szabályzatát elfogadja, betartja és betartatja.
- Pedagógus, nevelőtestületi tag feladatai:
 - A nevelőtestület az Oktatási Központ pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben a legfontosabb tanácskozó és javaslatot tevő testület.
 - A nevelőtestület tagja, az Oktatási Központ valamennyi pedagógusa és nevelője.
 - Feladata az éves munkaterv, elemzések, értékelések, és beszámolók elkészítése.
 - Házi- és napirend elkészítése és betartása.
 - Tanulók tudásszintjének, és a magasabb évfolyamba lépésének megállapítása.
 - A tanulók egyes fegyelmi ügyeiben való tanácskozás és döntés.
 - Szülői értekezlet megtartása, együttműködés a szülőkkel, nevelőkkel."

A tanárok, illetve tanítók mind megtért hívő emberek, akiknek nemcsak a gyermekek nevelésére van határozott elhivatottságuk, hanem elsősorban az Úr Jézus iránt. Tapasztalható ez az önfeláldozó magatartásukban, a gyermekek iránti szeretetükben, példamutató viselkedésükben, türelmükben és kitartásukban. Az Alapítvány sajnos nem teheti meg, hogy a pedagógusok bére az átlagos színvonalon felüli legyen. Önfeláldozó magatartásuk az alacsony bér melletti szép munkájukról is árulkodik.

Az iskola színvonalas, jól felszerelt, (pl. számítógépes hálózat) amelyet sok külföldi és belföldi támogatónak köszönhet a Menedék Alapítvány.

D. Falugondnoki szolgálat

Kisebb községekben, ahol nem megoldott a falu gyógyszerellátása, a betegek orvosi kezelése, és a háziápoló szolgálat, ott az önkormányzat fenntart egy olyan szolgálatot, melyet falugondnoki szolgálatnak neveznek, ez egyben ellátja az idős emberek szociális gondozását is (bevásárlásban segítség, napi főtt étel ellátás...stb.).

Bodrog községben három évvel ezelőtt, 1996-ban ez a szolgálat nem volt megoldott, ezért a Menedék Alapítvány a faluban élő idős emberek szükségét látván pályázatot adott be a Népjóléti Minisztériumhoz olyan gépjármű vásárlás fedezetére, amellyel - mivel a pályázatot megnyerték - megoldják a község szükségben lévő betegeinek gyógyszer igényét, orvosi ellátásra való elszállítását és a szociális étkezésekben való segítséget.

A Menedék Alapítvány nevelőszülői közül vállalta 3 évvel ezelőtt az első falugondnoki szolgálatot Erdei István, aki nagyon fontos szolgálatnak tekintette a falu jólétén való munkálkodást. Ha valamilyen oknál fogva a falugondnok éppen nem elérhető, az Alapítvány többi nevelőszülői mindig azonnal segítenek a falu szociális ellátásán. Három év szolgálat után jelenleg Fodor Antal vállalta át ezt a feladatot.

A falugondnoki költségeket részben az Alapítvány saját forrásaiból, részben pedig a Szociális és Egészségügyi Minisztériumhoz benyújtott pályázat útján erre a célra nyert pénzből tudja fedezni.

E. Nevelőcsaládok Közössége (NECSAK)

A bodrogi Védett Otthon az állami gondoskodás alá került és itt élő nevelőszülőknél elhelyezett gyermekeknek keresztyén, teljes családot biztosít. A szülők, amikor ebbe a szolgálatba álltak a nevelt gyermekek létszáma alapján hivatásos nevelőszülők lettek, ami azt jelentette, hogy a Gyermekvédelmi Intézetnél álltak munkaviszonyban.

1997. áprilisában megjelent az új Gyermekvédelmi törvény, amely 1997. november 1-jén hatályba lépett. Az új gyermekvédelmi törvény és az azt megelőző állásfoglalások lehetővé tették nevelőszülői hálózat működtetését a civil szféra számára is. Ekkor a bodrogi Védett Otthonban három család, a faluban pedig egy család élt, akik a Menedék Alapítványhoz tartoztak, mint nevelőszülők. Ezek a nevelőszülők a Gyermekvédelmi Intézet alkalmazásában 21 kiskorú állami gondoskodás alatt levő gyermeket neveltek. A nevelőszülők és az

Alapítvány vezetői közösen úgy látták, hogy kedvezőbb, ha az Alapítvány által működtetett nevelőszülői hálózathoz tartoznak.

Így 1997. január elsejével létrejött Bodrogon a Menedék Alapítvány keretein belül a Nevelőcsaládok Közössége (röviden: NECSAK). Ezáltal az Alapítvány függetlenné vált a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Intézettől, és önállóan működteti a nevelőszülői hálózatot.

Ezzel az önállósulással lett teljessé a kép:

- keresztyén otthonok,
- keresztyén nevelőszülők,
- keresztyén óvoda,
- keresztyén iskola,
- keresztyén nevelőcsaládok közössége.

A NECSAK létrejötte azt jelenti, hogy az állami gondoskodásból keresztyén családokba kiemelt gyermekek után járó normatív állami hozzájárulást nem a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Intézet (ahol korábban státuszban voltak a nevelt gyermekek) kapja meg, hanem mint működtető a Menedék Alapítvány. Az Alapítvány saját forrásaival kiegészítve ebből az összegből működteti a nevelőszülői hálózatot.

"A normatív állami hozzájárulás rendeltetésszerű felhasználását az Állami Számvevőszék, az ellátás szakmai megfelelőségét, illetve a gyermekvédelmi vonatkozó jogszabályok betartását a Minisztérium jogosult ellenőrizni. Az ellenőrzés keretében a Minisztérium által feltárt, a jogszabályoktól, illetve a jelen szerződésben vállalt kötelezettségektől eltérően felhasznált normatív állami hozzájárulás összegét a Menedék Alapítvány köteles a Minisztérium felszólításától számított nyolc banki munkanapon belül visszafizetni.

A jogtalanul felvett, továbbá nem a működésre fordított normatív állami hozzájárulást az intézmény fenntartója a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben, a jogszerűen felvett, de fel nem használt állami hozzájárulást a jegybanki alapkamattal növelt összegben köteles visszafizetni."⁹

1997. május 8-án megállapodás született a Somogy Megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet igazgatója, mint intézeti gyám és a Menedék Alapítvány Nevelőcsaládok Közössége képviselőjében az Alapítvány elnök igazgatója között a bodrogi NECSAK működésének biztosítása tárgyában. "A Menedék Alapítvány Családközösségéhez (Bodrog) a továbbiakban is a Somogy Megyei GYIVI igazgatója, mint intézeti gyám helyez ki gyermekeket. A gyámi

⁹ SZERZŐDÉS normatív állami hozzájárulás folyósítására (a Népjóléti Minisztérium és a Menedék Alapítvány között)

jogokat továbbra is a GYIVI igazgatója, mint intézeti gyám, illetve az igazgatási ügyekben jártas helyettese gyakorolja. A Menedék Alapítvány jogcím szerint és jogszerűen igényli és a gyermekek javára használja fel a gyermekek után járó, a hatályos jogszabály szerinti összegű családi pótlékot. Ezzel összhangban vállalja a nagykorúvá váló gyerekek életkezdésének segítségét, különösen azzal, hogy a nagykorúság elérése után is a Menedék Alapítvány intézményeinek keretei között maradhassanak.

A kiskorúak elhelyezésének megváltoztatása, a vér szerinti családdal történő egyesítése, a hatóságok előtti törvényes képviselőt ellátása, valamint a vagyonkezelés, (az évi illetve rendkívüli számadást is magába foglalóan) továbbra is a GYIVI igazgatójának, mint intézeti gyámnak a feladata ... A gyermekek törzsanyagát továbbra is a GYIVI központi nyilvántartása őrzi, kezeli és végzi. Az intézeti gyám által fenntartott jogok gyakorlásával kapcsolatos adminisztratív és érdemi ügyintézés a jog gyakorlására felruházott személy köteles végezni az általános ügyiratkezelési- ügyviteli- selejtezési illetve ügyintézési szabályzat szerint....

A Menedék Alapítvány 1997. május 1. napjától kezdődően a bodrogi nevelőcsaládoknál elhelyezett, a jegyzékben feltüntetett kiskorúak részére a teljes gondozási, nevelési költségeket köteles viselni, beleértve a gyermekek jogszabály szerinti zsebpénz-ellátását, az esetleg felmerülő étkezési költségeket, a táborozási, üdültetési, oktatási költségeket is. Továbbá az intézeti gyám által fenntartott jogok gyakorlásával kapcsolatos költségeket is a Menedék Alapítvány köteles viselni."¹⁰

A fenti megállapodás az induló lépés volt az önálló nevelőszülői hálózat beindításához. Azóta a törvényességi felügyeletet a Somogy megyei Közigazgatási Hivatal gyakorolja, továbbá a félévenkénti gazdasági ellenőrzést is a fenti Hivatal Pénzügyi Osztálya végzi. Egyedi engedélyezésekkel a korábbi négy nevelőcsalád létszáma az utóbbi évben tovább bővült 2 családdal. Így most 25 az ellátott gyermekek száma.

Az előbbieken megnevezett Gyermekvédelmi Törvény értelmében a nevelőszülők ennek a feladatnak az ellátására képesítést kell, hogy szerezzenek. A jelenleg is nevelőszülőként nyilvántartott szülők mellett az Alapítvány keretein belül most folyó képzésben több, erre a munkára újonnan jelentkező házaspár is részt vesz.

¹⁰ MEGÁLLAPODÁS (Somogy Megyei GYIVI és a NECSAK között)

6. Tea Busz

A Menedék Alapítvány 1990-ben megvett egy buszt, amely a Budapesti Közlekedési Vállalat tulajdona volt korábban. Ez egy, a fővárosban közlekedő csuklós busz, amelyet a BKV már leselejtezett. Így a rossz állapotban levő buszt kisebb-nagyobb átalakítással felújítottak az Alapítvány munkatársai. A buszüléseket részben eltávolították, a busz egyik részében egymással szembe fordították, majd asztalokat tettek közéjük, a másik részében néhány ágyneműtartós emeletes ágyat szereltek be és egy minikonyhát készítettek a busz belsejében. Hét nyáron keresztül (1990-1996) üzemelt a tea busz járva az országot három-négy állandó szolgáló emberrel, akik mellett mindig ott volt egy 10-15 fős - később még nagyobb, 20-30 fős - csoport.

Így 1990 nyarán a Tea Busz vagy más néven a Mozgó Klub útjára indult. Az első nyári út állandó munkatársai Huszár Géza és Villányi Irén, az Alapítvány munkatársai és Nagy Attila volt, aki éppen akkor töltötte katonai szolgálatát - polgári szolgálatosként - a Menedéknél. Az első nyáron júliustól késő őszig 14 városban és községben dolgoztak a Balatontól Debrecenig. Több mint 3000 vendége volt a busznak, akiket a beszélgetés mellett teával kínáltak. A busz - ahogy a neve is mutatja - olyan program volt, mint a Tea Klub Budafokon. A cél itt is az volt, hogy olyan fiatalokon, akik rászorulnak fizikailag is és lelkileg is segítsenek. A programok, a videó vetítések, a pantomimok és a személyes beszélgetések alkalmával mindig elhangzott az is, hogy Jézus az Isten Fia, Ő az, aki maradandó segítséget tud adni a bűnbocsánat erejében. A programok kiegészítője volt a keresztyén irodalom, zene, amelyet a busz előtt felállított asztalokon kínáltak. Az asztalok körül elhelyezett székek mindjárt arra is alkalmasak voltak, hogy a nézelődő érdeklőkkel beszélgetést lehessen kezdeni. Itt állították fel hirdetőtáblát is, amelyen ismertették az éppen aznapi aktuális programot.

A harmadik évtől kezdődően már az adott helyiség gyülekezetei és a Falumisszió is részt vett a programokban. Több fiatal teológus is megtalálta a nyári szolgálati lehetőségeit a Tea Busz mellett.

A sok pozitív tapasztalat mellett nem várt dolgok is történtek, ilyen volt az is, amikor 1994 nyarán a Kolosi téren egy éjszaka betörték a Tea Busz szélvédőjét. Emiatt is, meg műszaki állapotát tekintve is a busz mindenképpen felújításra szorult.

Az utolsó nyáron, 1996-ban csökkentett időkeretben, csak 5 héten keresztül állt a busz szolgálatban, az előzőekben leírt programmal. Utolsó szolgálati állomása 1997 márciusában

mintegy másfél hónapra Kiskunmajsán volt, ahol a Menedék Város honfoglalói használták átmeneti szállásként, míg ott lakhatóvá tudták tenni az első szobákat.

7. Segítőkéz Iroda

A rendszerváltás után, 1990-től a Menedék Alapítvány Budafokon kedvező körülmények közé került. Budapest XXII. kerületének polgármestere és az irányítása alá tartozó Budafoki Önkormányzat segítőkészen és támogatóan állt a Budafoki Baptista Gyülekezet és a Menedék Alapítvány közös törekvése mellé. A Polgármesteri Hivatal és a Budafoki Rendőrkapitányság is könnyíti és segíti az Alapítvány tevékenységét; az Alapítvány pedig együtt munkálkodásra igyekszik mindenben a két nevezett szervezettel.

Az Alapítvány vezetői 1990-ben szükségesnek látták, hogy adminisztrációs központot hozzanak létre, ahol az irodai munka mellett, folyamatos segítségnyújtást adhatnak a betérő, szükségben lévő embereknek. 1991-től a XXII. kerületi Önkormányzat feladat átvállalási szerződést kötött a Menedék Alapítvánnyal. A Budafoki Önkormányzat erre a célra egy több helyséből álló irodát bocsátott a Menedék Alapítvány rendelkezésére, vagyis nemcsak elviekben támogatta az Alapítvány elképzelését egy családvédelmi szolgáltató iroda létrehozásában, hanem a gyakorlatban is. Az Alapítvány, a Népjóléti Minisztérium pályázatát is megnyerve, ebben az irodában 1991 szeptemberében megkezdhette szolgáltatását. Ezzel létrejött a Segítő-kéz Keresztyén Tanácsadó Szolgálat Budapesten a XXII. kerület Magdolna u. 23 szám alatti épületben. Nemcsak a kerületben felmerült szükségseken igyekszik segíteni, hanem lehetőségeihez mérten felvállalja a máshonnan ide fordulókat is. 1991- évben, az iroda indulásakor a XXII. kerületben más szervezet nem folytatott családsegítő, tanácsadó tevékenységet. Így a kb. 55 ezer lakosú környék szociális munkáját több éven keresztül a Segítőkéz iroda segítette. A szolgálat célja a tanácsadás, segítségnyújtás keresztyén módon a hozzájuk fordulók számára, elsősorban fiataloknak. Az együttműködést megerősítendő megállapodást írt alá a Menedék Alapítvány részéről Kovács Zoltán elnök az Önkormányzat részéről pedig Hajas Ervin Budapest XXII. kerületének polgármestere 1991. szeptember 30-án.

" Megállapodás, amely létrejött a Budapest XXII. kerület Önkormányzati Polgármesteri Hivatala - továbbiakban Hivatal - Budapest XXII. Városház tér 11. és a Menedék Alapítvány (Bp. XXII. Késmárki u. 8.) - a továbbiakban Menedék - között, az alábbiakra nézve:

- A Menedék Segítőkész Szolgálatának beindítására elnyerte előbb az Önkormányzat elvi támogatását, majd ennek ismeretében a Népjóléti Minisztérium pályázatát, mely szerint a szolgáltatást a budafoki irodával 1991. szeptemberében megkezdte.
- A Menedék a Segítőkész Szolgálattal a területi családsegítő, ifjúságvédelmi, krízis elhárító, informáló, tanácsadó és gyakorlati segítő munkát végez saját, a munkára folyamatosan képzett illetve továbbképzésben levő keresztyén szakemberekkel és a szolgálatra odaszánt vezetett munkatársakkal. A munkatársak személyi bérét és költségeik térítését a Menedék biztosítja pályázatokból, adományokból és más támogatásból.
- A Menedék a tárgyi feltételek biztosítására együttműködik a Hivattal. Ennek keretében a Hivatal helyiségeket ad át az átalakuló GAMESZ épületében a Menedék részére térítés nélküli használatra és biztosítja számára a Magdolna utca felőli három helyiség, WC, mosdó használatához szükséges infrastruktúrát: fűtés, víz, világítás, telefon-használat, mellékhelyiség használat. A Hivatal addig biztosítja ezt, amíg a Menedék Segítőkész szolgálatával területi hiányt pótol, és szolgálja a kerület szociális, családsegítő, mentálhigiénés, stb. szükségeinek ellátását. A Hivatal a GAMESZ által igényelt telefon fővonalat beszerelteti az irodába, addig mellékvonal használatot biztosít. A helyiségek napi használatával kapcsolatos karbantartási, takarítási munkákat a Menedék végzi el.
- A Segítőkész Szolgálat lehetőségei szerint nyújt anyagi támogatást a rászorulóknak, a jelentősebb és rendszeres segélyezések érdekében a rászorulókat a Hivatalhoz irányítja.
- Felek a nyilvántartásaikat a szociális helyzet felméréséhez és a visszaélés elkerülése céljából szükség szerint egyeztetik, illetve rendszeresen kapcsolatban állnak egymással.
- A Segítőkész Szolgálat nem szakrendelő, bár lelki krízis elhárító szolgálata során személyes beszélgetésekre, meghallgatásra és megoldás-keresésre kerül sor, de a könnyebb elfogadtatás céljából irodának nevezzük. Az iroda kialakítását a külön - Magdolna utcai - bejárat megvalósítását és a létesítmény további helyiségeitől való szükség szerinti lezárását a Hivatal a GAMESZ műszaki gárdájával, a Menedék segítségével végzi el....
- A helyiségeket a Menedék 1991. szeptember 30-ától folyamatosan veszi át, az irodai bútorzatot a Hivatal úgy biztosítja, ahogy a GAMESZ folyamatos működését nem sérti. A költöztetésben a Menedék igény szerint közreműködik előzetes egyeztetés alapján.
- Az átalakítási munkákat úgy kell szervezni, hogy azok október 15-ig befejeződjenek, és a Menedék szolgáltatása ezután zavartalanul folyjon.
- A megállapodás időtartama 3 év, azt követően közös megállapodással hosszabbítható.

- A megállapodás indokolt esetben való felbontása mindkét részből hatvan napos türelmi idővel hajtható végre.
- A helyiségeket a Menedék más célra nem használhatja, más személynek, szervezetnek át nem engedheti.
- A Menedék részére esetlegesen feleslegessé váló helyiségeket kizárólag a Hivatal részére köteles visszaadni."¹¹

Az irodai dolgozók feladata lett:

- szervezés,
- adatrögzítés,
- levelezések,
- fordítások,
- ügyintézés,
- iratelhelyezés,
- információk anyag előkészítése,

Az iroda dolgozói a főmunkatársak és a kisegítő munkatársak. A szolgálati idő reggel nyolc órától délután öt óráig tart. Emellett az iroda helyet ad azoknak a heti egy (keddenkénti) rendszeres alkalmaknak, amikor a munkatársak minden szolgálati területről megbeszélésre és imaközösségre összejönnek. Az iroda dolgozóinak az életében is kialakult olyan állandó időpont, amikor az itteni munkatársak is megbeszélhetik gondjaikat és örömeiket, amiért azután közösen imádkozhatnak. Ezt az alkalmat rendszerint minden reggel nyolc és fél kilenc között tartják.

A főmunkatársak feladata a személyes tanácsadás, beszélgetések, levelezések az adott körülmények szerint. Feladatuk:

- adatfelvétel,
- a segítség irányának kitűzése,
- tájékoztatják a vezetőt,
- döntéseket készítene elő,
- aktív részesei a közvetlen segítségnek.

Az iroda másodlagos tevékenységei közé tartozik még:

- ruhaakciók szervezése,
- újságszerkesztés,

- helyi könyvtárusítás,
- rendőrségi, hatósági, önkormányzati kapcsolatok,
- ruha és más segélycsomagok összeállítása, küldése.
- informálódás az Alapítvány tevékenységével összhangban levő pályázati kiírásokról,

azokhoz anyaggyűjtés, előkészítése a pályázatnak.

A főmunkatársak szolgálatukat rendszeres juttatásért végzik. A kisegítő munkatársak munkájukat szolgálatként vállalják, rendszeres juttatásban nem részesülnek.

Az iroda vezetője - mivel a Menedék Alapítvány összes budapesti munkájának is az irányítója

- naponta legalább két alkalommal van az irodában:
 - reggel nyolc órától, amikor közösségben van munkatársaival,
 - és a nap folyamán legalább még egyszer.

A Segítőkéz Szolgálat a Menedék Alapítvány szolgálatának egészébe beleilleszkedve, az alapelvek megtartásával működik. A Menedék Alapítvány 1998-ban új irodahelyiséget kapott Budafokon az Önkormányzattól. Jelenleg főmunkatársként két lány, egy férfi pedig mint utcai szociális munkás, szolgál az irodában.

8. Leány- és Mama Otthon

A Budafoki Baptista Gyülekezet 1900-ban épült imaházát (Budapest, XXII. kerület, Gellért utca 9. szám alatti épület) 1952-ben államosították, így az épületen belüli lakások tanácsi kiutalású bérlakásokká váltak. A gyülekezeti terem folyamatosan a gyülekezet használatában maradt, de mint 1968-ban kiderült ezt is államosították. Így az IKV 1968-ban erre is bérleti szerződést kötött. A Budafoki Gyülekezet összesen egy 12x7 méteres, 84 m²-es alapterületű 7 méter magas termet használhatott karzattal, melynek azonban a bejárata a lépcsőházból volt megközelíthető, egy emeleti szobán át, amely a karzattól volt leválasztva és szintén tanácsi bérlakásként laktak benne. Ezt a szobát 1977-ben úgy sikerült a gyülekezet számára megszerezni, hogy Kovács Géza lelkipásztor a családjukban egy eltartott asszony (Vincetics Mihályné) lakását cserelakásként adta érte.

A Budafoki Baptista Gyülekezet - hosszú engedélyeztetési procedúra után - saját költségén 1976-78-ban zárt rendszerű emésztőt, WC csoportot épített, a terem fűtésére olajtüzelésű,

¹¹ MEGÁLLAPODÁS (A XXII. ker. Polgármesteri Hivatala és a Menedék Alapítvány között a Segítőkéz irodával kapcsolatosan)

automata központi fűtést létesített, az elektromos berendezést felújította, parkettázott, lambériázott és szellőző berendezést épített. A Budafoki Baptista Gyülekezet, 1979-82-ben új gyülekezeti épületet épített magának Budafokon a Péter-Pál utca 17-19 szám alatt. Éveken keresztül igyekeztek arra, hogy a régi imaház épületét hasznosítsák, bérbe adják, de sikertelenül. Ezután a Budafoki Baptista Gyülekezet a bérelt részeket költségeivel együtt átadta a Menedék Alapítványnak, hogy missziós céljainak megfelelően ott leány otthont alakítson ki, saját költségein. A gyülekezet azzal a feltétellel tette ezt, hogy a Menedék Alapítvány az Alapokmányában meghatározott módon végzi a fiatalok között a megelőzés és a már sérült fiatalok mentésének munkáját és ebben a munkában továbbra is szoros együtt munkálkodásban marad a gyülekezettel, mint háttérközösséggel. A rendszerváltás után az épület gyorsított visszaadása azért volt lehetséges, mert azt már a Menedék Alapítvány szociális, szeretet-szolgálati tevékenységre használta. Ezért a meghatározott kereten felül, az egész épületet visszaadta az állam a volt tulajdonosának, vagyis a volt tanácsi kiutalású bérlakásokat is. Bár ezeket a lelakott állapotban levő lakásokat az Alapítvány csak 1993. szeptember 30-án vehette kiüresítve át.

Az Alapítvány, mint az épület használója új víz és csatornahálózatot épített ki, új bekötéseket létesített víz, csatorna, gáz, telefon vonatkozásában, vállalva a közműfejlesztési terheket is. Fejlesztette a villamos hálózatot, a központi fűtést és még több más átalakítást végzett az immár gyülekezeti tulajdonban levő épületen. Az 1993-ban átvett volt tanácsi lakásokat, arra a célra kapták meg, hogy felújítva, komfortosítva (víz, villany, fűtés, csatorna, vakolás, festés, burkolás, stb.) a Leány Otthonhoz kapcsolva használják.

A Menedék Alapítvány és a Budafoki Baptista Gyülekezet között létrejött megállapodás szerint az Alapítvány az udvari belső lakást vendég lakásnak alakítja ki és üzemelteti, a másik két lakást pedig a Menedék gondozóinak elhelyezésére használják. A vendég lakásba a Gyülekezet és a Menedék Alapítvány egyaránt fogadhat vendégeket. A vendégek elhelyezésében a Gyülekezet előnyt élvez, és a vendéglátásért a vendégtől bért nem kérnek. A felmerülő költségek a vendéglátót terhelik és a vendéglátás leghosszabb időtartama egy hónap. A Menedék Alapítvány Leány Otthonának célja a rászoruló fiatalok egész embert érintő segítése az Otthonba való befogadással, bibliai alapokon. Az Alapítvány fontosnak tartja a:

- tanácsadóval való kapcsolat kiépítését,
- közösségbe való beilleszkedést,
- szenvedélyektől való szabadulás segítését,
- munkahely megteremtését,

- munkahelyi kapcsolatok kiépítésében a segítséget,
- és a társadalmi beilleszkedésbe való segítséget.

A Leány Otthon keresztyén otthon, amely a családi légkörével (tanácsadók, vezetők, a rászoruló bevonásával) szeretné elérni a fenti célokat.

A befogadottak emberi háttere nagyon különböző, de valamennyien a társadalom peremére szorult emberek, akiknél a rászorultság oka nagyon változatos:

- családból való kiszorulás,
- állami gondozottság,
- börtönből való szabadulás,
- hajléktalanság,
- leányanyaság,
- káros szenvedélyek rabsága.

A segítő szolgálat a teljes mentés érdekében nem gyors megoldásokat keres, hanem az egészséges helyreállást célozza meg.

1995. december 17-én a Budafoki Baptista Gyülekezet tagjai bemerítési istentiszteletet tartottak, ahol a tizenegy bemerített tag közül három a Leány Otthonban élt abban az időben, és ez alatt az időszak alatt ismerték fel életük problémáinak alapvető okát, a bűnösségüket és fogadták el Krisztus megváltó kegyelmét. Íme az ő bizonyágtételük:

Horváth Patrícia (16 éves) "Nagykanizsáról érkeztem ide, a Menedék Leány Otthonba, az intézet helyezett ki. Apukám és anyukám nincs, de van még a családból két bátyám és egy 85 éves nagymamám. A nagymamám közel nyolc évig nevelt, de én nem voltam az a szuper unoka, akit lehetett volna nevelni. Édesanyám halála után zúlleni kezdtem annyira, hogy mindenféle bűnt elkövettem, ami létezik ezen a világon, kivéve a gyilkosságot. Mindenben kiéltem magam, még hozzá annyira, hogy a családomat is elvesztettem. Ott tartottam, hogy nincs értelme ennek az életnek és, hogy megölöm magam, de Isten adott nekem egy lehetőséget, amit én elfogadtam. Megértettem, hogy Ő a megoldás az életemre és Ő szeret a legjobban a világon és megbocsátotta a bűneimet, úgy, hogy soha nem fogja ellenem felhozni. Hálas vagyok Istennek azért mert felhozott abból a mélységből, amiből ember nem tudna kimenteni."

Láncz Ernőné, Nikol: "Gyerekkorom óta hallottam az Úrról, de nem vettem komolyan. Két gyermek szerető édesanyja vagyok. Kik ugyanúgy szeretnek. 1988-ban született meg Livia a nagyobbik lányom, akit '89-ben elvettek tőlem, mert nem tartottak elég érettnek a felnevelésére! Az apja elhagyott minket, mert még kalandokra vágyott, élni akart. A lányom a

szüleimhez került. Édesapámmal sohasem jöttünk ki. Így a helyzetet kihasználva eltiltott a lányomtól. Különböző bandákba keveredve egyre lejjebb süllyedtem (alkohol, cigi, éjszakázás). Nem láttam értelmét az életemnek. Több alkalommal öngyilkosságot követtem el, de az Úrnak szándéka volt velem s nem engedett meghalni bűnösen. Az Úr 1993-ban a Leány Otthonba vezetett! Ahol megérintette a szívemet, de én a saját erőmből akartam helyrehozni az életemet. 1994-ben hazamentem látogatóba a szüleimhez, ahol apám elhagyta anyámat egy másik nőért. Megjelent nálunk a férjem is és felajánlotta a békülési lehetőséget. Én nagyon boldog voltam, hogy helyreáll a családi életem, bár édesanyámé megromlott. Végül a békülés nem valósult meg, de állapotos lettem, amit a férjem ellenzett. Visszajöttem a Leány Otthonba és elfogadtam az Urat. Jelenleg is itt lakom mindkét lányommal. Férjem eljövetelem után családot alapított, de én boldog vagyok az Úrral, mert Ő megszabadított rossz tulajdonságaimtól, bűneimtől. Ő megbocsátott nekem, s örök életet adott. S boldogság tölt el, hogy az Ő útját járhatom és Őt szolgálhatom. Ti is ismerjétek meg Őt és az Ő nagy szeretetét!!"

Kovács Zoltánné: "Szeretném leírni mindazt, hogy hogyan kezdtem hinni, hogy létezik Isten. Eleinte bárki mondott valamit Istenről és Jézus Krisztusról nem tudtam felfogni és nem is hittem el, amit mondtak. Felvettek a Leány Otthonba és a férjemet a Fiú Otthonba, így kezdődött, hogy olvasni kezdtük a Bibliát a lányokkal és jártunk az imaházba, de nem vettem komolyan, mert nem hittem el, hogy bárkit is meg tud változtatni. Minél többet olvastam a Bibliát éreztem, hogy belül valami melegség árasztott el. Csak most értettem meg, hogy az Ige az igazi világosság.

Terhes lettem, megkértem az Urat, ha lehetséges, akkor áldjon meg egy kislánnyal, tegyen úgy, ahogyan jónak látja, kezébe adtam magam, hogy Ő vezessen engem. Megszületett a kislányom, Alexandra, két fiú után és olyan boldog voltam és vagyok, hogy ezáltal is megerősítette a hitemet. Megköszöntem neki mikor megszületett a kislány, és tudom, ha nem hinnék Istenben, akkor nem bírnám egyedül nevelni a gyerekeket. Tudom, hogy Ő velem van és vigyáz rám mindig. Attól félttem, hogy nem fogom felismerni az Úrnak a jelét, mikor azt akarja, hogy térjek Ő hozzá.... A Biblia egy kard a sátán ellen és általa megvilágosodik minden előttem. Köszönöm, hogy az Úr meghallgat engem, és hogy mellettem van, és nemcsak velem, hanem azokkal is, akik hisznek Őbenne, mert Ő kivilágítja az utat előttünk.

Nagyon nehéz volt megalázkodni mások előtt, de az lett a legfontosabb, hogy tiszta vagyok az Úr színe előtt és ez nagy megkönnyebbülés. Ez többet ér bármilyen kincsnél is."¹²

A Leány Otthon udvarát a Soros Alapítvány segítségével 1998-ban átépítették. Sikertől játszóteret kialakítani homokozóval és hintával.

Időrendi sorrendben először a Gellért u. 9 szám alatt, a volt gyülekezeti terem került átalakításra és a kezdetlegesebb állapot után fokozatosan javítva az elhelyezés komfortosságát ma 12 hajléktalan nő elhelyezésére van a Fővárosi Közigazgatási Hivatal által kiadott működési engedély; amelyet a Fiú Otthonnál már leírt követelmények betöltése alapján kapott meg az Alapítvány. Az épület teljes használatbavétele után nyílt meg a lehetőség arra, hogy egy már sokkal korábban is jelentkező igényhez megteremtse a feltételeket az Alapítvány. Többször kerestek segítséget olyan lányok, akiknek kis gyermekük is volt, vagy családból kiveret, kutasított asszonyok, akik gyermekükkel, vagy gyermekeikkel nem tudtak hova menni. Az épületnek igen jól hasznosítható, nagy belmagasságú padlástere volt. Ennek a beépítésével alakította ki az Alapítvány a Mamás Otthont. A Mamás Otthon megvalósítására magasabb komfortfokozatú, szigorúbb közegészségügyi előírásoknak megfelelő megoldást kellett tervezni és kivitelezni, tekintettel arra, hogy kisgyermek - esetlegesen csecsemők is - elhelyezésre kerülnek. A Leány Otthonnál egy légtérben van a 12 lány elhelyezésére alkalmas hat hálófülke, ezenkívül zuhanyozó, WC, konyha, étkező került kialakításra a 7 m belmagasságú terem volt karzatának a megnagyobbításával, a belmagasság megosztásával.

A Mamás Otthonban 5 anya és 7 kisgyermek elhelyezésére anyánként külön bejárattal szoba, zuhanyozó, mosdó, WC helyiség van. Továbbá egy nagy társalgó és egy melegítő konyha, mosogató helyiség tartozik még az Otthonhoz. - Mindegyik helyiség funkciójának megfelelően berendezve és felszerelve. A munkák elvégzésében nagy segítséget jelentett anyagilag a Népjóléti Minisztérium támogatása.

A Leány Otthon hajléktalan ellátás keretében működik és a Fővárosi Közigazgatási Hivatal ellenőrzése alá tartozik. A Mamás Otthon pedig, mint a Menedék Alapítvány Anya-Gyermekotthona a Fővárosi Közigazgatási Hivatala Gyámhivatal felügyelete és engedélyezése alapján működik.

Az egy épületben működő kétféle - de nagyon hasonló - funkciót betöltő otthont egy fő teljes munkaidőben alkalmazott otthonvezető irányítja, aki a feleségével és két kisgyermekével az épület egyik korábban is lakásként funkcionáló emeleti lakásában lakik. A gondozás

¹² Bétel, a Budafoki Baptista Gyülekezet Lapja (1995. dec. 17.)

munkájában a feleség is besegít, hisz ők egész életvitelükkel példát szeretnének adni az egészséges, keresztyén családmoddrról. Természetesen a lányok, asszonyok között felmerülő egyes problémák megoldásába, kezelésébe, egyáltalán a probléma megbeszélésébe sokszor alkalmasabb nőként az otthonvezető felesége, mint egy férfi. Az ő munkájukat segíti két szakképzett tanácsadó leány, egyik főállású munkaviszonyban, a másik pedig jelenleg egy éves felajánlóként.

A leány Otthonban eddig 147 lány, a Mamás Otthonban pedig 80 anya és gyermek kapott a hosszabb-rövidebb ott tartózkodás alatt segítséget.

9. Hajléktalan étkeztetés

Eddig három alkalommal, 1994/95, 1995/96 és 1996/97 telén december elsejétől következő év március 31-ig, 4 hónapon keresztül minden nap (hétfőtől vasárnapig, karácsonykor, szilveszterkor és újévkor is) 200 adag ételt osztottak ki naponta a főváros Dél-Budai részén az Alapítvány munkatársai. Dél-Budán három téren mindig ugyanabban az időpontban osztották a szendvicseket, forró teát, illetve forró levest. A hajléktalan ellátásban való besegítésre a Népjóléti Minisztérium hívta fel a figyelmét a Menedék Alapítványnak és a Minisztériumnak erre a célra elkülönített fedezetéből biztosította az ételosztás költségeit, magát a munkát pedig önkéntes segítők bevonásával az Alapítvány munkatársai végezték. Kemény és sok kitartást igénylő munka volt. Fájdalmas kényszerhelyzet, de sokaknak az életben maradását jelentette ez a szolgálat.

10. Menedék Város, Kiskunmajsa

1991. januárjában azt olvashattuk a Menedék Alapítvány előző évi beszámolójában, hogy: "Izgatottan készülünk a Menedék Város megvalósítására egy kiüresedő szovjet laktanya átvételével." Ez sajnos egészen 1997-ig váratott magára. Nagyon sok keresés után az Alapítvány vezetői rátaláltak a kiskunmajsai szovjet laktanya "maradványaira". 1997. március 17-én a Menedék Alapítvány át is vehette a laktanya 1/3 részét. (2/3-a a kiskunmajsai önkormányzaté lett.) Jelenleg 40-en élnek Kiskunmajsán és fő munkájuk a lakóépületek felújítása, festése, mázolósa, fürdőszobák, mellékhelyiségek rendbetétele a lakhatási lehetőség

kialakításához, továbbá olyan közösségi - étkező, konyha - helység funkcióra alkalmas épület rendbetétele, ahol ennyi ember közösségi élete megvalósulhat.

A Menedék Város célja olyan önálló, saját önkormányzattal rendelkező kis település kialakítása, ahol az önálló életkezdésre szociálisan és anyagiilag képtelen emberek és az őket segítőket megelégedéssel élnek és építik tovább a várost.

A Menedék Város olyan módszert igyekszik megvalósítani, amelyben a város lakói nem csak a rászoruló, cselekvőképes fiatalok, hanem olyan keresztyén családok is, akiket Isten elhívott erre a szolgálatra, hogy a már megteremtett létbiztonságukat hátrahagyva önkéntesen jönnek ide a városba.

A városba érkezett gondozó családok a szovjet laktanya egy-egy felújított, rendbetett lakását kapják otthonukként. Ezek a családok segítenek a fiatalok gondozásában. A város rászorult fiataljai (polgárai) elkülönült, független otthonokban élnek. Általában 3-4 egyenmű fiatal, vagy egy rászoruló család kap elhelyezést lakásokként. Életüket naponta több ponton is közös programokban élik (étkezések, munkavégzés, tanulás, szabadidő).

A város fiatal polgárai sokszor szakképzetlenek, szakma nélküliek így eleinte betanított munkásokként, majd szakmát tanult emberekként dolgoznak. A szakképzést az Alapítvány maga szervezi. A városlakók a város építésén túl piacképes tevékenység folytatását tervezik a későbbiekben a helyi adottságok és szaktudásuk szerint (állattenyésztés, mezőgazdasági munka, ipari tevékenység, stb.).

A város a jövőben meg szeretné valósítani a közösségi életvitelt, az infrastrukturális szolgáltatásokat: óvodát, iskolát működtetni, boltokat, kereskedelmi egységeket üzemeltetni, kulturális, népművelési és vallási programokat szervezni. Esetlegesen mint terv felvetődött, - hisz sok szempontból adott hozzá a lehetőség - hogy idegenforgalmi szolgáltatást létesít keresztyén üdülő működtetésével. Integrálódik a környék társadalmi, politikai életébe, ezek kapcsán munkaerőt von be a környékből is. Ez természetesen még csak egy kigondolt struktúra, amelynek megvalósítása több tényezőtől is függ.

A megsegítettek kezdetben teljes ellátást, és munkájuk szerinti természetbeni juttatást kapnak zsebpénzzel. Munkájuk a várost gyarapítja, és építi.

A város feltöltése fokozatos, így fejlődése is ilyen. Kíváncsú, hogy a meglévő településtől elkülönült legyen, mert a társadalmi befogadóképessége nem elég fejlett a rászorulóknak irányában. A város nagy területet igényel, amely feloldja az elkülönültséget, és a perspektivikus fejlődés lehetőségét adja.

A város haszna kétoldalú: először is a városba költöző polgárok a hajléktalanság, és a bizonytalan életvitelű (és kimenetelű) fiatal magyar népességet csökkentik. Másodszor a munkahelyek teremtésével pedig hozzájárul a foglalkoztatás bővítéséhez.

A Bodrogi Védett Otthonban évek óta élő családok közösségalkító potenciálja meggyőzi az Alapítvány vezetőit arról, hogy hasonlóan kell a Menedék Város személyi összetételét felépíteni. A Menedék Fiú- és Leány- Mamás Otthon lakóinak nevelésében, és megsegítésében leginkább a védett munkahelyek hiánya korlátozza a Menedéket. E téren a hazai tapasztalatokon túl a New Hampshire-i tanulmányútak (USA His Mansion), és a németországi tanulmányok (Neues Land) is a Menedék Város létesítésére ösztönzik az Alapítvány vezetőit.

A Menedék Város a területileg illetékes, a város területére is kiterjedő körjegyzőség hatósági illetőségét elismeri, de egyben megőrzi a város öntörvényeit, és specialitását, melyek a nevelés eszközei (pl.: tilos a dohányzás, a szeszesital fogyasztása, drogokkal élés). Az új polgárok a város rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek ismerik el, azokkal való ütközés a város fegyelmi kérdései közé tartoznak.

Gazdálkodásban a Menedék Város a Menedék Alapítvány segítségével munkálkodik. Az Alapítvány kuratóriuma elhatározta az erőforrások csoportosítását a város létesítésére, amely azt jelenti, hogy a gondozó családok fogadására, képzésére pályázatot ír ki, céladományokat fogad el a Menedék Város megvalósítására, pályázik olyan pénzeszközökre, amelyek a célok érdekében mozgósíthatók (meghirdetett KV pályázatok, bankok, nemzetközi alapok, nemzetközi kapcsolatok), a teljes volt szovjet laktanyaterület megszerzése stb."¹³

A következő beszámolót az 1998-as évet záró Menedék Alapítvány Hírlevelében olvastam Kiskunmajsáról:

"Régóta kerestük és vártuk azt az embert, aki felszántaná az egyik műveletlen szabad területünket. Sajnos hosszú időn keresztül hiábavalónak tűnt a várakozásunk. Megmondták a környező gazdák, hogy ezen a területen sok az eltemetett hulladék, a lőszer, a robbanóanyag. Sokat imádkoztunk megoldásért, s ennek eredményeként nem csak traktor de traktoros is vállalkozott erre a speciális munkára, aki ráadásul szakember volt, foglalkozását tekintve tűzszerész.

A föld sok láthatatlan, meghökkentő dolgot rejtett. Találtunk vaskályhát, 19 darab harckocsiaknát vetett ki az eke, ráakadtunk teherautó hátsó hídra, előkerültek betontömbök,

¹³ A Menedék Alapítvány: Menedék Város

falmaradványok. A föld alkalmassá vált a további művelésre, így most körül-belül két hektár területünk van bevetve rozssal....

Következő fontos feladataink: lakóépületek fűtésének, melegvíz-ellátásának a megoldása, felújítása, beindítása, műhelyek kialakítása a képzéshez, konyhánk és az éttermi épületünk felújítása és a berendezése."

11. Családsegítő szolgálat, Tarpa

1997-ben egy új szolgálata kezdődött el a Menedék Alapítványnak. Pályázat útján az Alapítvány két elkötelezett munkatársa: Pócsi Róbert és felesége, Kotán Nóra Kelet-Magyarországon kezdték el szolgálatukat 1997. október 1-én.

Tarpai székhellyel Családsegítő Iroda létesítésére kaptak helyiséget, de irodán kívüli szolgálatuk is van, amely családlátogatás és Polgármesteri Hivatalokban segítséget kérő emberek tanácsolása. A teljes körzet, ahol ellátják a szolgálatot: Tarpa, Beregsurány, Beregdaróc, Tivadar, Csaroda, Hetefejércse, Tákos, Gelénes, Gulács, Kisar községek 8768 fő lakossal.

Legfontosabb feladatuk a szolgálat. Istennek engedelmeskedve szolgálni embereknek. A lelki segítségnyújtás mellett az elmúlt év végén - 1998 telén - és az idei tavasszal az "árvizes" időszak segítőkész szeretetük nagy próbája volt az amúgy is elszegényedett vidéken. Jelenleg azokban a községekben, ahol már ismerik az emberek őket annyira, hogy mernek segítségért jönni hozzájuk, családsegítő klubot szerveznek.

12. Folyamatos működés háttere

A folyamatos működés háttere három alapvető tényezőből tevődik össze. Olyan ez mint egy három lábú szék, mind a három tényezőre, illetve széklábra szükség van, sőt egyformán van rájuk szükség. Ha az egyiket elhanyagolnánk, illetve, ha a szék egyik lába rövidebb, akkor felborul a székünk, nem lesz meg az egyensúly, ugyanígy az Alapítvány hatékony működéséhez mind a három összetevő egyaránt szükséges.

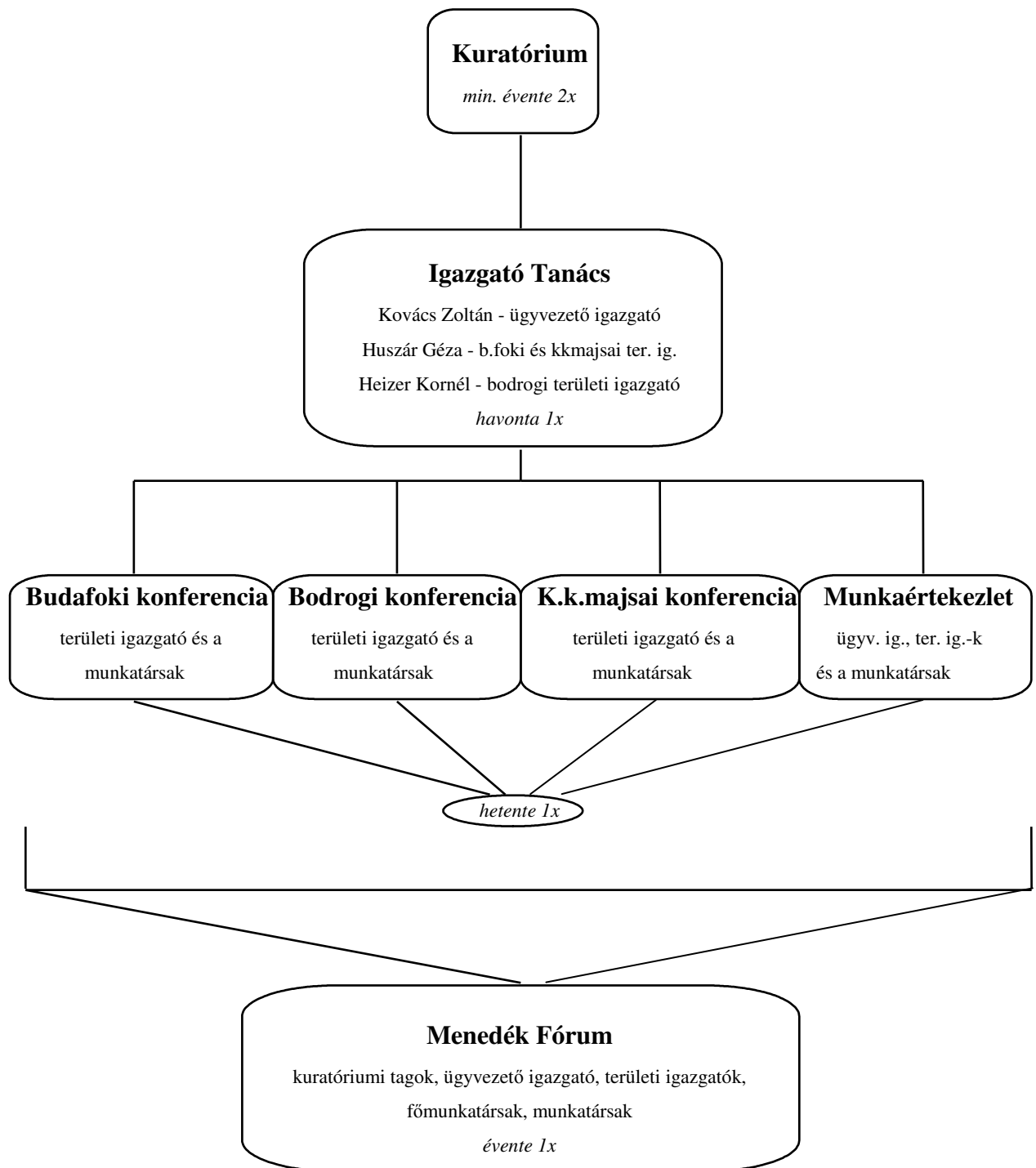
1., Szervezeti és működési háttér:

A sokrétű munka összekapcsolására és a gondozottakkal kapcsolatos folyamatos ügyek megbeszélésére a Menedék Alapítvány (korábban Menedék Csoport) tagjai Kovács Zoltán vezetésével hetenként üléseznek. Ugyancsak hetenként vitatják meg a gondozottak nevelésének, fejlődésének problémáit területenként is, így külön Budafokon, külön Bodrogon, valamint Kiskunmajsán.

Az Igazgató Tanács havonta egyszer ül össze, a Menedék Alapítvány Kuratóriuma évente kétszer tart ülést, de rendkívüli esetben többször is.

A Menedék Alapítvány évente egyszer tart a kuratóriumi tagoknak, főmunkatársaknak, munkatársaknak, területi igazgatóknak és az ügyvezető igazgatónak Menedék Fórumot, amely általában egész napos szokott lenni. Ezen az alkalmon minden munkatárs részt vesz, így a bodrogi, budafoki, kiskunmajsai, tarpai munkáról mindenki hall, mindenki megismerheti a másik örömet és nehézségeit egyaránt.

A Menedék Alapítvány munkaközösségei és üléseinek gyakorisága:

2., Lelki háttér:

A lelki háttér sokféle szolgálatból tevődik össze, mivel nem csak a gondozottaknak van szükségük a mindennapi áhítatra és az egymással való közösségre, hanem a munkatársaknak és a vezetőknek egyaránt.

- Minden héten egy alkalommal imaközösség és bibliatanulmány van az Otthonokban,
- minden reggel az irodai munkatársak áhítattal kezdik a napot és az együtt való munkálkodást,
- külön lelkipásztor végzi a munkatársak lelkigondozását, amely nagy lelki segítség a számukra,
- Bodrogon és Kiskunmajsán gyülekezet alakult, ahol rendszeres imaalkalom és bibliaóra is van.

3., Anyagi háttér:

"Vállalkozás? Misszió? Szolgálat? Társadalom kiszolgálása? Állami feladatellátás? Isteni megbízás? Igen ez mind együtt. A felsorolásban csak a sorrenddel van baj. Isteni megbízás nélkül nincs értelme ilyen 'dolgokkal' foglalkozni keresztyén embereknek.

És a pénz? Az is onnan van. Ha kevésnek látszik az anyagi háttér - többet kell imádkozni ezért is. Támogatások, megbízások, adományok, pályázati pénzek, céladományok, felajánlások, természetbeni juttatások képezik a Menedék Alapítvány anyagi hátterét.

Isten felé való engedelmességgel megfogadtuk:

- Magánszemélyektől, gyülekezetektől nem kérünk semmilyen támogatást, ha azonban szükségünket valaki felismeri, és adományt küld, azt rövid időn belül írásban megköszönjük; magánszemély, cégek hivatalos adomány-visszaigazolást kapnak adókedvezmény igénybeviteléhez.
- Minden évben egyszer beszámolunk a bevételeinkről, kiadásainkról minden támogatónk felé.
- Vállalatokkal munkakapcsolatainknál, megrendeléseinknél törekszünk a legnagyobb kedvezmények, felajánlások megszerzésére.
- Megbízásos feladatvállalás esetén szerződéses kikötések alapján biztosítjuk az anyagi hátteret.
- Pályázunk minden olyan kiírásra, melynek kitűzött céljai egybeesnek Istentől nyert megbízásainknak. Emberi támogatás megnyeréséért nem teszünk lépéseket. Minden pályázat beadása előtt kérjük Istenünket: csak akkor kapjunk támogatást, ha a cél megegyezik az Ő akaratával.
- Megjelölt céltámogatásokat mindig elkülönítetten a megadott célra használjuk fel.

- Természetben kapott támogatásokat (ruha, élelmiszer, stb.) is mindig írásban köszönjük meg."¹⁴

Az Alapítvány non-profit szervezet, így eleinte a magánszemélyek, a keresztyén gyülekezetek és a külföldi támogatók adományaiból tartotta fent magát. Ez kibővült a Népjóléti Minisztérium és az önkormányzatok által kiírt, elnyert pályázatok összegével. Eredménnyel pályázott meg a Menedék Alapítvány a Soros - és a József Attila Alapítványnál is.

Az Alapítvány állami és önkormányzati feladatokat is ellát (pl.: hajléktalan ellátás, gyermekvédelem, oktatás). Ezeknek a feladatoknak ellátására a költségvetési törvényben nem csak állami szervezetek részére, hanem a civil szervezetek részére is biztosítva van a működési normatíva. A Fiú Otthon, Leány és Mamás Otthon, a Bodrogi Oktatási Központ, a Nevelőcsaládok Közössége területén és részben a Tarpai Családsegítő Szolgálatnál normatív támogatás, illetve önkormányzati támogatás révén van meg a fedezet a működési költségekre.

Minden új terület beindításánál ez a folyamat előlről kezdődik, így a kiskunmajsai Menedék Város kiépítése eddig még kizárólag az Alapítvány saját forrásaiból (adományokból) történik. Amikor egy-egy területen a megvalósítás eljut a működési engedély stádiumába, akkor várható, hogy bekerül a normatív finanszírozási rendszerbe.

Jelenleg is folyamatosan figyelemmel kísérik az Alapítvány vezetői a pályázati lehetőségeket a Népjóléti Minisztériumnál, a Soros Alapítványnál, a Phare programban, esetenként eredménnyel.

¹⁴ Huszár Géza: Devianciák jegyzet

III. Tanulságok, következtetések

A Menedék Alapítvány egy baptista szociális szervezet. Négy megállapítást, - ami már említésre került - most összefoglalásként megismétlem:

1, Az alapítók, vezetők, munkatársak mind megtért, újjászületett hívő emberek, akik a baptista közösség tagjai voltak a misszió indulásakor és jelenleg is azok.

2, A szociális segítség a misszió fő feladata. Ugyanakkor minden munkatárs tudja, hogy csak tüneti és pillanatnyi segítség az, amit Krisztus elfogadása nélkül kap a rászoruló. Alapvető cél Isten és Krisztus-ismeretre, megtérésre segíteni azokat, akik az Alapítványhoz fordulnak segítségért.

Akik az elmúlt 15 év alatt megtértek a baptista közösség egy-egy gyülekezetébe épültek be.

3, Ahol az Alapítvány szociális és egyéb tevékenységet folytat ott rövid időn belül - ha addig nem volt - baptista közösség jön létre: így történt Bodrogon is és Kiskunmajsán is.

4, Az Alapítvány a baptista közösségen belül létrehozta a keresztyén

óvodát,

1-6 osztályos iskolát

zeneiskolát.

Óvodai, iskolai és zeneiskolai oktatás szerves része bibliaismeretre, Krisztus-ismeretre juttatni a gyerekeket a baptista közösségekben ismert Vasárnapi Iskolai rendszerben.

Emellett a négy pont mellett figyelembe kell vennünk, hogy a jelenlegi társadalmi helyzetben ennek a misszióknak a szüksége nem szűnt meg, sőt fokozottan igény van rá. Az Alapítvány létrejöttét motiváló tényezőkhez most hozzájött a nagymértékű társadalmi elszegényedés is.

Az Alapítvány a széles körű szociális tevékenységei mellett felvállal olyan ismeretterjesztést szolgáló tevékenységet is, amellyel akár az Alapítványnál, vagy más szervezetnél a szolgálatba állók képzését, "lelki karbantartását" segíti. Ilyenek a különböző tanfolyamok, képzések szervezése és lebonyolítása, valamint különböző keresztyén irodalom kiadása. A képzések célja egyrészt keresztyén tanácsadók felkészítése a szolgálatra, másrészt a nevelőszülői hálózatban dolgozó nevelőszülők képzése. Jelenleg a gyermekvédelmi törvény előírja, hogy egy bizonyos türelmi idő után csak szakképzett nevelőszülők vehetnek gondozásba gyermeket. A Menedék Alapítvány rendelkezik azokkal a feltételekkel, hogy ezt a képzést államilag elismert szinten végre tudja hajtani, és kész nem csak saját nevelőszülői

hálózatához tartozó nevelőszülők részére, hanem a Menedék szervezetén kívülálló személyek részére is tartani. A tanácsadó képzést is többször tartott más szervezetenél, hasonló szolgálatban álló vagy arra készülő keresztyén férfiak és nők részére a Menedék Alapítvány. Több olyan könyvet adott ki az elmúlt évek során, amelyek a tanácsadók képzésében jelentettek segítséget, illetve lelkigondozás során keresztyén irodalomként kézbe adhatók. A tanácsadó képzés során felhasználható illetve ilyen szolgálatban álló érdeklődők számára kiadott könyvei az Alapítványnak:

- Isten akaratának felfedezése (tanulmányozó munkafüzet)
- Isten tulajdonságainak felfedezése (tanulmányozó munkafüzet)
- Mielőtt kimondod a boldogító igent (tanulmányozó munkafüzet jegyeseeknek)
- 12 pohár tej (tanulmányozó munkafüzet új hívőknek)
- Érzelmi függőség (lelkigondozás)
- Mark I. Bubeck: Az ellenség (könyv)
- Larry Crabb: Kicsoda az ember (könyv).

Lelkigondozás, illetve hitünk biblikus látásának elmélyítéséhez kiadott könyvek:

- Kovács Géza: Karizmák a Biblia világosságában (1996)
- Kovács Géza: A mélységből kiáltok (1998)

Jelentős a már évekre visszamenő kazetta misszió, amely a bodrogi gyermekek ének és zenei felvételét tartalmazza. Eddig három gyermekkazettát adott ki az Alapítvány, amelyek főként keresztyén gyermek-énekeket tartalmaznak evangéliumi üzenettel. A gyermekkazetták a következő címmel jelentek meg:

- Szüleimet szeretem (1994)
- Tudom, Jézus szeret engem (1996)
- Csöndes szívvel nézz az égre (1998).

Visszatekintve - a kezdeti lépésektől, 15 éven át a mai napig - megállapíthatjuk, hogy 4 -5 ember Istentől indított kezdeményezéséből jelenleg egy 44 főt főállásban, 8 főt részmunkaidőben, 8 főt felajánlott idős szolgálatban foglalkoztató szervezet a Menedék Alapítvány. Ezenkívül sokaknak a rendszeres, vagy időszakos szolgálatát elfogadva, jelenleg az ország 4 városában, ill. településén van jelen az Alapítvány a munkájával. Végzi elsősorban a szociális segítség és a prevenció munkáját, amelyet különböző formákban valósít meg egy-egy területen.

Szociális segítség

- hajléktalan ellátás: Budapest Fiú Otthon 12 fő ellátott
Leány Otthon 12 fő ellátott
Mamás Otthon 12 fő ellátott
Kiskunmajsa Menedék Város 40 fő ellátott
- tanácsadó szolgálat, egyszeri vagy visszatérő szükségben lévő emberek segítése: Budapest Segítőkéz Iroda évi 400-500 ember utcai szociális gondozás
hajléktalan étkeztetés 24.000 adag étel/tél
- Bodrog Falugondnokság: 200-300 ember ellátása
Tarpa Családsegítő szolgálat 100-150 fő segítése
- Prevenációs munka: - Nevelőszülői hálózat Bodrog 22 gyerek
Tordas 3 gyerek
- Oktatási rendszer kiépítése: óvoda 24 fő
általános iskola 1-6 osztály 49 fő
zeneiskola 98 fő
- Nyári kézműves tábor Bodrogon 50 fő részére nyújt szolgáltatást.

A szolgálattevők felkészítésére és hasonló szolgálati területen dolgozók részére képzések tartása, a munka során segítségként használható irodalmi és zenei anyag kiadása.

Befejezésül szeretnék idézni néhány gondolatot az Alapítvány egyik alapítójának és főmunkatársának az írásából, amelyben egyfajta választ kaphatunk arra, hogy egy ilyen munkát végző szervezet értékelése nem könnyű, hiszen értékelhetjük:

- társadalmi szempontból
- a szükségek betöltése szempontjából
- az ott szolgálók sikerélményei alapján
- az ott segítséget keresők és kapók véleménye alapján
- és a végére írtam, de hitem és meggyőződéseim szerint elsősorban aszerint kell értékelnünk, hogy Isten akaratát, az Istentől vett küldetését mennyiben tölti be; az-e aminek Isten szeretné látni?

"Kudarok?" Mihez viszonyítva?! Kinek a dicséretét várva? Vagy csak az elismerés marad el? Ezeket a kérdéseket mindig közösen, a szolgálók csapatának (akik egy szervezethez tartoznak) kell ismét és ismét feltennie önmagához. Azt kell Isten előtt tisztáznunk, hogy mi a

feladatunk, milyen cél megvalósítására hívott el Isten? Nyilván a rászoruló fiatalok megsegítésére, a teljes embert felvállalva, az emberi nyomorúság enyhítésével, ugyanakkor az Isten - az örökélet - megismertetése az Evangélium módszerével, a rászoruló bevonásával. Tehát szolgálni szeretnénk Isten akarata szerint másokat, legtöbbször megtéretlen embereket, akik bűneikkel - körülményeikkel - öröklött tulajdonságaikkal küszködnek. Lehet itt kudarc? Igen, de ezt nem az eredményhez kell viszonyítani, hanem ahhoz, hogy megtettük-e azt, amit Isten elvár tőlünk.

"Mert éheztem, és ennem adtatok,
szomjajztam, és innom adtatok,
jövevény voltam, és befogadtatok,
mezítelen voltam, és felruháztatok,
beteg voltam, és meglátogattatok,
börtönben voltam, és eljöttetek hozzám." Mt. 25:35-36

Adtunk-e enni annak, aki rászorult és még kérte is? Ha igen, akkor az már nem lehet kudarc, hogy holnap megint éhes lesz. Ha nem köszönte meg és nem hálás érte az sem kudarc. Ha nem szabadkozott evés előtt, vagy talán nem is imádkozott az sem kudarc; mert adhattunk neki enni! Kudarc az ha teheted a jót és nem teszed azt, de ez nem csupán kudarc, hanem bűn. Kudarc az is, ha lusta vagy, vagy kényelmi szempontok miatt nem segítesz, vagy lerázod magadról a segítség felelősségét azzal, hogy: "Testvér tudod engem az Úr nem erre hívott el." Lehet-e kudarc, ha egy menekültet befogadsz? Erdély, Jugoszlávia, Kárpátalja volt lakóját, vagy egy intézetből kikerült fiataalt, vagy egy börtönből szabadultat? Ha befogadtad, már nem lehet kudarc. Ha nem hálás érte, nem értékeli, hogy mennyit fáradsz és mennyibe kerül ez? Az nem kudarc. Ha tudtál segíteni valamit, amiben Isten indított, akkor már kudarcról nem lehet beszélni.

Kudarc az, ha elvárod mások megbecsülését azért, mert "Én az Úrnak szolgálók!" Kudarc az, ha egy rád bízottal nem szeretettel, hanem indulattal beszélsz. Kudarc, ha nem a rászorultat akarod szolgálni, hanem az eredmények a fontosak.

Ha valaki megtérhet és az élete is megváltozik, az a mi sikerünk? Távol legyen ez a gondolat, ez az érzés. Ez nem más mint Isten kegyelme - Jézus Krisztus által, amit egyedül Ő adhat. Mi csak segítők, szolgálók lehetünk ebben.

Csalódások? Igen érhetnek bennünket csalódások. A szépen felépített elképzeléseink nem teljesülnek, nem válnak valóra. Csak az elképzeléseinkben csalódhatunk! Ha szolgálni akarunk azoknak, akiket Isten állít elénk, akkor nem csalódhatunk. Ki és miben csalódhat?

B. Zoli három éve van nevelőszülőnél, állami gondozott volt előtte. Serdülő korában felerősödtek az öröklött tulajdonságok közül azok is, amik nehézségeket okoznak:

hazudozás

dohányzás

csavargás

szembeszegülés stb.

Kinek okoz ez csalódást? Csak annak, aki a saját elképzelését szerette volna megvalósítani. Aki igazán tudott szolgálni Zolinak, az nem csalódott, mert mindent megtett, amit Isten elvárt tőle. Hogy most is "csak" itt tartunk? Hol? Éveken keresztül szolgálhattunk egy gyermeknek. Ez egy nagyon jó dolog! Egyébként is: szociális munkában - emberek felé való testi, lelki szolgálatban - csak az elképzeléseinkhez, törekvéseinkhez, ígéreteinkhez képest tudunk vizsgálgódní. Ellenpróba nincs! Nem tudjuk megmondani, hogy mi történt volna segítség nélkül. Csak elgondolni tudjuk. Nem tudjuk megmondani, hogy segítségünknek évek múlva mi lesz az eredmény-e? Csak tervezni tudunk!

Eredmények? Vannak, nem kis fáradtság árán! Sokszor olyan nehéz a saját emberi természetünket engedelmesen Isten szolgálatába állítani. De ha ez sikerül az az igazi eredmény. Az, hogy mit szül az engedelmesség az már Isten dolga egyedül. Azért hosszú távon visszatekintve mutat valamit:

Ha egy ember igyekezete, szolgálata nem terem gyümölcst, ha egy szolgálni készülő csoport ereje mindig ellankad, ha egy szolgáló csoportnak ki kell válnia egy gyülekezetből, ha egy szolgáló csoportban mindig más munkatársak dolgoznak, ha nincs fejlődés. - Ezek kudarcok.

De az is mutat valamit:

Ha a szolgálatok kapcsán megtérők is lesznek, ha Isten gondoskodik anyagiakban is, ha a szolgálók szeretik egymást, ha nem csak munkaidőben vannak együtt, ha van a segítettek között olyan, aki visszatér másokat segíteni, ha a szolgálók nagy áldozatokra is készek. - Ezek az eredmények, amiket Isten érhet el! Ha engedelmesek vagyunk!!"¹⁵

¹⁵ Huszár Géza: Deviancia jegyzet

IRODALOM JEGYZÉK

1. A viselkedéskultúráról (vélemények, viták) – Bp. Kossuth Kiadó (1984)
 - Andorka Rudolf – Buda Béla: Egyes deviáns viselkedések okai Magyarországon
 - Dr. Ratkóczi Éva: A „csöves” – kérdés megértéséhez
2. Baptista Egyház Elnökségének címzett névtelen levél budafoki „gyülekezet régi vezetősége” aláírással.
3. Békehírnök (1986. június 26.)
4. Bétel, a Budafoki Baptista Gyülekezet Lapja (1995. december 17.)
5. Dr. Buda Béla – Havas Ottóné: A felnőttkor küszöbén – Bp. Tankönyvkiadó (1974)
6. Huszár Géza: Deviancia jegyzet (Baptista Missziói Főiskola)
7. Jan Barandse: A rehabilitáció alapelvei
8. Dr. Kovács Géza: Feljegyzés (1984)
9. Kovács Géza: Magyarországi Baptista Egyháznak címzett levele (1987)
10. Kőbányai János: A margón – Bp. Szépirodalmi kvk. (1986)
11. Krisztusért járva követségben (tanulmányok a magyar baptista misszió elindulásának 150. évfordulója alkalmából) – Bp. Baptista Kiadó (1996)
 - Kovács Géza: Az önkényuralom árnyékában
12. Magyarország című napilap (1984. január 15.)
13. Megállapodás (Budafoki Baptista Gyülekezet – Menedék Alapítvány között a Gellért u. 9 számú épület használatáról)
14. Megállapodás (Budafoki Baptista Gyülekezet – Menedék Csoport között a gyülekezeti termek használatáról)
15. Megállapodás (Budapest XXII. kerületi Polgármesteri Hivatal – Menedék Alapítvány között Segítőkéz irodával kapcsolatosan)
16. Megállapodás (Somogy Megyei Gyívi – Menedék Alapítvány között)
17. Menedék Alapítvány
 - Alapelvei
 - Alapító Okirata
 - Átmeneti Otthon Gondozási Program
 - Átmeneti Otthon Használati Rendje
 - Átmeneti Otthon Szervezeti és Működési Szabályzata

- Bodrogi Oktatási Központ Szervezeti és Működési Szabályzata
- Bodrogi Védett Otthon Házirendje
- Bodrogi Védett Otthon Szervezeti és Működési Szabályzata
- Bodrogi Védett Otthont építők Működési Szabályzata
- Hírlevél (1998/4)
- Hitvallása
- Menedék Város
- Óvodájának szakmai programterve
- Szervezeti és Működési Szabályzata
- 1987-1998 éves beszámoló

18. Menedék csoport rehabilitációs alapelvei

19. Menedék Szolgáltató Csoport Szervezeti és Működési Szabályzata

20. Nemes Péter: Ismerkedés a csövesek világával – Bp. Tankönyvkiadó (1984)

21. Peremhelyzetek (műhelytanulmányok) – Bp. Társadalomtudományi Intézet (1987)

- Utasi Ágnes: Hajléktalanok, csavargók

22. Sükösd Mihály: Beat, hippy, punk – Bp. Kozmosz könyvek (1985)

23. Sükösd Mihály: Hippivilág – Bp. Kozmosz könyvek (1974)

24. Szerződés normatív hozzájárulás folyósítására a Népjóléti Minisztérium és a Menedék Alapítvány között

TARTALOM

Bevezetés	1
I. Egy misszió elindulása	
1, Társadalmi háttér (a szükség)	3
2, A budafoki mentőmisszió kezdete	7
3, Menedék Alapítvány missziójának kezdete	10
II. Menedék Alapítvány kezdeti lépéseitől napjainkig	
1, Teaklub	14
2, Átmeneti Otthon	16
3, Szervezeti alakulás	24
4, Támadások pergőtűzében	31
5, Bodrog	37
A. Védett Otthon	37
B. Gyülekezet	44
C. Bodrogi Oktatási Központ	45
D. Falugondnoki szolgálat	53
E. Nevelőcsaládok Közössége (NECSAK)	53
6, Teabusz	56
7, Segítő-kéz Iroda	57
8, Leány Otthon és Mama Otthon	60
9, Hajléktalan étkeztetés	65
10, Menedék Város, Kiskunmajsa	65
11, Családsegítő Szolgálat, Tarpa	68
12, Folyamatos működés háttere	68
III. Tanulságok, következtetések	73
Irodalom jegyzék	78